

מפתח ענינים

- 1 מפתח ענינים
- 5 א. אור המהדרין - עיון בדרגות ההידור בנר חנוכה
- 9 ב. שתי דרכים להידור - עיון במנהגי אשכנז וספרד בנר חנוכה
- 14 ג. הידור המצווה או הידור האדם - עיון במחלוקת רש"י והרמב"ם
- 19 ד. הבית כמקדש מעט - עיון בקדושת הבית היהודי בחנוכה
- 23 ה. שורשי ההידור - עיון בעומק מחלוקת הרמב"ם והרמ"א
- 28 ו. מהידור לחיוב - עיון בחידושו של רבי עקיבא איגר
- 33 ז. שני סוגי הידור - עיון במהות ההידור בנר חנוכה
- 37 ח. בין בית לאדם - עיון בטבע מצוות נר חנוכה
- 44 ט. מכאן ואילך - עיון בשני סוגי הידור
- 48 י. אין סוף למעלה ולמטה - עיון בעומק האינסופיות של נר חנוכה
- 53 פרק ב' – הגדרת מהות החנוכה
- 53 יא. נס בתוך נס - עיון בחידושו של המהר"ל
- 57 יב. האור כהודאה - עיון בחידושו של הגרש"ז אויערבך
- 62 יג. "שני פנים לאור: עיון מעמיק בגדרי נר חנוכה" – ברמה גבוהה
- 65 יד. "פרסום הנס והודאה: עומק שאלת הגמרא 'מאי חנוכה'"
- 69 טו. סוגיית מקום הזכרת חנוכה בברכות

71 "הודאה אמיתית - מסע אל עומק הלב"	טז.
75 "למה 'על הניסים' כל כך ארוך?"	יז.
76 "מהות ההודאה : בין אמירה למעשה"	יח.
78 הנס שבנשמה : תובנה חדשה על נרות חנוכה	יט.
82 האור שבהודיה : תובנה חדשה על נרות החנוכה ומשמעותם העמוקה	כ.
84 בגדר הודאה בעצמו : עיון בדברי הגרי"ש	כא.
85 עומק חדש בשיטת הרמב"ם בהדלקת נרות חנוכה	כב.
87 נרות שבת ונרות חנוכה : מעגל אור של הודיה	כג.
89 תפקידי האיש והאישה : תובנה עמוקה בנרות שבת וחנוכה	כד.
90 אור הנרות ואור התורה : עומק בדברי חז"ל על הרגיל בנר	כה.
91 "בני בינה" - השירה כחלק מהותי ממצוות נר חנוכה	כו.
92 שאלת חיוב נשים בהלל חנוכה : סוגיה מאירת עיניים	כז.
93 תירוץ המנחת שלמה : הבנה חדשה בגדר הלל בחנוכה	כח.
95 ברכת הרואה בנר חנוכה : הבנה מחודשת בגדר החיוב	כט.
97 ההידור בנר חנוכה : סוד ההודאה השלמה	ל.
99 יסוד ההודאה הבאה מהלב : ראיות מהמקורות	לא.
100 רעיונות אישיים להידור בנרות חנוכה	לב.
103 דיוק נפלא בדברי הרמב"ם : שלושה רבדים במצוות נר חנוכה	לג.
104 שלושת רבדי נר חנוכה : פרסום, הודיה ושבח	לד.
105 סוד הנרות המופלאים - סיפור לילדים	לה.
106 שלושת סוגי האהבה בנרות חנוכה	לו.
109 נר חנוכה ופרשת ויגש : סוד ההתקרבות לה'	לז.
110 " כבתה אין זקוק לה" - העומק בהלכות נר חנוכה	לח.
112 סוד הנצחיות של חנוכה : הבנה חדשה בדברי המגיד מישרים	לט.
115 מעלת הזהירות בנר חנוכה	מ.
118 שלוש מצוות מיוחדות בשולחן ערוך	מא.
119 ייחודיות פרסום הנס בחנוכה	מב.
122 למה מדליקים נרות בחלון? - סיפור על האור המיוחד של חנוכה	מג.
124 חנוכה - ימי הודיה כלליים - ביאור חדש במהות ימי החנוכה	מד.
127 סעודות חנוכה - מרשות למצווה	מה.
131 חידה הלכתית : בן סורר ומורה בחנוכה	מו.
135 מידת הבינה וכוח ההודיה - עיון בקשר בין בינה, הודיה וחנוכה	מז.

מח.	איש נבון וכוח ההודיה - עיון במהות הנבון וייחוד חנוכה	139
מט.	חנוכה - האור שמאיר בחושך - עיון בייחודיות החג	147
נ.	חנוכה - נקודת אור במרכז החורף - עיון במיקום המיוחד של החג	151
נא.	סוד ימי החנוכה - עיון בקשר בין שמונה, נשמה והודיה	156
נב.	תענוג הנשמה בהודיה - עיון בהבדל בין חנוכה לפורים	160
נג.	חניה מול מנוחה בחגי ישראל - עיון בהבדל בין פורים לחנוכה	164
נד.	קידוש החודש - עיון במשמעות העמוקה של קידוש החודש	168
נה.	המלחמה על השמחה - עיון בעומק מאבק החשמונאים	172
נו.	חנוכה שמח - משמעות וסודות - עיון ברמזי השמחה בחנוכה	177
נז.	הודיה - שער השמחה - עיון בקשר העמוק בין הודיה לשמחה	182
נח.	מוסיף והולך בהודיה - עיון בדרך ההודיה המתרחבת	186
נט.	מעוז צור עד חד גדיא - עיון בביטויי ההודיה המתרחבת	190
ס.	אור החנוכה - סיכום והתבוננות	194

יוצא לאור על ידי:

יהודה טאוב

מומחה ליצירת גשרים בין עולמות

התמחות ייחודית:

- עיבוד רעיונות תורניים מורכבים לשפה קלה ונעימה
- התאמת חידושי תורה למגוון גילאים
- יצירת חיבור בין עולם המבוגרים לעולם הילדים
- שילוב חדשני של תורה וטכנולוגיה
- בעזרת כלי בינה מלאכותית

•

• **על המחבר**

יהודה טאוב, מחבר ויוצר בתחום החינוך והתורה, מתמחה בפיתוח שיטות ייחודיות להנגשת תכנים תורניים. בעל ניסיון עשיר בעיבוד טקסטים מורכבים לשפה ברורה ומובנת לכל נפש.

תחומי פעילות:

- עריכה והתאמה של חידושי תורה
- פיתוח תוכן חינוכי דו-רובדי
- ייעוץ בשילוב טכנולוגיה בלימוד תורה
- הדרכת מחנכים בשיטות הוראה חדשניות

ליצירת קשר:

- טלפון : 052-7139520
- מייל : yudataub@gmail.com

בתחילת הספר:

- **יהודה טאוב**

מומחה לתורת ההודיה וחיבור עולמות

התמחות ייחודית:

- מחבר סדרת ספרי "שערי הודיה" המפורסמת
- מרצה בכיר בנושא ההודיה בחיי היהודי
- מפתח שיטות ייחודיות ללימוד והטמעת ההודיה
- יוצר מומחה בהנגשת רעיונות תורניים לכל הגילאים

א. אור המהדרין - עיון בדרגות ההידור בנר חנוכה

שלוש הדרגות¹

1. נר איש וביתו:

- הבסיס הפשוט
- מינימום הנדרש
- אור אחד לכל הבית
- ביטוי לאחדות המשפחה

2. המהדרין:

- נר לכל אחד
- ביטוי אישי
- אור פרטי לכל נשמה
- שאיפה להתעלות אישית

3. מהדרין מן המהדרין:

- תנועה יומית
- דינמיות הקדושה
- אור מתחדש
- התפתחות מתמדת

עומק ההידור

¹ מסכת שבת דף כא/ב: תנו רבנן: מצות חנוכה נר איש וביתו. **והמהדרין - נר לכל אחד ואחד.** והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך; ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

משמעות המילה:

1. הדר - יופי:

- קישוט המצווה

- הענקת כבוד

- גילוי היופי הפנימי

2. הידור - התעלות:

- מעבר למינימום

- שאיפה למעלה

- ביטוי לאהבה

המסע הרוחני

התפתחות הנשמה:

1. הבסיס:

- קיום פשוט

- חובה בסיסית

- יסוד האמונה

2. האישיות:

- גילוי פרטי

- ביטוי אישי

- מסע אישי

3. הדינמיות:

- צמיחה מתמדת

- חידוש יומי

- עלייה מתמשכת

משמעות לדורות

1. בעבודת ה':

- לא להסתפק במינימום
- לחפש התעלות
- להוסיף תמיד

2. בחיים הרוחניים:

- לזהות את הדרגות
- להתקדם בהדרגה
- לשאוף למעלה

3. בנר חנוכה:

- להדליק בהידור
- לגלות אור אישי
- להוסיף בכל יום

✦ המסע אל האור - סיפור על שלוש דרגות של אור

"אבא, " שאל דני בערב הראשון של חנוכה, "למה יש לנו כל כך הרבה חנוכיות בחלון?"

אבא חייך והושיב את דני על ברכיו. "בוא אספר לך סיפור על שלושה סוגים של אור..."

האור הראשון 🌞

"פעם, " התחיל אבא, "היה מספיק נר אחד לכל המשפחה. כמו שאור אחד גדול מאיר את כל הבית!"

"כמו הנר המרכזי שלנו?" שאל דני.

"בדיוק! זה האור הבסיסי, האור שמחבר את כל המשפחה יחד."

האור המיוחד ✨

"אבל אז, " המשיך אבא, "היו אנשים שרצו להוסיף יופי למצווה. הם אמרו: 'בוא ניתן לכל אחד נר משלו!' כי לכל אחד יש אור מיוחד בנשמה שלו."

"כמו שיש לי חנוכייה משלי?" שמח דני.

"בדיוק! כי האור שלך מיוחד רק לך!"

האור שגדל 🎁

"ואז, " הוסיף אבא, "באו אנשים שרצו עוד יותר יופי במצווה. הם אמרו: 'בוא נוסיף נר חדש כל יום!' כי כל יום אפשר להוסיף עוד אור, עוד יופי, עוד קדושה!"

משימות מיוחדות: 🧠

1. לחשוב על האור המיוחד שלכם
2. למצוא דרך להוסיף יופי למצוות
3. להוסיף כל יום משהו טוב חדש

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה אור מיוחד יש בכם?
2. איך אפשר לעשות מצוות יותר יפה?

3. מה אתם יכולים להוסיף היום?

טיפ מאבא: 🕯️

"זכור, דני, " סיכם אבא, " כל אחד יכול להוסיף אור משלו, וכל יום אפשר להאיר עוד יותר!"

דני הביט בחנוכיות המרצדות: "אז בוא נדליק את כל האורות היפים שלנו, אבא!"

"ומחר, " חייך אבא, " נוסיף עוד אור, ועוד אור, עד שכל העולם יאיר!"

ב. שתי דרכים להידור - עיון במנהגי אשכנז וספרד בנר חנוכה

שתי הגישות² 🕯️

המנהג האשכנזי (הרמ"א):

1. הדרך האישית:

² ב. מחלוקת האשכנזים והספרדים. נחלקו הראשונים בבור דברי הגמ': 'והמהדרין - נר לכל אחד ואחד. דעת הרמ"א: שהידור הוא שכל אחד מבני הבית מדליק בפני עצמו. ודעת הרמב"ם: שבעל הבית מהדר ומדליק כנגד כל בני ביתו. נוהגים לומר ששורש המחלוקת היא: לדעת הרמב"ם חיוב הדלקת נרות הוא חיוב חפצא חיוב על הבית כלשונו הזהב בהלכות חנוכה (ד, א), "מצוה שיהיה כל בית ובית מדליקי" ובזה לא שייך להדר שכל אחד ידליק (כמו שלא שייך לשים כמה מזוזות) בבית), ואילו דעת הרמ"א שאמנם בחיוב מדינא החיוב הוא על הבית כדברי הרמב"ם, אבל בדין מהדרין החיוב הוא על הגברא, שכל אחד חייב בהדלקת הנר.

- כל אחד מדליק בעצמו
- חנוכייה לכל בן משפחה
- ביטוי אישי להידור

2. המשמעות העמוקה:

- כל נשמה מאירה
- ביטוי פרטי
- הידור אישי

המנהג הספרדי (השו"ע):

1. הדרך המשפחתית:

- אבי המשפחה מדליק
- נרות נוספים לכל בן בית
- הידור באיכות

2. המשמעות העמוקה:

- אחדות המשפחה
- העצמת האור המרכזי
- הידור בכמות

משל שתי האהבות

שני סוגי מתנות:

1. ברכות אישיות:

- כל אחד כותב משלו
- ריבוי ביטויים
- עומק אישי

2. מתנה גדולה משותפת:

- אחת עבור כולם

- העצמת המשותף

- עוצמה באחדות

העומק הרוחני

שתי דרכי התעלות:

1. הדרך האשכנזית:

- פיתוח הייחוד האישי

- גילוי אור פרטי

- צמיחה אינדיבידואלית

2. הדרך הספרדית:

- חיזוק האחדות

- העצמת הכלל

- התעלות משותפת

לקחים לדורות

1. בעבודת ה':

- שתי דרכים כשרות

- כל אחת עם יופייה

- כל אחת עם עומקה

2. בחיי המשפחה:

- לכבד כל מסורת

- להבין כל גישה

- לראות היופי בשונות

3. בקיום המצוות:

- דרכים שונות להידור

- כולן לשם שמים

- כולן מאירות אור

❖ שתי דרכים לשמח - סיפור על אהבה ואור

"אמא, שאלה מירי, לממה אצל דוד יוסף יש רק חנוכייה אחת גדולה, ואצלנו יש הרבה חנוכיות קטנות?"

אמא חייכה וישבה לצד מירי. "בואי אספרי לך סיפור על שתי משפחות מיוחדות..."

☀ שתי המשפחות

"היו פעם שתי משפחות, התחילה אמא, שרצו להראות כמה הן אוהבות את ה':

- משפחה אחת נתנה לכל ילד לכתוב ברכה משלו

- והמשפחה השנייה כתבה ברכה גדולה אחת מכולם"

❖ שתי הדרכים

"וככה זה גם בחנוכה, הסבירה אמא:

- "אצלנו, כל אחד מדליק חנוכייה משלו

- ואצל דוד יוסף, אבא מדליק חנוכייה גדולה לכולם"

"אז מה יותר טוב?" שאלה מירי.

"שניהם טובים!" חייכה אמא. "זה כמו שתי דרכים להראות אהבה!"

📁 המתנות המיוחדות

"תחשבי, " המשיכה אמא, "מה יותר יפה:

- שכל אחד נותן מתנה קטנה

- או שכולם יחד קונים מתנה גדולה?"

"שניהם יפים!" קראה מירי.

"בדיוק! וככה גם בחנוכה - יש שתי דרכים יפות להאיר את העולם!"

💡 משימות מיוחדות:

1. לחשוב על דרכים שונות להראות אהבה
2. לכבד מנהגים שונים
3. למצוא את היופי בכל דרך

🌟 שאלות לחשיבה:

1. איך אתם אוהבים להראות אהבה?
2. מה מיוחד בכל אחת מהדרכים?
3. איך אפשר לשמח בדרכים שונות?

👉 טיפ מאמא:

"זכרי, מירי'לה, " סיכמה אמא, "כל דרך שמאירה אור ושמחה היא דרך טובה!"

מירי חיבקה את אמא: "אז בואי נלך לראות את החנוכיה של דוד יוסף, ואחר כך נדליק את כל החנוכיות שלנו!"

ג. הַיְדוּר הַמְצוּוּה או הידור האדם - עיון במחלוקת רש"י והרמב"ם

שני דיוקים ברש"י³

1. לשון "מהדרין":

- רש"י: "והמהדרין אחר המצוות"
- לא כתב "המהדר את המצווה"
- דגש על פעולת האדם

2. משמעות "מהדר":

- מלשון מחזר (כמו "מהדר אפי")
- מחפש לעשות בעצמו
- לא די בהידור החפץ

³ מקור לדעת הרמ"א בראשונים מצאנו ברש"י כא, ד"ה והמהדרין שכתב והמהדרין אחר המצוות, לא כתב רש"י כדברי הרמב"ם "והמהדר את המצווה" אלא מהדר לשון מחזר (כמו מהדר אפי לבית כנישתא) מחזר שהוא יעשה את המצווה, ולא יצא ידי"ח מבעה"ב. נמצא שנחלקו הרמב"ם ורש"י את מה מהדרין? לרמב"ם את המצווה כמו לולב נאה, ואילו לרש"י מהדרין את הגברא. וכן משמע ברש"י על הגמ' דף כג עמוד ב: אמר רב יצחק בר רדיפה אמר רב הונא: נר שיש לה שני פיות - עולה לשני בני אדם רש"י: עולה לשני בני אדם, למהדרין העושין נר לכל אחד ואחד.

מחלוקת יסודית

הרמב"ם:

1. הידור החפצא:

- יופי המצווה עצמה

- כמו לולב נאה

- שיפור איכות החפץ

2. המשמעות:

- הידור במצווה

- חיצוניות המעשה

- עיטור וקישוט

רש"י:

1. הידור הגברא:

- השתדלות האדם

- רצון לעשות בעצמו

- מאמץ אישי

2. המשמעות:

- הידור באדם

- פנימיות הקיום

- חיבור אישי

ראיה נוספת

מדברי רש"י בדף כג:

1. "נר לשני בני אדם":

- דגש על האנשים

- לא על הנר
- חובת הגברא

2. המשמעות:

- כל אחד מקיים
- חיבור אישי
- מצווה פרטית

השלכות למעשה

1. בהבנת ההידור:

- לא רק יופי חיצוני
- אלא חיבור פנימי
- מאמץ אישי

2. בקיום המצווה:

- לחפש עשייה אישית
- להתחבר למעשה
- להשתדל בעצמו

3. במהות העבודה:

- לא די בהידור חיצוני
- נדרש חיבור פנימי
- מאמץ אישי

✦ המתנה היפה או המאמץ היפה - סיפור על שתי דרכים לעשות דברים יפה

"סבא, שאל מוישי בערב חנוכה, "מה יותר חשוב - שהחנוכייה תהיה מאוד יפה, או שאני אתאמץ להדליק אותה בעצמי?"

סבא חיירך. "בוא אספר לך סיפור על שני ילדים שרצו לשמח את אמא..."

שתי מתנות ☀

"יוסי ודני רצו להכין מתנה ליום ההולדת של אמא, " התחיל סבא.

- יוסי קנה את הציור הכי יפה בחנות

- דני צייר בעצמו, אפילו שהציור לא היה מושלם

"מה יותר יפה?" שאל סבא.

"שניהם יפים!" קרא מוישי. "אבל הציור של דני מראה שהוא התאמץ..."

✦ שני סוגי הידור

"בדיוק!" שמח סבא. "וככה גם במצוות:

- יש אנשים שאומרים שהעיקר שהמצווה תהיה יפה

- ויש שאומרים שהעיקר שנתאמץ לעשות אותה בעצמנו"

הלב שבפנים 📁

"אתה יודע," המשיך סבא, "רש"י, שהוא חכם גדול מאוד, אמר שההידור האמיתי הוא כשאנחנו מחפשים לעשות את המצווה בעצמנו. כי זה מראה כמה אנחנו אוהבים אותה!"

משימות מיוחדות: 🧠

1. לחשוב על מצוות שאתם עושים בעצמכם
2. להתאמץ לעשות דברים יפה מבפנים
3. לשמוח במאמץ שלנו

שאלות לחשיבה: ✨

1. מתי הרגשתם שמחה במאמץ שלכם?
2. איך אפשר לעשות מצוות יפה מבפנים?
3. למה חשוב להתאמץ בעצמנו?

טיפ מסבא: 📖

"זכור, מוישי, "סיכם סבא, "לפעמים המאמץ שלנו יותר יפה מהדבר הכי מושלם!"

מוישי חיבק את סבא: "אז אני רוצה להדליק את החנוכייה בעצמי, אפילו שאולי לא יהיה מושלם!"

"וזה," חייך סבא, "הדבר הכי יפה שיכול להיות!"

ד. הבית כמקדש מעט - עיון בקדושת הבית היהודי בחנוכה

הבית המאיר⁴

ייחודיות חנוכה:

1. כוח ההדלקה:

- מוציאה כל בני הבית

- בכל מקום שהם

- גם נגד רצונם

2. משמעות הדבר:

⁴ בסייעתא דשמיא נראה לבאר בעומק הדברים את המנהג המיוחד של בחורי הישיבות לשוב לבית הוריהם בימי החנוכה. שורש הדבר נעוץ בהלכה המופלאה שבהדלקת נרות חנוכה של ההורים יוצאים כל בני הבית ידי חובתם בכל מקום שהם. ולשיטת הספרדים, כפי שהובא בפוסקים, אף אם ירצו להדליק במקומם או לכוון שלא לצאת בהדלקת ההורים - אינם רשאים, ועל כורחם יוצאים בהדלקת ביתם.

מכאן למדים אנו יסוד נפלא: בימי החנוכה מתעוררת קדושה מיוחדת בבית היהודי, עד שהוא נעשה כמעין בית מקדש מעט, בבחינת "מזמור שיר חנוכה הבית". על כן עולים בחורי הישיבות לרגל אל בית הוריהם, כעולי רגלים הבאים אל בית המקדש - הלא הוא הבית היהודי שזכו לשכינה ביניהם.

בית זה, שכל יסודותיו נבנו על אדני ההודאה וההלל לה' (כרמוז בפסוק "בעלה ויהללה"), מקבל בימי החנוכה תוספת קדושה מיוחדת. וכבר אמרו חז"ל: "הזהיר בנר חנוכה זוכה לבנים תלמידי חכמים". וביאר המגיד משנה שזהו המקור לדברי הרמב"ם שמצוות נר חנוכה חביבה היא עד למאוד.

עומק הדבר הוא שנר חנוכה משול למנורת בית המקדש, המשפיעה שפע של תורה שבעל פה לכל ישראל. לפיכך שבים הבנים אל בית הוריהם בימים אלו, לקבל מאותו שפע חכמה וקדושה הנמשך מאור נרות החנוכה, המאירים את הבית באור התורה והקדושה.

- קדושה מיוחדת בבית

- כמקדש מעט

- "חנוכת הבית"

עליה לרגל

מנהג בחורי הישיבות :

1. החזרה הביתה :

- דווקא בחנוכה

- כעליה לרגל

- אל המקדש הפרטי

2. העומק שבדבר :

- הבית כמקום קדוש

- מקום השראת שכינה

- מקור הברכה

מקור האור

השפעת נר חנוכה :

1. המנורה הביתית :

- כמנורת המקדש

- משפיעה תורה

- מאירה חכמה

2. סגולת הנרות :

- בניס תלמידי חכמים

- חביבות המצווה

- המשכת שפע רוחני

משמעות לדורות

1. קדושת הבית :

- יסודות של הודיה
- השראת שכינה
- מעין מקדש

2. חינוך הבנים :

- חזרה למקור
- קבלת שפע
- דביקות בקדושה

3. המסר המתמיד :

- הבית כמרכז רוחני
- מקום התעלות
- מקור האור והחכמה

❖ הבית המאיר - סיפור על אור הבית בחנוכה

"אמא, שמח דודי כשאחיו הגדול משה חזר מהישיבה, "למה משה תמיד חוזר הביתה בחנוכה?"

אמא חייכה וישבה על הספה. "בוא אספר לך סיפור מיוחד על הבית שלנו..."

☀️ הבית המיוחד

"את יודע," התחילה אמא, "בחנוכה קורה דבר קסום - הבית שלנו הופך להיות כמו בית המקדש הקטן!"

"באמת?" התפלא דודי. "איך?"

"כשאנחנו מדליקים את הנרות," הסבירה אמא, "האור שלהם הוא כמו האור של המנורה בבית המקדש. וכמו שפעם היו עולים לבית המקדש בירושלים, ככה עכשיו כולם חוזרים הביתה בחנוכה!"

🌟 האור שמושך הביתה

"ולמה דווקא בחנוכה?" שאל דודי.

"כי בחנוכה," המשיכה אמא, "יש בבית אור מיוחד:

- אור של תורה

- אור של חכמה

- אור של אהבת משפחה"

🎁 המשפחה המאירה

"וכשכל המשפחה מתאספת יחד," הוסיפה אמא, "האור נהיה עוד יותר גדול! כי כל אחד מוסיף את האור המיוחד שלו."

💡 משימות מיוחדות:

1. לחשוב מה מיוחד בבית שלנו

2. להוסיף אור משלנו

3. לשמוח כשכולם חוזרים

🌟 שאלות לחשיבה:

1. מה עושה את הבית שלנו מיוחד?

2. איך אנחנו יכולים להוסיף אור?

3. למה טוב לחזור הביתה?

👉 טיפ מאמא:

"זכור, דודי, "סיכמה אמא, "בחנוכה הבית שלנו מאיר באור מיוחד, ולכן כולם רוצים לחזור הביתה!"

דודי חיבק את אמא ואת משה: "אז אני שמח שיש לנו בית כזה מיוחד, ושכולנו יחד מדליקים בו נרות!"

ה. שורשי ההידור - עיון בעומק מחלוקת הרמב"ם והרמ"א

שתי גישות להידור⁵

⁵ בסייעתא דשמיא

שורש עמוק טמון במחלוקת הרמב"ם והרמ"א בעניין הידור נר חנוכה, המאיר לנו דרך חדשה בהבנת מהות ההידור במצוות בכלל.

נראה שישוד מחלוקתם נעוץ בשאלה יסודית: האם דין הידור מצווה הוא חובת גברא - היינו שהאדם המקיים את המצווה נדרש להדר בעבודתו, או שמא הוא דין בחפצא של המצווה - שהמצווה עצמה צריכה להיות מהודרת.

ויש לבאר שנחלקו בעומק הבנת עניין ההידור במצוות:

לשיטת הרמב"ם, ההידור הוא דין בחפצא של המצווה. המצווה עצמה צריכה להיות מהודרת ומפוארת, בבחינת "זה א-לי ואנוהו". לפי זה, כאשר יש נר חנוכה מהודר בבית, הרי שנתקיים ההידור בשלמות, ואין עניין שכל אחד ידליק בנפרד.

לעומתו, הרמ"א מאיר לנו נתיב אחר. לשיטתו, ההידור הוא דין בגברא - בנפש האדם המקיים את המצווה. עיקר ההידור הוא בכך שהאדם עצמו מתעלה ומתרומם על ידי קיום המצווה בהידור. לכן יש עניין שכל אחד ידליק בעצמו, כי בזה מתעלה כל אחד בעבודתו הפרטית.

ונפקא מינה נפלאה מצינו בדברי הביאור הלכה, שכתב שיש מצווה להדר ולצאת ידי כל הדעות. ולכאורה יש להתבונן: אם ההידור הוא דין בחפצא בלבד, מה מוסיף בזה שיוצא ידי כל הדעות? אלא מוכח שיש כאן עומק נוסף - שההידור הוא גם בשלמות נפש האדם, בהשתדלותו לקיים את המצווה בתכלית השלמות.

שיטת הרמב"ם:

1. דין בחפצא:

- הידור המצווה עצמה

- "זה א-לי ואנוהו"

- יופי חיצוני במעשה

2. המשמעות המעשית:

- די בהדלקה אחת מהודרת

- שלמות בחפץ המצווה

- הידור אובייקטיבי

שיטת הרמ"א:

1. דין בגברא:

- הידור האדם המקיים

- התעלות אישית

- התרוממות הנפש

2. המשמעות המעשית:

- כל אחד מדליק בעצמו

- שלמות בעבודה האישית

- הידור סובייקטיבי

עומק נוסף

דברי הביאור הלכה:

ומכאן אור חדש בעבודת ה': לא די בכך שהמעשה יהיה מהודר מצד עצמו, אלא נדרש מהאדם להדר בעצמו, להתרומם ולהתעלות בקיום המצווה. זהו עומק דברי חז"ל "התנאה לפניו במצוות" - שהאדם עצמו יהיה נאה ומהודר בעבודתו.

ואולי יש לומר שאין כאן מחלוקת ממש, אלא "אלו ואלו דברי אלוקים חיים". המצווה צריכה להיות מהודרת בחפצא שלה, והאדם צריך להדר בנפשו ובעבודתו. ומתוך שילוב שתי הבחינות מגיעים לשלמות העבודה, בבחינת "כל כבודה בת מלך פנימה" - הן בהידור החיצוני והן בהידור הפנימי.

1. לצאת ידי כל הדעות:

- לא רק חפצא
- גם שלמות הנפש
- מאמץ להידור מושלם

2. המשמעות הפנימית:

- שאיפה לשלמות
- התעלות תמידית
- הידור בכל הרמות

השילוב העמוק

אלו ואלו דברי אלוקים חיים:

1. הידור חיצוני:

- יופי בחפץ המצווה
- הדר חיצוני
- כבוד שמים גלוי

2. הידור פנימי:

- עבודת הנפש
- התעלות אישית
- דביקות פנימית

3. השילוב המושלם:

- "כל כבודה בת מלך פנימה"
- חיצוניות ופנימיות
- שלמות בכל הממדים

הדרכה למעשה

1. בקיום המצוות:

- להדר בחפץ
- להתעלות בנפש
- לשלב בין השניים

2. בעבודת ה':

- לא להסתפק בחיצוניות
- לא להזניח את היופי
- לשאוף לשלמות

3. בדרך החיים:

- להתנאות במצוות
- להתעלות בעבודה
- להאיר בכל הדרכים

שני סוגים של יופי - סיפור על יופי חיצוני ופנימי ✨

"סבא, שאל יוסי בערב חנוכה, "כשאנחנו רוצים לעשות מצווה יפה, מה יותר חשוב - שהחפץ יהיה יפה, או שאנחנו נעשה את המצווה בצורה יפה?"

סבא חייך וישב על הכורסא. "בוא אספר לך סיפור על שני אחים..."

שני האחים המיוחדים 🌟

"היו פעם שני אחים, "התחיל סבא, "שרצו לקיים את מצוות נר חנוכה בצורה הכי יפה:

- דני קנה את החנוכייה הכי יפה בחנות

- משה התאמץ מאוד להדליק בעצמו ולכוון יפה"

"מי עשה יותר טוב?" שאל יוסי.

שני סוגי יופי ✨

"תראה, "הסביר סבא, "יש שני סוגים של יופי במצוות:

- יופי חיצוני - כמו חנוכייה יפה

- יופי פנימי - כמו הכוונה והמאמץ שלנו"

"ומה יותר חשוב?" התעניין יוסי.

"שניהם חשובים!" חייך סבא. "זה כמו הגוף והנשמה - צריך את שניהם ביחד!"

היופי המושלם 🎁

"ואתה יודע מה הכי יפה?" הוסיף סבא. "כשמחברים את שני סוגי היופי:

- גם חנוכייה יפה

- וגם כוונה יפה

- וגם מאמץ יפה"

משימות מיוחדות: 💡

1. למצוא את היופי החיצוני בכל מצווה

2. לחשוב על היופי הפנימי שלנו

3. לנסות לחבר בין שני סוגי היופי

שאלות לחשיבה: ✨

1. איך אפשר לעשות מצווה יפה מבחוץ?
2. איך אפשר לעשות מצווה יפה מבפנים?
3. למה חשוב לחבר בין שניהם?

טיפ מסבא: 🧐

"זכור, יוסי'לה, סיכס סבא, "כשאנחנו משתדלים שהמצווה תהיה יפה גם מבחוץ וגם מבפנים - זה הדבר הכי יפה בעולם!"

יוסי חיבק את סבא: "אז אני רוצה חנוכייה יפה, וגם להדליק אותה עם כל הלב!"

"וזה, צחק סבא, "היופי האמיתי!"

ו. מהידור לחיוב - עיון בחידושו של רבי עקיבא איגר

השאלה היסודית⁶ ✨

⁶ בסייעתא דשמיא

המקרה:

- יהודי הדליק נר אחד
- נזדמנו לו נרות נוספים
- האם מברך על ההידור?

החידוש:

1. אין מברכים על הידור
2. הקושי: למה בני הבית מברכים?
3. התירוץ: הפך מהידור לחיוב

עומק הרצון

כוח הכוונה:

1. לא תוספת חיצונית:

- הידור רגיל
- תוספת למצווה
- בלי ברכה

מאיר לנו רבי עקיבא איגר אור חדש בהבנת מהות ההידור במצוות, ובפרט בנר חנוכה, המלמד אותנו דרך עמוקה בעבודת ה'.

הנה לפנינו מקרה נפלא: יהודי מקיים מצוות נר חנוכה כדינה, מדליק נר אחד ביום השמיני. והנה, בהשגחה פרטית, מזמנו לו הקב"ה אפשרות להדר במצווה - נזדמנו לפניו שמונה נרות נוספים. השאלה המתעוררת: האם בהדלקת הנרות הנוספים יש לברך?

ומחדש לנו רבי עקיבא איגר יסוד נפלא: אין מברכים על הידור. לכאורה הדברים טעונים ביאור, שהרי אנו רואים שכל בני הבית מברכים על הדלקתם, אף שמעיקר הדין די בנר איש וביתו?

ובעומק תירוצו מאיר לנו רע"א אור חדש בהבנת מהות הרצון הפנימי בעבודת ה'. כאשר אדם מבקש להיות מן המהדרין, אין זה רק תוספת חיצונית למצווה, אלא ביטוי לרצונו העמוק להתקשר למצווה באופן ישיר ואישי. ברצונו זה, הוא למעשה מגלה דעתו שאינו חפץ לצאת בהדלקת אחרים, ובכך הופך את ההדלקה לחיוב גמור מדינא.

נמצאנו למדים יסוד נפלא בעבודת ה': יש הידור שהוא תוספת חיצונית למצווה - כגון הוספת נרות לאחר שכבר יצא ידי חובתו, ועל זה אין מברכים. אך יש הידור הנובע מעומק הנפש, מרצון פנימי להתקשר למצווה באופן ישיר ואישי - וזה הופך להיות חלק מעיקר החיוב.

ומכאן קושייתו המופלאה על דברי הרמ"א, שאסר להדליק נר חנוכה מנר חנוכה אחר. והרי לכאורה, אם כל אחד מבני הבית מכוון שלא לצאת בהדלקת חברו, נמצא שכל הנרות הם בגדר חיוב גמור, ומדוע לא נוכל להדליק מזה לזה?

ואולי יש לומר בדרך הפנימיות: דווקא משום שכל נר מבטא את הקשר האישי והייחודי של כל אחד למצווה, ראוי שיקבל את אורו באופן ישיר ממקור האור, ולא דרך צינור של אחר.

2. ביטוי פנימי:

- רצון אישי
- קשר ישיר למצווה
- הופך לחיוב

קושיית הרמ"א

הדין וההבנה:

1. אין מדליקים מנר לנר:

- אף שכולם חיוב
- למרות שכולם שווים
- מה הטעם?

2. העומק הפנימי:

- קשר אישי וייחודי
- חיבור ישיר למקור
- ללא אמצעי

לקחים לעבודת ה'

1. הבנת הרצון:

- עומק הכוונה
- חיבור פנימי
- הפיכת הידור לחיוב

2. דרך העבודה:

- לא די בתוספת חיצונית
- נדרש חיבור פנימי
- קשר אישי למצווה

הדרכה מעשית:

- לבחון הרצון הפנימי
- לחפש חיבור אישי
- להפוך הידור לעיקר

🌟 הנר שרצה להאיר - סיפור על רצון פנימי והידור מצווה

"סבא, שאל דני בערב חנוכה, "למה כל אחד במשפחה רוצה להדליק נרות בעצמו?
הרי מספיק שאבא ידליק בשביל כולם?"

סבא חייך וישב בכורסתו. "בוא אספר לך סיפור על נר קטן שרצה להאיר..."

🌟 הנר המיוחד

"היה פעם נר קטן, התחיל סבא, "שראה איך אבא מדליק נרות חנוכה. הנר ידע שכבר
יצאו ידי חובה, אבל בליבו הרגיש משהו מיוחד..."

"מה הוא הרגיש?" שאל דני בסקרנות.

"הוא הרגיש רצון עמוק להאיר בעצמו! לא רק להסתכל מהצד, אלא להיות חלק
מהמצווה!"

הגילוי המיוחד ✨

"ואתה יודע מה מיוחד ברצון כזה?" המשיך סבא. "כשמישהו רוצה כל כך חזק לעשות מצווה, זה לא סתם תוספת - זה הופך להיות חלק מהמצווה עצמה!"

"כמו שאני רוצה להדליק בעצמי?" שאל דני.

"בדיוק! כשאתה רוצה להדליק בעצמך, זה לא סתם 'עוד נר' - זה הנר המיוחד שלך!"

האור האישי 📖

"וכל נר, הסביר סבא, 'צריך לקבל את האור שלו ישר מהמקור, כי הוא מיוחד רק לו. זה כמו שכל אחד מאיתנו יש לו קשר מיוחד עם ה'!"

משימות מיוחדות: 💡

1. לחשוב למה אנחנו רוצים לעשות מצוות
2. להרגיש את החיבור המיוחד שלנו
3. לשמוח שיש לנו דרך משלנו להאיר

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה מצווה אתם הכי אוהבים לעשות בעצמכם?
2. איך זה מרגיש כשעושים משהו טוב מכל הלב?
3. למה חשוב שלכל אחד יהיה אור משלו?

טיפ מסבא: 📖

"זכור, דני, 'סיכם סבא, 'כשאתה רוצה באמת לעשות מצווה בעצמך, זה לא סתם 'עוד משהו' - זה הופך להיות המצווה המיוחדת שלך!"

דני חיבק את סבא: "אז אני רוצה להדליק נר משלי, שיאיר באור המיוחד שלי!"

ז. שני סוגי הידור - עיון במהות ההידור בנר חנוכה

הקושי היסודי⁷

השאלה העקרונית:

- איך מברכים על הידור?

- הרי אין מברכים על הידור - מה נשתנה בנר חנוכה?

התשובה המחודשת:

- יש להבחין בין סוגי הידור

⁷ עומק חדש בהבנת מהות ההידור

הנה בדברי רבי עקיבא איגר מתגלה לנו קושיא עצומה: כיצד מברכים בני הבית על הדלקתם, והרי קיימא לן שאין מברכים על הידור! לכאורה הדבר צועק דרשני, שהרי מעיקר הדין די בנר איש וביתו!

אלא שכאן מתגלה לנו אור חדש בהבנת מהות ההידור. יש להבחין הבחנה עמוקה בין שני סוגי הידור:

א. הידור של תוספת במצווה - כגון אתרוג מהודר יותר או הוספת נרות לאחר קיום המצווה. הידור זה הוא הידור בחפצא של המצווה, ועל זה ודאי אין מברכים.

ב. הידור של התעלות הגברא - וזהו החידוש הנפלא שחידשו רבנן בנר חנוכה. כאן ההידור אינו בחפץ המצווה אלא בנפש האדם המקיימה. חכמים ביקשו שהאדם לא יסתפק בקיום המצווה בדרך של "נטפל" לאחרים, אלא יזכה להתעלות רוחנית על ידי קיום המצווה באופן אישי ופנימי.

והדברים מאירים באור יקר: כאשר אדם מדליק נר חנוכה כמהדרין, אין זו רק תוספת הידור חיצונית, אלא זוהי מדרגה חדשה בעבודת ה'. זהו מעין "מעשה מצווה" חדש, המבטא את ההתקשרות האישית והישירה של האדם עם בוראו.

לאור זאת מובן מדוע כל אחד מברך על הדלקתו, ואין צורך בכוונה מיוחדת שלא לצאת בנרות בעל הבית. שכן ההידור כאן אינו תוספת על המצווה הקיימת, אלא הוא יוצר מערכת חדשה של קיום המצווה - קיום הנובע מעומק הנפש ומבטא את הקשר האישי עם הקב"ה.

- כל אחד במהותו שונה
- ולכן דינם שונה

שני סוגי הידור

1. הידור של תוספת:

- שיפור בחפץ המצווה
- כמו אתרוג מהודר
- תוספת חיצונית
- אין עליו ברכה

2. הידור של התעלות:

- שינוי בנפש המקיים
- התעלות רוחנית
- חיבור אישי
- ראוי לברכה

העומק שבדברים

משמעות ההידור בנר חנוכה:

1. לא רק תוספת:

- לא שיפור חיצוני
- לא הידור בחפצא
- לא תוספת על הקיים

2. יצירה חדשה:

- מערכת קיום חדשה
- קשר אישי לבורא
- מדרגה רוחנית חדשה

הבנה מחודשת

1. בברכת המהדרין:

- לא צריך כוונה מיוחדת
- לא הידור רגיל
- אלא מצווה חדשה

2. במהות ההידור:

- לא להסתפק בנטפל
- לחפש חיבור אישי
- ליצור קשר ישיר

3. בעבודת ה':

- לא די בתוספות
- נדרשת התעלות
- צריך חיבור פנימי

המסר המתמיד:

- לחפש את החיבור האישי
- ליצור קשר ישיר
- להתעלות בעבודת ה'

שתי דרכים להיות מיוחד - סיפור על הידור חימוני ופנימי ✨

"סבא, שאלה רותי בערב חנוכה, "יש שתי חנוכיות בחלון - אחת מאוד יפה ומבריקה, ואחת פשוטה שאני הדלקתי. איזו יותר טובה?"

סבא חייך וישב על הספה. "בואי אספר לך על שתי דרכים להיות מיוחד..."

שתי המתנות ✨

"היו פעם שני ילדים, "התחיל סבא, "שרצו לתת מתנה לאמא:

- הראשון קנה את המתנה הכי יפה בחנות

- השני הכין מתנה פשוטה, אבל שם בה את כל הלב"

"איזו מתנה יותר טובה?" שאלה רותי.

"שתיהן טובות!" חייך סבא. "אבל הן מיוחדות בדרכים שונות."

שני סוגי יופי ✨

"וככה גם במצוות, "המשיך סבא, "יש שתי דרכים להיות מיוחד:

- אפשר לעשות את המצווה יותר יפה מבחור

- ואפשר להתחבר אליה יותר עמוק מבפנים"

"כמו החנוכייה שלי?" שאלה רותי.

"בדיוק! כשאת מדליקה בעצמך, זה לא רק עוד נר - זה החיבור המיוחד שלך לה!"

🎁 החיבור המיוחד

"ואתה יודע מה הכי יפה?" הוסיף סבא. "כשמתחברים למצווה מכל הלב, זו לא סתם תוספת - זו דרך חדשה לגמרי להתקרב לה!"

💡 משימות מיוחדות:

1. לחשוב איך אנחנו מתחברים למצוות
2. למצוא דרך אישית לעבוד את ה'
3. לשים לב לחיבור הפנימי שלנו

🌟 שאלות לחשיבה:

1. איך אתם אוהבים לעשות מצוות?
2. מה עושה אתכם מרגישים מחוברים?
3. איך אפשר להתקרב לה' בדרך שלנו?

👉 טיפ מסבא:

"זכרי, רותי'לה, "סיכם סבא, "החנוכייה שלך אולי פשוטה, אבל היא מיוחדת כי היא מחברת אותך לה' בדרך שלך!"

רותי חיבקה את סבא: "אז אני שמחה שיש לי דרך משלי להתקרב לה'!"

ח. בין בית לאדם - עיון בטבע מצוות נר חנוכה

הסיטואציה:

- אדם בנסיעת עסקים
- אשתו מדליקה בבית
- האם יכול להדליק במקומו?

שתי הדעות:

1. הרמ"א:

- יכול להדליק ולברך
- רשאי לכוון שלא לצאת
- חובה אישית

2. המהרש"ל:

- אינו רשאי להדליק
- כבר יצא בהדלקת אשתו

⁸ עומק מחלוקת הפוסקים בעניין הדלקת נר חנוכה

הנה מצינו בדברי הרמ"א (סימן תרעז סעיף ג) יסוד נפלא בגדר מצוות נר חנוכה, וזה לשונו: "ואפילו אם הוא אצל יהודים ורואה הנרות, אם רוצה להחמיר על עצמו ולהדליק בפני עצמו, מדליק ומברך עליהם". ומקור דבריו בתרומת הדשן ומהרי"ל.

ובמשנה ברורה האיר את עומק הדברים: שאף שמדינא פטור מהדלקה כאשר מדליקים עליו בביתו, מכל מקום אם רוצה להחמיר ולהדליק בעצמו - רשאי. והתנאי לכך הוא שיכוון במחשבתו קודם שעת ההדלקה שאינו רוצה לצאת בהדלקת אשתו. ובזה אין חשש ברכה לבטלה, שהרי בכוונתו שלא לצאת, חל עליו חיוב הדלקה.

אמנם המהרש"ל חולק על יסוד זה מכל וכל, וסובר שכיוון שחז"ל פטרוהו על ידי הדלקת אשתו, אין בכוחו לומר "איני רוצה לצאת בשל אשתי", ולשיטתו ידליק בלא ברכה.

ונראה לבאר בעומק נקודת מחלוקתם:

יסוד הדבר תלוי בהבנת גדר חיוב נר חנוכה - האם הוא 'חיוב חפצא' או 'חיוב גברא'.

לשיטת המהרש"ל, מצוות נר חנוכה היא חיוב חפצא - חובה על הבית. ומשל למה הדבר דומה? לאדם שבא זר לביתו וקבע מזוזה בעל כורחו - האם שייך שיכוון שלא לצאת ידי חובה? ודאי שלא! שהרי זו מציאות קיימת - יש מזוזה בפתח ביתו. כך גם בנר חנוכה - כאשר יש נר דולק בביתו, זוהי מציאות רוחנית קיימת, וכיצד יוכל לכוון שלא לצאת בה?

אולם הרמ"א מאיר לנו דרך אחרת בהבנת המצווה. לשיטתו, אף שיש בנר חנוכה היבט של חובת הבית, מכל מקום בעיקרה היא 'חיוב גברא' - חובה על האדם להדליק ולפרסם את הנס. ומתוך כך, יכול האדם לכוון שלא לצאת בהדלקת אחרים ולקיים בעצמו את המצווה בהידור.

והמשנה ברורה מאיר לנו נתיב ביניים - אף שאין למחות ביד הנוהגים לברך כדעת הרמ"א, מכל מקום "טוב יותר להדר לשמוע הברכות מפי אחר" או לכוון את זמן ההדלקה כך שלא תהיה התנגשות עם הדלקת אשתו בביתו.

נמצאנו למדים שבעומק המחלוקת טמונה הבנה יסודית בטבע המצווה - האם עיקרה בתוצאה (אור הנר בבית) או בפעולת האדם (מעשה ההדלקה וההודאה). ויש בזה לימוד עמוק לכל מצוות התורה - היחס בין החפצא של המצווה לבין פעולת הגברא המקיימה.

- חובת הבית⁹

שורש המחלוקת

שני סוגי מצוות:

1. חיוב חפצא (חובת הבית):

- כמו מזוזה ומעקה

- חלה על המקום

- אי אפשר להתנתק

2. חיוב גברא (חובה אישית):

- כמו תפילה וברכת המזון

- חלה על האדם

- אפשר לבחור

העומק הרוחני

משמעות כל גישה:

1. חובת הבית:

- יצירת אווירה

- קדושת המקום

- השפעה סביבתית

2. חובה אישית:

- חיבור פרטי

- עבודה אישית

⁹ כמו שכתב בילקוט יוסף: מי שלן בבית מלון לרגל עסקיו, ואשתו מדלקת עליו בביתו, אינו רשאי לכוין בפירוש שאינו רוצה לצאת ידי חובתו בהדלקת נרות החנוכה שמדליקה עליו אשתו בביתם, ולהדליק עם ברכה בחדרו במלון, **שחובת נד חנוכה הוא חובת איש וביתו, ואינו חובת גברא בלבד**, ועל כרחו יוצא ידי חובתו במה שאשתו מדלקת עליו. [ילקוט יוסף מועדים עמוד רכד. יבי"א חלק ה סימן יז סק"ד. יחו"ד ו / מג].
באור: כאשר שומע ברכה יוצא מדין שומע כעונה ויוכל לכוין שלא לצאת, אבל הכא יוצא מדין שהדליקו עליו במקום חיובו.

- קשר ישיר

השלכות מעשיות

1. להלכה:

- האם לברך

- היכן להדליק

- מתי יוצאים

2. למחשבה:

- אופי המצווה

- מטרת ההדלקה

- משמעות האור

3. למעשה:

- הכוונה בהדלקה

- היחס למצווה

- אופן הקיום

המסר המתמיד:

- יש מצוות שמעצבות מקום

- יש מצוות שמעצבות אדם

- כל אחת עם עומקה המיוחד

האור שנוסע - סיפור על מצוות ואהבה ✨

"אבא, שאל יוסי כשאבא ארז את המזודה, "אם אתה נוסע לעבודה, איך תדליק נרות חנוכה?"

אבא התיישב ליד יוסי. "בוא אספר לך סיפור על שני סוגים של אור..."

שני סוגי אור 🌟

"תראה, התחיל אבא, "יש מצוות שהן כמו המזודה שלנו - הן שייכות לבית. והן שומרות על הבית גם כשאנחנו לא שם."

"יש מצוות אחרות?" שאל יוסי.

"כן! יש מצוות שהן כמו תפילה - הן שייכות לכל אחד מאיתנו באופן אישי, והן נוסעות איתנו לכל מקום!"

השאלה המיוחדת ✨

"אז נר חנוכה, המשיר אבא, "זו שאלה מעניינת:

- האם הוא כמו מזוזה, ששייכת לבית?
- או כמו תפילה, שהיא אישית לכל אחד?"

"ומה התשובה?" שאל יוסי בסקרנות.

"יש חכמים שאומרים כך, ויש שאומרים כך - וכולם צודקים! כי יש משהו מיוחד בשני הדברים."

🎁 האור שבלב

"העיקר", חייך אבא, "שבכל מקום שנהיה, האור של חנוכה נמצא בלב שלנו. אמא תדליק כאן בבית, ואני אחשוב עליכם ואתפלל לה' במקום שאני נמצא."

💡 משימות מיוחדות:

1. לחשוב על מצוות שקשורות לבית
2. לחשוב על מצוות שקשורות לכל אחד
3. לשלוח אור של אהבה למי שרחוק

🌟 שאלות לחשיבה:

1. איזה מצוות אתם אוהבים לעשות בבית?
2. איזה מצוות אתם לוקחים איתכם לכל מקום?
3. איך אפשר להרגיש קרוב גם כשרחוקים?

👉 טיפ מאבא:

"זכור, יוסי'לה, "סיכם אבא, "לפעמים האור נשאר בבית, ולפעמים הוא נוסע איתנו - אבל תמיד הוא מחבר אותנו זה לזה ולה!"

יוסי חיבק את אבא: "אז כשנדליק נרות, נחשוב עליך, ואתה תחשוב עלינו!"

ט. ׀ מכאן ואילך - עיון בשני סוגי הידור

✪ הקושיה היסודית¹⁰

השאלה העקרונית:

- הידור מצווה עד שליש
- בנר חנוכה מאות אחוזים
- כיצד חרגו מהגבול?

התשובה המאירה:

- שני סוגי הידור שונים
- כל אחד בגדר אחר
- שערים שונים בעבודת ה'

✪ שני סוגי הידור

¹⁰. בסייעתא דשמיא

פתיחה: עומק הקושיה נתבונן בשאלה עמוקה המאירה לנו את מהות ההידור במצוות: הנה מצינו בדברי חז"ל שהידור מצווה הוא עד שליש, ולכאורה יש להתפלא על מה שתיקנו בנר חנוכה להדר במאות אחוזים מעבר לעיקר הדין. ויש בזה התבוננות עמוקה בגדרי ההידור ושורשיו.

- ביאור יסוד הדברים והנה מרן הגרי"ז מאיר לנו נתיב חדש בהבנת העניין. יש להבחין בין שני סוגי הידור:
- א. הידור מצווה הרגיל - שיש בו גדר של "עד שליש"
 - ב. הידור מיוחד של "מהדרין מן המהדרין" - שהוא מסלול נפרד של "מכאן ואילך"

ושורש הדברים מתגלה בדברי הגמרא במסכת בבא קמא (דף ט ע"ב):
"אמר ר' זירא: בהידור מצוה - עד שליש במצוה. במערבא אמרי משמיה דרבי זירא: עד שליש משלו, מכאן ואילך משל הקדוש ברוך הוא."

והדברים מאירים באור יקר: יש גבול טבעי להשתדלות האדם - "עד שליש משלו". אבל כאשר האדם מוכן לחרוג מגבולותיו הטבעיים מתוך אהבת ה' והכרת הטוב, או אז נפתח שער חדש - "מכאן ואילך משל הקדוש ברוך הוא".

עומק הרעיון ונראה לבאר בדרך הפנימיות: בנר חנוכה, שכל עניינו הוא פרסום הנס וההודיה לקב"ה, פתחו חז"ל שער מיוחד של הידור. כאשר הלב מתמלא ברגשי הודיה, אין לדבר גבול וקצבה. משל למה הדבר דומה? לאדם שניצל מסכנה גדולה - האם יש גבול להכרת הטוב שבלבו?

וזהו עומק דברי חז"ל "מהדרין מן המהדרין" - לא רק הידור חיצוני יש כאן, אלא התעלות פנימית בנפש האדם. כשאדם מתעורר להודות על הניסים ועל הנפלאות, על "ועל הפורקן ועל הגבורות", אזי מתגלה בו כוח חדש של "מכאן ואילך" - התעוררות שלמעלה מן הטבע.

המסר לדורות

ומכאן אור גדול בעבודת ה': לפעמים אדם צריך לפרוץ את הגבולות הרגילים של עבודתו. כשמתעורר בליבו רגש של הודיה והתעלות, עליו לתת לו ביטוי מלא, בבחינת "מכאן ואילך משל הקב"ה" - הקב"ה כביכול משתתף עמו בהתעלותו.

ובזה נבין את עומק תקנת חז"ל בנר חנוכה - לא רק זיכרון הנס יש כאן, אלא פתיחת שער להתעלות בלתי מוגבלת. כל נוסף מבטא התעוררות חדשה של הודיה, וכל אור נוסף מגלה עוד רובד של הכרת הטוב כלפי הבורא יתברך.

1. הידור רגיל :

- עד שליש במצווה
- גבול טבעי להשתדלות
- משלו של האדם

2. מהדרין מן המהדרין :

- מכאן ואילך
- למעלה מהטבע
- משל הקב"ה

העומק הפנימי

המיוחד בנר חנוכה :

1. הודיה בלי גבול :

- כניצול מסכנה
- הכרת הטוב עמוקה
- פריצת גבולות

2. התעלות מיוחדת :

- מעבר להידור חיצוני
- התעוררות פנימית
- למעלה מהטבע

משמעות לדורות

1. בעבודת ה' :

- לזהות רגעי התעלות
- לתת להם ביטוי מלא
- לפרוץ גבולות

2. בהכרת הטוב :

- הודיה בלי גבול

- התעוררות מתמדת

- גילוי אור חדש

3. בדרך החיים:

- לא להגביל התעוררות

- לתת מקום להתעלות

- לגלות אורות חדשים

הדרכה מעשית:

- לזהות השערים השונים

- להבחין בין סוגי הידור

- לתת מקום להתעלות

❖ להודות בלי סוף - סיפור על הודיה שאין לה גבול

"סבא, " שאל דודי בערב חנוכה, "למה בכל יום מוסיפים עוד נר? לא מספיק נר אחד יפה?"

סבא חיך וישב ליד החנוכייה. "בוא אספר לך סיפור על ילד שניצל מסכנה..."

☀ הילד המודה

"היה פעם ילד, " התחיל סבא, "שכמעט נפל לבור עמוק. ברגע האחרון, אבא שלו תפס אותו והציל אותו."

"מה הילד עשה?" שאל דודי בהתרגשות.

"בהתחלה הוא אמר 'תודה'. אבל הלב שלו היה כל כך מלא בהכרת הטוב, שהוא המשיך להודות עוד ועוד!"

שני סוגי תודה ✨

"אתה יודע," הסביר סבא, "יש שתי דרכים להגיד תודה:

- דרך רגילה, שיש לה גבול

- ודרך מיוחדת, שבאה מעומק הלב ואין לה סוף"

"כמו הנרות שלנו?" שאל דודי.

"בדיוק! כל נר שאנחנו מוסיפים הוא עוד 'תודה' לה' מעומק הלב!"

האור שגדל 🎁

"וככה," המשיך סבא, "כשאנחנו מרגישים הודיה גדולה לה':

- לא מספיק לנו נר אחד

- ולא מספיקים שניים

- אנחנו רוצים להוסיף עוד ועוד!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. לחשוב על דברים שה' עושה לנו

2. להוסיף כל יום תודה חדשה

3. לתת לאור ההודיה לגדול

שאלות לחשיבה: ✨

1. על מה אתם רוצים להודות היום?

2. איך אפשר להראות תודה בלי מילים?

3. למה טוב להוסיף עוד ועוד תודות?

טיפ מסבא: 🍪

"זכור, דודי, סיכס סבא, כשהלב מלא בהודיה, אין לזה גבול! כל נר שאנחנו מדליקים הוא עוד 'תודה' לה!"

דודי הביט בנרות המרצדים: "אז בוא נדליק עוד נר, סבא, כי יש לי עוד הרבה תודות בלב!"

י. אין סוף למעלה ולמטה - עיון בעומק האינסופיות של נר חנוכה

יסוד החידוש¹¹

¹¹. בסייעתא דשמיא

אור חדש בגדרי ההידור

הנה זכינו בדורנו לאורו הבהיר של הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א, מגדולי מרביצי התורה בישיבת מיר, אשר זוכה להאיר עיני אלפים בשיעוריו העמוקים. והנה בענין נר חנוכה האיר לנו אור חדש, המגלה עומק נפלא בהבנת מהות ההידור.

יסוד החידוש

נקודת המוצא היא הבנה עמוקה במהות ההידור: הידור מצווה איננו דין נפרד או תוספת חיצונית למצווה, אלא הוא חלק בלתי נפרד מגוף המצווה עצמה. ומתוך כך מתחדש: כאשר יש שיעור מינימלי למצווה, יש גם גבול מקסימלי להידור - "עד שלישי".

אולם בנר חנוכה מתגלה יסוד חדש. הרמב"ם מאיר לנו (הלכות חנוכה פ"ד הי"ב): "מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאוד... אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן ונרות ומדליק". מתגלה כאן שאין שיעור תחתון למצווה זו - היא חודרת עד תהומות הנפש, עד כדי מסירת הנפש ממש.

עומק הרעיון

והדברים מאירים באור יקרות: כאשר מצווה היא בבחינת "אין סוף" מלמטה - אין לה שיעור מינימלי, ממילא אין לה גם גבול מלמעלה. זהו סוד ההידור בנר חנוכה: הוא משקף את האינסופיות של הודאת הנפש לקב"ה על ניסיו ונפלאותיו.

המשמעות הפנימית

הבנה חדשה בהידור :

1. לא תוספת חיצונית :

- חלק מגוף המצווה

- מהות אחת שלמה

- ביטוי פנימי

2. המשמעות :

- יש שיעור תחתון - יש גבול עליון

- אין שיעור תחתון - אין גבול עליון

- הכל תלוי בשורש

 המיוחד בנר חנוכה

דברי הרמב"ם :

1. "חביבה עד מאד" :

- אין שיעור תחתון

- עד מסירות נפש

- חודר לתהום הנפש

2. המשמעות העמוקה :

- אין סוף מלמטה

- אין סוף מלמעלה

- אינסופיות מוחלטת

 העומק הפנימי

שני סוגי מצוות :

1. מצוות מוגבלות :

ויש בזה עומק נפלא : המצוות שיש להן שיעור, משקפות את המפגש בין האדם המוגבל לאור האלוקי. אבל בנר חנוכה, שכל עניינו הוא פרסום הנס והודאה לה', מתגלה נקודה עמוקה יותר בנפש - נקודת הביטול והדבקות המוחלטת בקב"ה, שאין לה גבול וקצבה.

דרך חיים

ומכאן הארה לכל עבודת ה' : כאשר אדם מגיע להכרה פנימית בחסדי ה', להודאה אמיתית הנובעת מעומק הלב - אין לדבר גבול. כך גם בהודאה על הניסים - כשהלב מתמלא בהכרת הטוב, ההידור פורץ את כל הגבולות.

- יש שיעור מינימום
- יש גבול להידור
- מפגש אדם-אלוקים

2. נר חנוכה :

- אין שיעור כלל
- הודאה אינסופית
- דבקות מוחלטת

משמעות פנימית

1. עומק ההודאה :

- חודרת לכל המדרגות
- מבטאת ביטול מוחלט
- מגלה אינסופיות

2. בעבודת ה' :

- לזהות נקודת האינסוף
- להתמסר בלי גבול
- לגלות דבקות עמוקה

3. בדרך החיים :

- לא להגביל את ההודאה
- לתת ביטוי לאינסוף
- לחיות חיי דבקות

תירוץ נוסף לקושיה הנ"ל ראה בהערה¹²

¹². בסייעתא דשמיא

הקדמה: התבוננות בדרכי החכמה

כשאנו מתבוננים בתקנות חז"ל, אנו מוצאים בהן עומק לפנים מעומק. לא רק הלכות ודינים תיקנו לנו חכמינו זכרונם לברכה, אלא פתחו לנו שערי אורה להתעלות רוחנית. בפרט בנר חנוכה, שכל עניינו הוא להאיר את החושך ולגלות את האור הגנוז, מצאנו תקנה מיוחדת במינה, השונה מכל תקנות חז"ל בעניין הידור מצווה.

והנה בעומדנו לפני הקושיא העצומה, כיצד תיקנו בנר חנוכה הידור העולה על שלישי, שלכאורה זה נגד הכלל המקובל בכל התורה כולה, נפתח לפנינו שער חדש בהבנת עומק תקנת חכמים.

מאור חדש בהבנת תקנת חכמים

✦ האור שאין לו סוף - סיפור על אהבה והודיה אינסופית

"סבא," שאל מוישי בערב חנוכה, "למה אמא מוכנה למכור דברים כדי לקנות נרות חנוכה?
זה כל כך חשוב?"

סבא חייך וישב בכורסתו. "בוא אספר לך סיפור על אהבה שאין לה גבול..."

הנה נתגלה לנו אור יקרות בדברי הגאון רבי אשר וייס שליט"א, המאיר עינינו בהבנה עמוקה בשורש תקנת נר חנוכה.
דבריו מגלים לנו פנים חדשות בהבנת לשון חז"ל ובעומק כוונת תקנתם.

שורש החידוש

יסוד הדברים נעוץ בהבנה חדשה בקריאת דברי הברייתא: "מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין..." אין לקרוא את המילים "מצות חנוכה נר איש וביתו" כיחידה אחת, כאילו רק זו המצווה וכל השאר הידור. אלא: "מצות חנוכה" - ואחר כך באה הברייתא ומפרטת שלוש דרכים שונות לקיום המצווה:

- א. נר איש וביתו
- ב. המהדרין
- ג. המהדרין מן המהדרין

עומק התקנה

והדברים מאירים באור חדש: אותו בית דין שתיקן את עצם מצוות נר חנוכה, הוא שתיקן שלוש מדרגות אלו כולן. אין זה כשאר הידורי מצוות שהם בגדר רשות ותוספת, אלא כאן כל המדרגות הן חלק מעצם תקנת המצווה.

אור חדש בדברי הפוסקים

ובזה מאיר אור חדש בהבנת דברי הטור והשולחן ערוך, שלכאורה יש להתפלא מדוע לא הביאו כלל את הדין הבסיסי של "נר איש וביתו"? אלא שמאחר וההידור הוא חלק מעצם הדין, וכיום ברוך ה' מצוי בידי כל אדם לקיים את ההידור - נקטו הפוסקים את הדין המעשי הנוהג למעשה.

המשמעות הפנימית

ויש בזה עומק נפלא: בנר חנוכה, שכל עניינו הוא פרסום הנס והודאה לקב"ה על ניסיו ונפלאותיו, אין די במעשה חיצוני של הדלקה. התקנה מלכתחילה כוללת בתוכה את ההתעלות המדורגת, את ההתקדמות מאור לאור, מדרגה לדרגה.

מבט לחיים

ומכאן הארה נפלאה לכל עבודת ה': כשם שבנר חנוכה ההידור הוא חלק מעצם המצווה, כך בכל עבודת ה' - ההתעלות וההתקדמות הן חלק מהותי מעצם העבודה. אין להסתפק במינימום, אלא לשאוף תמיד להוסיף והולך, בבחינת "לכו מחיל אל חיל".

האור האינסופי ☀️

"היה פעם מלך, " התחיל סבא, "שנתן מתנה נפלאה לילד קטן. הילד כל כך רצה להודות למלך, שהוא היה מוכן לתת הכל כדי להראות לו תודה!"

"כמו הנרות שלנו?" שאל מוישי.

"בדיוק! כשאנחנו רוצים להודות לה' על כל הניסים שלו, אין לזה גבול בכלל!"

האהבה האינסופית ✨

"תראה, " הסביר סבא, "יש דברים שיש להם גבול:

- כוס צריכה להיות לפחות בגודל מסוים

- ולא יותר מגדולה מדי

אבל אהבה והודיה? לזה אין גבול בכלל! לא למטה ולא למעלה!"

המתנה המיוחדת 📦

"וזה מה שמיוחד בנרות חנוכה, " המשיך סבא. "הם מראים את האהבה האינסופית שלנו לה':

- אנחנו מוכנים לתת הכל בשבילם

- ואנחנו רוצים להוסיף עוד ועוד נרות

- כי אין סוף לאהבה שלנו!"

משימות מיוחדות: 🧠

1. לחשוב על אהבה בלי גבול

2. למצוא דרכים להודות לה'

3. להוסיף אור בכל יום

שאלות לחשיבה: ✨

1. למה אנחנו כל כך אוהבים את נרות חנוכה?

2. איך מראים אהבה בלי גבול?

3. למה טוב שאין גבול להודיה?

טיפ מסבא: 🍷

"זכור, מוישי'לה, "סיכס סבא, "כשאוהבים באמת, אין לזה גבול. כמו שהי אוהב אותנו בלי סוף, ככה אנחנו מודים לו בלי סוף!"

מוישי הביט בנרות המרצדים: "אז כל נר שאנחנו מדליקים הוא כמו עוד 'אני אוהב אותך' להי!"

פרק ב' – הגדרת מהות החנוכה

יא. חן נס בתוך נס - עיון בחידושו של המהר"ל

התמיהה היסודית¹³

¹³. בסייעתא דשמיא

התבוננות בשורשי הדברים

כאשר נתבונן בדברי חז"ל במסכת שבת (דף כא ע"ב), מתגלה לנו תמיהה עמוקה המאירה פתח להבנת מהותם הפנימית של ימי החנוכה. הגמרא שואלת "מאי חנוכה?" ובתשובתה מספרת את נס פך השמן, ומסיימת: "לשנה אחרת קבעום ועשאו ימים טובים בהלל והודאה".

ולכאורה יש כאן פליאה עצומה: הלא אם היינו נשאלים מהי מהות חנוכה, היינו משיבים מיד - הדלקת נרות! והנה הגמרא בתארה את קביעת הימים הטובים, אינה מזכירה כלל את הדלקת הנרות, אלא רק "הלל והודאה". וכן בנוסח "על הניסים", בסיים הזכרת הניסים והישועות, אנו אומרים "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול" - ושוב, אין זכר להדלקת הנרות!

מאיר לנו המהר"ל אור בהיר בהבנת העניין. הוא מתחיל בשאלה עמוקה: האם יעלה על הדעת שבשביל נס שנעשה בהדלקת המנורה, כדי שלא תתבטל מצוות ההדלקה, יקבעו ימים טובים לדורות? הרי חובת ההודאה וההלל נתקנה על הצלת הגוף והנפש, ולא על נס שנעשה לקיום מצווה. שהרי המצווה עצמה אינה הנאת הגוף, ואין סיבה להודות על אפשרות קיומה.

הקושיות העמוקות :

1. בתיאור החג :

- רק הלל והודאה
- לא נזכרת הדלקה
- מה פשר הדבר?

2. בשורש התקנה :

- נס לקיום מצווה
- לא הצלת נפשות
- מדוע תיקנו לדורות?

חידוש המהר"ל

יסוד הדברים :

1. עיקר החג :

- ניצחון המלחמה
- הצלת ישראל
- נס לדורות

2. תפקיד הנרות :

- אות וסימן
- גילוי יד ה'
- מלמד על הכל

ועוד מקשה המהר"ל קושיא עמוקה : כיצד יתכן שנקבע הודאה לדורות על נס של קיום מצווה? הלא הדורות הבאים לא קיבלו מזה מאומה! רק על נס של הצלת כלל ישראל, שבלעדי לא היו הדורות הבאים באים לעולם, ראוי לתקן הודאה לדורות.

ומאיר המהר"ל יסוד נפלא : עיקר קביעת ימי החנוכה היה על הניצחון הגדול על היוונים. אלא שהיה מקום לטעות ולחשוב שהניצחון היה מכוחם וגבורתם של החשמונאים. לכן נעשה הנס בנרות המנורה - להורות שכשם שהדלקת הנרות הייתה בנס גלוי מן השמים, כך גם הניצחון במלחמה היה כולו בדרך נס מאת ה' יתברך.

ובזה מאירים כל הקושיות שהקשינו : מדוע הגמרא והתפילה מדגישות את ההלל וההודאה ולא את הדלקת הנרות? כי באמת, הדלקת הנרות היא האות והסימן המגלה לנו את עומק הנס - שהכל מאתו יתברך. אך עיקר החג הוא ההודאה על הצלת כלל ישראל בדרך נס.

נמצאנו למדים יסוד עמוק בעבודת ה' : לפעמים הקב"ה עושה נס גלוי, לא בשביל הנס עצמו, אלא כדי שנבין שגם הדברים הנראים טבעיים - כמו ניצחון המלחמה - הם ניסים גלויים מאתו יתברך. זהו עומק דברי חז"ל "בני בינה ימי שמונה קבעו" - שהבינו דבר מתוך דבר, שכל המציאות כולה היא נס אלוהי מתמיד.

העומק הפנימי

משמעות הנס הכפול:

1. נס גלוי בנרות:

- להראות יד ה'

- למנוע טעות

- ללמד על הכל

2. המסר העמוק:

- גם המלחמה נס

- הכל מאתו יתברך

- אין טבע כלל

בני בינה

משמעות השם:

1. הבנה עמוקה:

- דבר מתוך דבר

- גילוי בתוך גילוי

- אור בתוך אור

2. ראיית האמת:

- הכל ניסים

- אין מקרה

- הכל מה'

3. לדורות:

- לראות האמת

- להבין העומק

- להודות על הכל

◆ הפתק הקטן - סיפור על גילוי נסתר

"סבא, שאל דני בערב חנוכה, "למה ה' עשה נס קטן עם השמן? הרי הנס הגדול היה שניצחנו במלחמה!"

סבא חייד והוציא פתק קטן מכיסו. "בוא אספר לך מה קרה לי היום בדרך הביתה..."

☀ הפתק המופלא

"הלכתי ברחוב, התחיל סבא, "וראיתי פתק קטן על הרצפה. התכופפתי להרים אותו, וכתוב בו: 'תסתכל למעלה!' הרמתי את העיניים - ומה ראיתי?"

"מה ראית, סבא?" שאל דני בסקרנות.

"ראיתי קשת ענקית וצבעונית בשמיים! בלי הפתק הקטן, הייתי ממשיך ללכת ולא רואה את הנס הגדול שמעלי!"

◆ הגילוי המיוחד

"אתה מבין?" המשיך סבא. "לפעמים ה' שם דברים קטנים בדרכנו כדי שנשים לב לדברים הגדולים:

- פתק קטן - שמראה על קשת גדולה

- נר קטן - שמראה על נס גדול
- דבר קטן - שמלמד על משהו ענק!"

📁 האור המגלה

- "וככה בחנוכה," הסביר סבא :
- "ה' הראה לנו נס קטן עם הנרות
- כדי שנרים את העיניים
- ונראה שהכל ניסים גדולים ממנו!"

💡 משימות מיוחדות :

1. לחפש 'פתקים קטנים' שה' שם לנו בדרך
2. להרים את העיניים ולראות דברים גדולים
3. לשים לב לניסים שמסביבנו

🌟 שאלות לחשיבה :

1. איזה 'פתקים קטנים' ראיתם היום?
2. מה הם מלמדים אתכם?
3. איך נרות קטנים יכולים ללמד על דברים גדולים?

👉 טיפ מסבא :

"זכור, דני, "סיכם סבא, "כמו שהפתק הקטן גרם לי להרים עיניים ולראות את הקשת, ככה נס פך השמן גורם לנו להרים עיניים ולראות את כל הניסים הגדולים של ה'!"

דני הביט בנר הקטן שהדליקו: "אז כל נר קטן הוא כמו פתק מה' שאומר לנו 'תסתכלו למעלה!'"

"בדיוק!" חיבק סבא את דני. "ועכשיו כשאנחנו מסתכלים למעלה, אנחנו רואים כמה ניסים גדולים ה' עושה לנו כל הזמן!"

י.ב. האור כהודאה - עיון בחידושו של הגרש"ז אויערבך

מהות ההדלקה :

1. לא רק סימן :

- לא כדעת המהר"ל

- לא רק מעורר להודאה

- לא אמצעי חיצוני

2. אלא ההודאה עצמה :

- מעשה הודאה ממש

- ביטוי הכרת הטוב

- הודאה מוחשית

ראיות לדברים

מנוסח "הנרות הללו" :

1. "על התשועות" :

¹⁴. בסייעתא דשמיא

האור המופלא שבנרות

הנה זכינו לאור יקרות בדברי הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, המאיר לנו שער חדש בהבנת מהותה הפנימית של מצוות נר חנוכה. בעוד שהמהר"ל לימדנו שהנרות הם אות וסימן המעוררים להודאה, מחדש הגרש"ז חידוש מופלא: הדלקת הנרות היא עצמה ההודאה וההלל.

עומק החידוש

יסוד הדברים נעוץ בהבנה עמוקה: אין ההדלקה רק פעולה חיצונית המובילה להודאה, אלא היא עצמה מעשה ההודאה. בשעה שאדם מדליק את הנרות, הוא מבטא בעצם ההדלקה את הכרת הטוב העמוקה לקב"ה על ניסי המלחמות והתשועות.

הארה בנוסח "הנרות הללו"

ומאירים הדברים באור יקרות בהבנת נוסח "הנרות הללו": "על התשועות ועל המלחמות... ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי להודות ולהלל". הנה מפורש שכל מהות הדלקת הנרות היא ההודאה על נס המלחמה, ולכן אין בנוסח זה זכר לנס פך השמן.

ביאור נפלא בנוסח "על הניסים"

ובזה מאיר אור חדש בהבנת נוסח התפילה: "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול". אין כאן חיסרון במה שלא הזכירו "להדליק נרות", שכן ההדלקה עצמה היא ההודאה וההלל.

עומק הכוונה בהדלקה

וכפי שהובא בהליכות שלמה: כוונת הלב בשעת ההדלקה להודות ולהלל לה' על ניסי המלחמות היא מעיקר המצווה. נמצאנו למדים שבשעת ההדלקה נדרש האדם להתעורר בהכרת הטוב עמוקה על הניסים והנפלאות.

משמעות רוחנית

ויש בזה עומק נפלא בעבודת ה': לפעמים המעשה החיצוני עצמו הוא הוא ביטוי ההודאה הפנימית. כמו שהנר מאיר את החשכה, כך ההדלקה עצמה מאירה את נשמת האדם באור ההודאה וההכרה בחסדי ה'.

ונראה שזהו עומק דברי חז"ל "הרואה נר חנוכה צריך לברך" - שעצם ראיית הנרות מעוררת את האדם להודאה ולהלל, כי הנרות עצמם הם ביטוי ההודאה המוחשי על ניסי ה' ונפלאותיו.

- מזכיר המלחמות
- לא נס פך השמן
- הודאה על הישועה

2. "לראותם בלבד":

- לשם הודאה
- מהות הראייה
- תכלית ההדלקה

מנוסח "על הניסים":

- "להודות ולהלל"
- לא נזכר "להדליק"
- כי הכל אחד

העומק הרוחני

משמעות הכוונה:

1. בשעת ההדלקה:

- להתעורר בהודאה
- להכיר בחסדי ה'
- לחוש את הניסים

2. בראיית הנרות:

- מתעורר להודאה
- רואה את החסד
- חש את הנס

משמעות לדורות

1. בהדלקת נרות:

- לכוון להודות
- להרגיש את הנס
- לבטא הכרת הטוב

2. בעבודת ה' :

- המעשה הוא הביטוי

- החיצוניות מבטאת פנימיות

- האור מאיר נשמה

❖ האור שאומר תודה - סיפור על נרות שמספרים סיפור

"אבא, שאלה רותי בזמן הדלקת נרות, "איך נרות יכולים להגיד תודה? הרי הם רק מאירים!"

אבא חיך והצביע על הנרות המרצדים. "בואי אספר לך סוד מיוחד על האור..."

☀ האור המדבר

"את יודעת, התחיל אבא, "יש דברים שאפשר להגיד בלי מילים :

- חיבוק אומר 'אני אוהב אותך'

- חיוך אומר 'אני שמח'

- ונרות חנוכה אומרים 'תודה רבה ה'!"

"באמת?" התפלאה רותי. "איך?"

"כשאנחנו מדליקים נר, "הסביר אבא, "זה כמו שאנחנו אומרים: 'תודה ה' על כל הניסים שעשית לנו!'"

🌟 הסיפור שבאור

"כל נר, "המשיך אבא, "מספר סיפור:

- איך ה' הציל אותנו

- איך הוא שמר עלינו

- וכמה אנחנו מודים לו"

"אז כשאני מדליקה, "אמרה רותי בהתרגשות, "אני ממש אומרת תודה?"

"בדיוק!" שמח אבא. "ולא רק את - כל מי שרואה את הנרות נזכר להגיד תודה!"

📖 האור שבלב

"וכשאנחנו מדליקים, "הוסיף אבא, "צריך לחשוב בלב:

- תודה ה' על כל הטוב

- תודה על כל הניסים

- תודה שאתה תמיד איתנו"

💡 משימות מיוחדות:

1. לחשוב על תודה בזמן ההדלקה
2. לראות איך האור מספר את הסיפור
3. להרגיש את השמחה שבהודיה

🌟 שאלות לחשיבה:

1. איך אתם אומרים תודה בלי מילים?
2. מה הנרות מספרים לכם?
3. איך מרגישים כשמודים לה?"

👉 טיפ מאבא:

"זכרי, רותי'לה, "סיכם אבא, "כל נר קטן שאנחנו מדליקים הוא כמו 'תודה' גדולה לה!"

רותי חיבקה את אבא: "עכשיו אני מבינה למה הנרות כל כך מאירים - כי הם מלאים בתודה!"

יג. "שני פנים לאור: עיון מעמיק בגדרי נר חנוכה" – ברמה גבוהה

שורש החקירה: קיימת לכאורה סתירה בהבנת מהות מצוות נר חנוכה. מחד, מצאנו דינים המורים שעיקר המצווה היא פרסום נס פך השמן (כגון הדלקה בפתח והגבלת גובה ההדלקה), ומאידך למדנו בשיטת הגרש"ז שתכלית המצווה היא הודאה על נס המלחמה.

כמו שכתב בשו"ת מנחת שלמה תנינא סימן נח: נלענ"ד **דהדלקת נר חנוכה היא עצמה ההודאה וההלל**, כלומר שע"י זה יתן אל לבו להודות לה' על הנסים הגדולים שעשה לנו בנצחון המלחמות, וכמו שאומרים בנוסח "הנרות הללו וכו' על התשועות ועל המלחמות וכו' ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי להודות ולהלל", ולא נזכר כלל נס פך השמן משום שאין ההדלקה באה לזכר לנס פך השמן.

יסוד התירוץ: דיוק מופלא בלשון הרמב"ם מאיר את עינינו: "מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד וצריך אדם להזהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו".

- פתח הרמב"ם בלשון יחיד - "להודיע הנס"
- וסיים בלשון רבים - "והודיה על הנסים"

מהלך הביאור:

א. שתי שכבות במצווה:

1. שכבה ראשונה - "זכירה"

- כדוגמת סוכה וענני כבוד
- דוגמת מצה וחיפזון היציאה
- פרסום והנצחת האירוע ההיסטורי

2. שכבה שנייה - "הודאה"

- ייחודית לנר חנוכה
- מעבר מזיכרון להודאה
- מנס פרטי לניסים כלליים

ב. הקשר בין השכבות:

- הזכירה היא שער להודאה
- הנס הפרטי מוביל להכרה כללית
- החוויה החושית מעוררת תודעה רוחנית

ג. ביטוי בברכות:

1. "להדליק נר חנוכה"

- על מעשה ההדלקה
- זכר לנס הפרטי
- שכבת הזכירה

2. "שעשה ניסים"

- על כלל הניסים
- הודאה כוללת
- שכבת ההודאה

נפקא מינה למעשה:

1. **כוונה בהדלקה - צריך לכוון לשתי השכבות: זכירת הנס והודאה על ההצלה**
2. **דיני זמן ומקום ההדלקה – נקבעו בצורה המאפשרת פרסום כי כך דרך ההודאה**

"האור שמספר שני סיפורים" – מתאים לילדים.

היי חברים! בואו נגלה היום משהו ממש מעניין על נרות החנוכה. אתם יודעים, לפעמים דבר אחד יכול לספר לנו שני סיפורים שונים - בדיוק כמו נרות החנוכה שלנו!

החידה המעניינת: יש לי חידה בשבילכם: למה אנחנו מדליקים את הנרות דווקא בפתח הבית? ולמה אסור להדליק אותם גבוה מדי? התשובה קשורה לסיפור מיוחד שהנרות מספרים לנו.

שני סיפורים באור אחד:

1. הסיפור הראשון - נס פך השמן:

- זוכרים את פך השמן הקטן שהספיק לשמונה ימים?
- כשאנחנו מדליקים ליד הפתח, כולם רואים ונוכרים בנס המדהים הזה!

2. הסיפור השני - נס הניצחון:

- אבל רגע, יש עוד סיפור - הניצחון המופלא של המכבים!
- כשאנחנו רואים את האור, אנחנו נזכרים להגיד תודה על הניצחון הגדול

איך זה עובד? זה כמו כשאתם רואים תמונה של טיול משפחתי:

- קודם אתם נזכרים במקום המיוחד שהייתם בו
- ואז אתם נזכרים כמה כיף היה עם המשפחה
- ובסוף אתם מרגישים הכרת תודה על החוויה המיוחדת

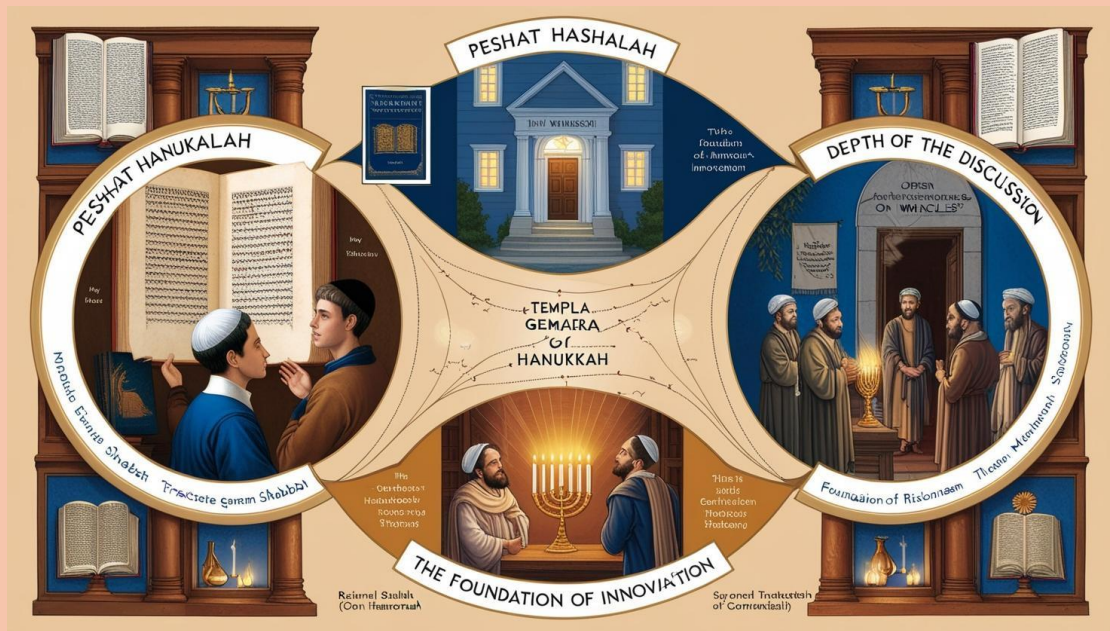
לכן יש לנו שתי ברכות:

1. "להדליק נר חנוכה" - כי אנחנו נזכרים בנס של פך השמן
2. "שעשה ניסים" - כי אנחנו אומרים תודה על כל הניסים הגדולים

מה זה אומר בשבילנו? כשאתם מדליקים נרות השנה, נסו לחשוב על שני הדברים:

1. על הנס המדהים של פך השמן שדלק שמונה ימים
2. ועל כמה צריך להודות לה' על כל הניסים הגדולים שהוא עושה לנו

משימה מיוחדת: בפעם הבאה שאתם מדליקים נרות, ספרו למישהו את שני הסיפורים האלה. זה ממש כמו להיות מורה היסטוריה ומורה לחיים - בו זמנית!

יד. "פרסום הנס והודאה: עומק שאלת הגמרא 'מאי חנוכה'"

שורש העיון: דיון מעמיק בהבנת שאלת הגמרא "מאי חנוכה" מעלה תמיהה כפולה:

1. מדוע מופיעה השאלה רק לאחר דיון ארוך בדיני חנוכה?
2. כיצד יתכן שחכמי הגמרא לא ידעו "מאי חנוכה" כשתפילת "על הניסים" כבר הייתה תקנה קדומה?

יסוד החידוש ברש"י: רש"י מאיר את עינינו בפירושו המדויק:

- לא שואלים "מה זה חנוכה"
- אלא "על איזה נס קבעוה" - כלומר, איזה נס עומד ביסוד צורת המצווה

עומק הביאור: דקדוק בסדר הסוגיה מגלה תובנה עמוקה:

1. הגמרא כבר למדה שמניחים את הנר בפתח הבית מבחוץ
2. דין זה אינו מתקשר לכאורה להודאה על נס ההצלה
3. מכאן עולה השאלה: מה מקור ויסוד צורת המצווה?

הארה נוספת מדברי הרב קראם: מביא נקודת מבט חדשה:

- ההתבוננות ב"מוסיף והולך" מעוררת את השאלה
- דין זה אינו מתחבר לנס המלחמה

- מכאן מתחדדת השאלה : על איזה נס נקבעה צורה זו?

נפקא מינה להבנת המצווה :

1. ההדלקה אינה רק ביטוי של הודאה
2. יש בה מרכיב מובנה של פרסום נס מסוים
3. צורת המצווה נקבעה בהתאם לאופי הנס

מסקנה מעשית: בהדלקת נרות חנוכה עלינו לשים לב לשני המימדים :

- צורת ההדלקה המפרסמת את נס פך השמן
 - תוכן ההדלקה המביע הודאה על נס ההצלה
- זוהי דוגמה מופלאה כיצד צורה ותוכן משתלבים במצווה אחת להעביר מסר עמוק ומורכב.

”גילוי מיוחד על נרות החנוכה - סיפור לילדים”

חברים יקרים! בואו אספר לכם סיפור מיוחד על גילוי מדהים של הרב קראם...

השאלה המעניינת:

יום אחד ישב הרב קראם ללמוד את דיני חנוכה. פתאום הוא שם לב למשהו מיוחד: ”רגע, חשב לעצמו, למה אנחנו מוסיפים נר בכל יום? איך זה קשור לניצחון המכבים?”

הגילוי המפתיע:

כשהרב קראם חשב על זה עמוק, הוא גילה משהו מדהים:

- יש שני דברים מיוחדים בנרות חנוכה
- כל אחד מספר לנו סיפור אחר
- וביחד הם יוצרים משהו נפלא!

שני הסיפורים המיוחדים:

1. הסיפור של פך השמן:

- איך מדליקים את הנרות
- למה בפתח הבית
- למה מוסיפים כל יום עוד נר

2. הסיפור של הניצחון הגדול:

- איך ניצחו המכבים
- איך טיהרו את בית המקדש
- למה אנחנו אומרים תודה

מה אנחנו לומדים מזה?

כשאתם מדליקים נרות השנה, נסו לחשוב על שני הדברים:

- הנס הנפלא של פך השמן שהספיק לשמונה ימים

- והניצחון המופלא של המכבים

זה כמו לקבל שתי מתנות בעטיפה אחת - כל אחת מיוחדת בדרך שלה!

משימה מיוחדת:

בפעם הבאה שאתם מדליקים נרות עם המשפחה:

- ספרו את שני הסיפורים

- חשבו על הניסים המיוחדים

- והודו לה' על כל הדברים הטובים!

טו. סוגיית מקום הזכרת חנוכה בברכות

יסוד החקירה:

מדוע שונה חנוכה משאר המועדים בעניין מיקום הזכרתו בתפילה ובברכת המזון?

הנקודות הטעונות ביאור:

1. מדוע חנוכה ופורים נזכרים ב'מודים' ולא ב'רצה' כשאר המועדים?

2. מדוע אין מזכירים חנוכה בברכה מעין שלוש?

שורש הביאור:

יסוד הדברים נעוץ בהגדרת מהות חנוכה - "עיקרה להודאה נתקנה" (רש"י שבת כד.).

ראיות ליסוד זה:

1. מהגמרא:

- "מה תפילה בהודאה, אף ברכת המזון בהודאה"
- רש"י מדגיש: "כולה מילתא דחנוכה עיקרה להודאה נתקנה"

2. מפסקי ריא"ז:

- "ומודים על הנס בהדלקת הנרות"
- משמע שעצם ההדלקה היא חלק ממעשה ההודאה

נפקא מינה להלכה:

1. לגבי ברכה מעין שלוש:

- אין מזכירים בה חנוכה
- שני טעמים לדבר:
- בהודאה מקוצרת לא שייך להזכיר חנוכה (הרב בידרמן)
- במעין שלוש מודים רק על הארץ, לא על ניסים

2. לגבי מיקום ההזכרה:

- בתפילה - במודים
- בברכת המזון - בנודה לך

מסקנה למעשה:

חנוכה מהווה דוגמה ייחודית למועד שכל עניינו הוא הודאה, ולכן כל דיניו והזכרותיו נקבעו במקומות ההודאה דווקא.

Holiday Prayer

Confession Prayer

Family Sharing

”איפה מודים על הנס? סיפור על הכרת הטוב”

בואו נצא למסע מיוחד!

חברים יקרים, אתם יודעים מה זה להגיד תודה? בטח שכן! אבל האם ידעתם שיש דרכים מיוחדות להודות? בואו נגלה משהו מעניין על חנוכה...

גילוי מפתיע:

יום אחד, ילד קטן שאל את סבא שלו שאלה חכמה: ”סבא, למה כשאנחנו מתפללים, אנחנו מזכירים את חנוכה במקום אחר משאר החגים?”

חיוך גדול עלה על פני הסבא: ”איזו שאלה נפלאה! בוא ואספר לך סוד מיוחד...”

הסוד המיוחד של חנוכה:

”אתה יודע, אמר הסבא, ”חנוכה הוא חג מיוחד במינו:

- בפסח אנחנו חוגגים את החירות
- בסוכות אנחנו זוכרים את ענני הכבוד
- אבל בחנוכה - כל החג הוא בעצם 'תודה רבה' גדול לה'!”

משל נחמד:

זה כמו כשאתה מקבל מתנה:

- יש לך מקום מיוחד לשמור את המתנה
- ויש לך זמן מיוחד להגיד תודה
- ככה גם בתפילה - יש מקום מיוחד להודות!

למה זה חשוב?

כי בחנוכה אנחנו:

- מדליקים נרות - כדי להודות

• מספרים את הסיפור - כדי להודות

• שרים הלל - כדי להודות

משימה מיוחדת:

בפעם הבאה שאתם מדליקים נרות:

- חשבו על כל הדברים הטובים שיש לכם
- הודו לה' על הניסים שעשה לנו
- ושתפו את המשפחה במה שאתם מודים עליו

טז. "הודאה אמיתית - מסע אל עומק הלב"

פתיחה - שאלה מעוררת מחשבה:

בואו נתבונן רגע בלב האדם המודה. מה ההבדל בין "תודה" חטופה לבין הודאה אמיתית הנובעת מעומק הלב?

משל לדבר:

דמיינו שני מקרים:

1. ילד שקיבל מתנה ואומר "תודה" במהירות וממשיך הלאה

2. ילד שמתבונן במתנה, עיניו נוצצות, והוא מספר בהתרגשות: "וואו, זה בדיוק מה שרציתי! איך ידעת? אני כל כך שמח..."

מי מהם מביע הודאה אמיתית?

העומק שבדברי הרב בידרמן:

הרב בידרמן מגלה לנו סוד עמוק על טבע ההודאה:

- הודאה אמיתית דורשת זמן

- היא צריכה לנבוע מהתבוננות

- היא חייבת לגעת בלב

למה אי אפשר להודות בקיצור?

כי הודאה היא כמו פרח שנפתח:

- בהתחלה - סגור ומכונס

- לאט לאט - מתחיל להיפתח

- ובסוף - פורח במלוא הדרו

כך גם הלב שלנו:

- צריך זמן להתבונן בטובה שקיבלנו

- להרגיש את עומק החסד

- לתת ללב להתמלא ברגשי תודה

המסקנה המעשית:

לכן בברכת מעין שלוש, שהיא ברכה קצרה:

- אפשר להזכיר את השבת בקצרה

- אפשר לציין את החג בקיצור

- אבל אי אפשר להודות על ניסי חנוכה

כי הודאה אמיתית דורשת מאיתנו לפתוח את הלב, להתבונן, להרגיש, ולהודות מעומק הנשמה.

”סיפור על תודה אמיתית”

שלום ילדים יקרים!

היום אני רוצה לספר לכם סיפור מיוחד על ילד שלמד מה זה באמת להגיד תודה.

הסיפור על דני והמתנה:

דני קיבל מתנה מסבא וסבתא ליום ההולדת שלו. בהתחלה הוא פשוט אמר ”תודה” מהר מהר, ורצה כבר לרוץ לשחק.

אבל אבא עצר אותו: ”דני, בוא נשב רגע.”

”למה?” שאל דני.

”אני רוצה שתספר לי על המתנה, חייך אבא.”

דני התחיל לדבר: ”וואו, זה בדיוק מה שרציתי! והם זכרו שאהבתי את הצבע הכחול... ואפילו עטפו את זה כל כך יפה...”

פתאום דני הרגיש משהו מיוחד בלב. זו הייתה הרגשה נעימה של הכרת תודה אמיתית.

מה למדנו מדני?

- כשאומרים תודה מהר - זה כמו לאכול גלידה בלי לטעום
- כשמתבוננים ומספרים - מרגישים את הטעם המתוק של התודה
- כשחושבים על כל הפרטים - הלב מתמלא בשמחה

איך זה קשור לתפילה?

בדיוק כמו דני, גם בתפילה:

- יש תפילות קצרות - כמו ”תודה” מהירה
- ויש תפילות ארוכות - כמו לשבת ולספר בנחת
- בחנוכה אנחנו צריכים להודות לה' כמו שדני למד - לאט ובשמחה

משימה מיוחדת:

היום בערב, כשתדליקו נרות חנוכה :

1. הביטו באור היפה

2. חשבו על כל הדברים הטובים שיש לכם

3. ספרו למשפחה על מה אתם רוצים להגיד תודה

זכרו : תודה אמיתית - זה לא רק מילה, זה רגש שממלא את כל הלב!

יז. "למה 'על הניסים' כל כך ארוך?"

בואו נחשוב יחד על משהו מעניין: כשאנחנו אומרים "על הניסים" בתפילה, אנחנו מספרים סיפור שלם - על המכבים, על המלחמות, על הניצחון, על הנרות. למה? כי ככה מודים באמת.

משל לילד שניצל מסכנה:

דמיינו ילד שכמעט נפל ואבא שלו תפס אותו ברגע האחרון. אם הילד רק יגיד "תודה אבא" וימשיך הלאה - זו הודאה?

מה שקורה באמת:

- הילד מחבק את אבא
- מספר לאמא בהתרגשות מה קרה
- מספר לסבא וסבתא בטלפון
- נזכר בזה שוב בארוחת ערב
- אפילו מצייר ציור על זה

ככה גם אנחנו בחנוכה:

- מספרים את כל הסיפור
- נזכרים בכל הפרטים
- חושבים על הניסים
- מרגישים את ההצלה
- והלב מתמלא בהודיה

לכן תפילת "על הניסים" ארוכה - כי כשרוצים להודות באמת, צריך לספר את כל הסיפור, להרגיש אותו מחדש, ולתת ללב להתמלא בהכרת תודה.

יח. "מהות ההודאה: בין אמירה למעשה"

יסוד החקירה: עלינו לברר את טיב ההודאה בחנוכה - מדוע דווקא סביב מעשה הדלקה?

הקדמה והגדרת היסוד: מצינו שההודאה בחנוכה נתקנה סביב הדלקת הנר. לכאורה היה אפשר לתקן אמירת הודאה בלבד, כפי שמצינו בשאר ענייני הודאה. מה עומק העניין שההודאה נקשרה דווקא למעשה?

ביאור העניין בשני מהלכים:

מהלך ראשון - מניעת הכחשה:

- ההודאה סביב הנר מונעת הכחשת הנס
- המעשה מהווה עדות מוחשית
- הקשר בין הנס לביטוי המעשי מחזק את ההודאה

מהלך שני - עומק ההודאה: הודאה אמיתית מחייבת מעשה, וזאת משני טעמים:

1. התעוררות הלב:

- אמירה בלבד אינה מספקת
- המעשה מעורר את הרגש
- החיבור בין מעשה לאמירה יוצר הודאה שלמה

2. לימוד מביכורים:

- התורה לימדה שהודאה דורשת מעשה
- לא די באמירת "מזמור לתודה"
- צריך להביא פירות ורק אז להודות

הוכחה מדין ביכורים:

- המביא ביכורים אינו מסתפק באמירה
- מעלה פירות לירושלים
- נותן לכהן
- רק אז אומר פרשת הודאה

היישום בנר חנוכה: כך גם בחנוכה:

- לא די באמירת הודאה
- צריך מעשה הדלקה
- ההודאה מתעצמת סביב המעשה

מסקנה למעשה: נמצאנו למדים שההודאה האמיתית דורשת:

1. ביטוי מעשי
2. חיבור בין אמירה למעשה
3. התעוררות הלב דרך המעשה

"על מה ולמה? סיפור על הודאה אמיתית"

פתיחה מיוחדת: ילדים יקרים, בואו אספר לכם סיפור על ילד שלמד משהו מיוחד על הודאה אמיתית...

הסיפור של יוסי והאופניים: יוסי קיבל אופניים חדשות ליום ההולדת. הוא היה כל כך שמח! "תודה אבא!" הוא אמר מהר והתכוון לרוץ החוצה.

"רגע, יוסי", קרא אבא, "בוא נעשה משהו מיוחד..."

אבא לקח את יוסי לחנות צעצועים. "בחר מתנה קטנה בשביל אחיך הקטן", אמר אבא. "אבל למה?" שאל יוסי מופתע. "כי כשאנחנו שמחים ורוצים להודות, אנחנו צריכים לעשות משהו, לא רק להגיד."

מה למדנו מיוסי?

- תודה אמיתית זה לא רק מילים
- צריך לעשות משהו שמראה את התודה
- ככה הלב שלנו באמת מרגיש את ההודאה

איך זה קשור לחנוכה? בחנוכה אנחנו לא רק אומרים תודה לה' - אנחנו:

- מדליקים נרות יפים
- שרים שירים מיוחדים
- מספרים את הסיפור המופלא
- נותנים צדקה לעניים

משל נחמד: זה כמו ילד שאוהב את אמא:

- הוא לא רק אומר "אני אוהב אותך"
- הוא גם מצייר לה ציור
- עוזר לה לסדר את הבית
- מחבק אותה חזק-חזק

משימה מיוחדת לחנוכה: הערב, כשתדליקו נרות:

1. חשבו על כל הדברים הטובים שהי נתן לכם
 2. עשו משהו טוב בשביל מישהו אחר
 3. ספרו למשפחה איך הרגשתם
- כי הודאה אמיתית - זה לא רק לומר, זה לעשות!

י.ט. הנס שבנשמה: תובנה חדשה על נרות החנוכה

פתיחה - דילמה מרתקת

האם שאלתם את עצמכם פעם - מדוע אנחנו מודים על הצלתנו מהיוונים דווקא באמצעות נרות? הרי לכאורה הנרות הם רק זכר לנס פך השמן!

התובנה החדשה

בחסדי ה' זכיתי לחדש בעניין זה רעיון מופלא: הקשר בין הנר לנשמה הוא המפתח להבנת העניין כולו.

הסבר הרעיון

היוונים לא ביקשו להשמיד את גופנו בלבד - מטרתם הייתה להרוג את נשמתנו היהודית. וכאן מגיע הקשר העמוק: הנר בתורתנו הוא משל לנשמה, כפי שנאמר "נר ה' נשמת אדם". זו הסיבה שאנו מדליקים נר לעילוי נשמה, וזו גם הסיבה העמוקה להדלקת נרות חנוכה - בהדלקה זו אנו מודים על הצלת הנשמה היהודית מידי היוונים.

העמקה - תורת המהר"ל

המהר"ל מפראג, בספרו "נתיבות עולם", מעמיק בהבנת הקשר בין נר לנשמה: "כי לנר יש שתי בחינות: האחת - שהנר נתלה בגוף הפתילה, והשנייה - שיש בו אור שהוא בלתי גשמי. כך גם לנשמה יש שתי בחינות: היא נתלית בגוף, אך יש לה גם צד רוחני טהור."

משל לחיים

חשבו על נר דולק - הפתילה היא כמו הגוף שלנו, והלהבה היא כמו הנשמה. כשם שהלהבה שואפת תמיד כלפי מעלה, כך גם נשמתנו מושכת אותנו תמיד אל הקדושה.

יישום מעשי

בכל פעם שאנו מדליקים נרות חנוכה, נוכל לחשוב:

- על הנשמה היהודית שניצלה

- על המאבק התמידי בין אור לחושך
- על הניצחון הרוחני שחוגגים בחג

נקודות להמשך דיון

1. כיצד המאבק של היוונים בנשמה היהודית מתבטא בימינו?
2. מה המשמעות של "נר ה' נשמת אדם" בחיי היומיום שלנו?
3. איך אפשר לשמור על ה"להבה" הרוחנית שלנו בעולם המודרני?

למה מדליקים נרות בחנוכה? סיפור מיוחד לילדים!

היי חברים! רציתי לספר לכם סיפור מעניין על נרות החנוכה. אתם בטח חושבים שאתם כבר יודעים הכל על החנוכה, נכון? אבל חכו רגע - יש כאן משהו ממש מיוחד שאולי עוד לא שמעתם!

הסיפור המופלא של דני והנר

דני ישב בחדר שלו והסתכל על נר קטן שדלק על השולחן. "מעניין", הוא חשב לעצמו, "למה דווקא נרות? למה אנחנו לא חוגגים את הניצחון על היוונים בדרך אחרת?" פתאום, נכנס סבא שלו לחדר. "על מה אתה חושב?" שאל סבא. "על הנרות", ענה דני. "למה הם כל כך חשובים?" סבא חייך. "בוא אני אספר לך משהו מדהים", אמר. "אתה יודע שלכל אחד מאיתנו יש נשמה, נכון?" דני הנהן.

הסוד של הנר והנשמה

"תסתכל על הנר", המשיך סבא. "אתה רואה את הלהבה? היא תמיד רוצה לעלות למעלה. בדיוק כמו הנשמה שלנו! היא תמיד רוצה להתקרב לה' ולעשות דברים טובים." "וואו", אמר דני, "אז כשהיוונים רצו שנפסיק להיות יהודים... " בדיוק!" קפץ סבא. "הם ניסו לכבות את ה'נר' שבתוכנו. אבל אנחנו לא נתנו להם!"

משחק: בואו נהיה כמו נר!

רוצים לשחק משחק? עמדו ודמיינו שאתם נר:

- הרגליים שלכם הן כמו הבסיס של הנר
- הגוף שלכם הוא כמו הנר עצמו
- והראש שלכם הוא כמו הלהבה שרוצה לעלות למעלה

למה זה חשוב לנו?

אז כל פעם שאתם מדליקים נרות חנוכה, תזכרו:

1. שיש לכם נשמה מיוחדת שתמיד רוצה לעשות טוב
2. שהיוונים לא הצליחו לכבות את האור שלנו
3. שכל אחד מאיתנו יכול להאיר את העולם!

פעילות מיוחדת

בפעם הבאה שאתם מדליקים נרות עם המשפחה, ספרו להם על מה שלמדתם! אתם יכולים גם:

- לצייר ציור של נר וכתבו בתוכו דברים טובים שאתם רוצים לעשות
- לחשוב על דרכים להאיר את היום של מישהו אחר
- לשיר "באנו חושך לגרש" ולזכור שכל אחד מאיתנו הוא כמו נר קטן שיכול להאיר

מה דעתכם? האם גם אתם מרגישים לפעמים כמו נר שמאיר?

כיצד עורכים לילדים?

כשאנחנו מדברים עם ילדים על נושאים עמוקים כמו הקשר בין נר לנשמה, חשוב במיוחד:

1. ליצור חיבור אישי - לכן בחרתי בדמות של דני והסבא. כל ילד יכול להזדהות עם הסקרנות של דני
2. להפוך רעיון מופשט למוחשי - השימוש בדימוי של הלהבה העולה למעלה ממחיש את המושג המורכב של שאיפת הנשמה לקדושה
3. לשלב פעילות ותנועה - כמו המשחק של "להיות נר", כי ילדים לומדים הכי טוב דרך התנסות
4. לתת לילדים כלים להעביר את המסר הלאה - כשילד יכול ללמד אחרים, זה מחזק את ההבנה שלו

בעיניי, הכוח האמיתי של סיפור טוב לילדים הוא ביכולת שלו להאיר רעיון מורכב באור חדש ופשוט, בדיוק כמו נר קטן שמאיר חדר שלם.

כ. האור שבהודיה: תובנה חדשה על נרות החנוכה ומשמעותם העמוקה

פתיחה וסוגיה

שאלה מהותית עולה בהקשר לחג החנוכה: מדוע נבחרו דווקא נרות כאמצעי להודות על נס ההצלה מהיוונים, כאשר לכאורה הנרות הם רק זכר לנס פך השמן?

תובנה מאירת עיניים

הרב שטיינהויז שליט"א מציג רעיון מעמיק המאיר את הקשר המהותי בין הודיה לאור:

• המבט הכפול על המציאות

ישנן שתי דרכים לחוות את המציאות:

1. **דרך החושך**: אדם שאינו מודה לה' - עולמו חשוך. הוא רואה רק יסורים וצרות, כפי שנאמר "רבים מכאובים לרשע".

2. **דרך האור**: הצדיק, לעומתו, רואה את חסדי ה' המתגלים בכל פרט בבריאה. עולמו מואר באור ההודיה והשבח.

• העיקרון המנחה

"והבוטח בה' חסד יסובבנו" - פסוק זה מלמד אותנו שההודיה אינה רק תגובה לחסד, אלא היא עצמה יוצרת מעגל של חסד. האדם המודה זוכה לראות עוד ועוד חסדים.

הקשר העמוק לנרות חנוכה

מכאן מתבהר הקשר המופלא:

• **ההודיה כאור**: כשם שהנר מאיר את החשכה, כך ההודיה מאירה את המציאות ומגלה את נוכחות ה' בעולם

• **הנר כסמל**: בחירת הנר כאמצעי להודיה אינה מקרית - היא מבטאת את עצם מהותה של ההודיה כמאירה את החיים

משמעות מעשית

הבנה זו מעניקה משמעות חדשה להדלקת נרות חנוכה:

• בכל הדלקה אנו לא רק זוכרים את הנס

• אנו מצטרפים למעגל האור של ההודיה

• אנו מאירים את עולמנו בהכרת הטוב

מסקנה והשלכות

תקנת חז"ל להודות בנרות מקבלת משמעות עמוקה: היא מאחדת את האמצעי עם המטרה - האור הפיזי של הנר עם האור הרוחני של ההודיה. בכך נוצר מעגל מושלם של אור והודיה, המאיר את חיינו ומגלה את נוכחות ה' בעולם.

אור ההודיה : סיפור לילדים על הכוח המיוחד של 'תודה'

הסיפור של יוסי והפנס הקסום

יוסי הקטן התעורר יום אחד עם מצב רוח לא כל כך טוב. "הכל חושך היום," הוא חשב לעצמו. "השמיים אפורים, החדר קר, ואפילו הלחם שלי לא טעים." פתאום, סבא נכנס לחדר עם פנס מיוחד ביד. "סבא, למה הבאת פנס? עוד היום," שאל יוסי בפליאה.

סבא חייך חיוך חכם. "יוסי יקר שלי, רוצה שאגלה לך סוד קסום?" יוסי התיישב מיד בסקרנות.

הסוד הקסום

"תראה," אמר סבא והדליק את הפנס, "כשאנחנו אומרים 'תודה' לה', זה בדיוק כמו להדליק אור. פתאום, כל מה שהיה נראה חשוך - מתחיל להאיר!"

"באמת?" שאל יוסי, "איך זה עובד?"

"בוא נעשה ניסוי," הציע סבא. "תסתכל על החדר שלך ותגיד לי על מה אתה יכול להגיד תודה."

יוסי הסתכל מסביב: "אממ... תודה על המיטה הנוחה שלי!" "יופי!" קרא סבא, "תמשיך!" "תודה על הצעצועים... תודה על החלון היפה... תודה על האוכל הטעים..."

הנס הקטן

ככל שיוסי המשיך להגיד תודה, משהו מדהים קרה - החיוך שלו התרחב, והחדר באמת נראה מואר יותר!

"וואו, סבא!" קרא יוסי, "זה באמת כמו קסם!"

"זה בדיוק כמו נרות החנוכה," הסביר סבא. "כשאנחנו מדליקים אותם, אנחנו לא רק נזכרים בנס - אנחנו מודים לה' על כל הניסים והטוב שהוא עושה לנו. וכשאנחנו מודים - הכל מתחיל להאיר!"

משימה מיוחדת

"רוצה לשחק משחק?" הציע סבא. "בכל פעם שאתה מדליק נר חנוכה, תחשוב על שלושה דברים שאתה רוצה להגיד עליהם תודה. תראה איך הכל יתחיל להאיר!"

כא. בגדר הודאה בעצמו: עיון בדברי הגרי"ש

פתיחת העיון: נתבונן במעשה מופלא המאיר לנו יסוד עמוק בגדרי הודאה, ומשליך על הבנת מהות ההדלקה בחנוכה.

הצגת המעשה: הגרי"ש אלישיב זצ"ל, לאחר שעבר ניתוח על ידי מנתח מחו"ל, ביקש ללמוד בעצמו לומר "תודה רבה" באנגלית.

שתי שאלות יסודיות:

1. מדוע לא הסתפק בשליח?
2. מה הקשר לדין "מודים" בתפילה?

יסוד הביאור:

א. שורש דין מודים:

- כל התפילה ניתנת לשמיעה מש"ץ
- מודים חייב כל אחד לומר בעצמו
- (קושיית האבודרהם)

ב. גדר הודאה:

- אינה רק אמירת תודה
- מהותה - הכרה פנימית

- דורשת חיבור אישי של המודה

היישום הכפול:

1. בהודאה אישית:

- הגר"ש למד אנגלית
- לא הסתפק בשליח
- ביטא הודאה אישית

2. בנר חנוכה:

- פרסום הנס - חובת הבית
- הודאה - חובת הגברא
- "מהדרין" - ביטוי להודאה אישית

העמקה בגדר המצווה:

א. שני דינים בנר חנוכה:

- דין פרסומי ניסא
- דין הודאה

ב. השלכה להלכה:

- בפרסום - מועיל שליח
- בהודאה - חייב בעצמו

מסקנה מעשית: תקנת "מהדרין" משקפת את העומק הכפול:

- פרסום הנס - מתקיים בבית
- הודאה אישית - מחייבת מעשה פרטי

כב. עומק חדש בשיטת הרמב"ם בהדלקת נרות חנוכה

שאלת יסוד בשיטת הרמב"ם

הרמב"ם קובע שבעל הבית מדליק נרות כנגד כל בני ביתו. דבר זה מעורר תמיהה: מה המשמעות הרוחנית בפרסום מספר בני הבית?

תובנה מאירת עיניים

הרב שטזנר שליט"א מאיר את עינינו בהבנה עמוקה: הדלקת הנרות כנגד בני הבית אינה עניין טכני של פרסום, אלא ביטוי עמוק של הודיה.

עומק ההודיה

- מבט היסטורי-רוחני

- כל ילד יהודי הוא בבחינת נס
 - לולא חסדי ה' והצלתו מיד היוונים, היו צאצאינו מתייוונים
 - כל נר מבטא הודיה על נפש יהודית שניצלה
 - **"למען לא ניגע לריק"**
- הפסוק "למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה" מקבל משמעות חדשה:
- העמל בגידול ילדים לתורה
 - הסכנה של אובדן הזהות היהודית
 - ההודיה על כך שזכינו לראות דור ממשך

הקבלה לליל הסדר

- **המקבילה העמוקה**
- כשם שבפסח אנו מצווים לראות את עצמנו כאילו:
- אנו עצמנו יצאנו ממצרים
 - לולא החסד האלוקי היינו עדיין משועבדים
- כך בחנוכה עלינו להרגיש:
- את הצלת נשמתנו ונשמות ילדינו
 - את החסד שבהצלה מהתייוונות

יישום מעשי

בשעת הדלקת הנרות:

1. להתבונן בכל ילד וילד
2. להודות על זכות החינוך לתורה
3. לחוש את גודל החסד בהצלה הרוחנית
4. להכיר בהשגחה המתמדת לאורך הדורות

מסקנה

שיטת הרמב"ם מלמדת אותנו שהדלקת הנרות היא הזדמנות:

- להודות על כל נשמה יהודית
- להכיר בנס המתמשך של שמירת הזהות היהודית
- לחזק את האחראיות לחינוך הדורות הבאים

יישום מעשי מאיר

- **הצעה למנהג משמעותי**

אף שבני אשכנז אינם נוהגים כשיטת הרמב"ם, וכל אחד מבני הבית מדליק בעצמו, ניתן להעמיק את משמעות ההדלקה:

- האב יכול לבקר בהדלקת כל אחד מילדיו
- להצטרף לשירת "הנרות הללו" עם כל ילד
- לחוות את שמחת ההדלקה מחדש בכל פעם
- **העומק הרוחני שבמנהג**

אין לראות בזה חזרה מיותרת או בזבוז זמן, אלא:

- המשכיות לרוח שיטת הרמב"ם
- הילדים כשלוחי האב בקיום המצווה
- הזדמנות להודות על כל ילד וילד

• **רגע של הודיה**

כל ביקור בהדלקת ילד הוא:

- הכרזה שקטה של הודיה על דור ממשיך
- שמחה על זכות החינוך לתורה
- חיבור אישי בין אב לילדיו דרך אור המצווה

מסקנה

שיטת הרמב"ם מאירה לנו דרך:

- להעמיק את הקשר המשפחתי דרך הדלקת הנרות
- לחוות את ההודיה על כל ילד באופן אישי
- ליצור רגעים של קדושה משותפת בחג האור

כג. נרות שבת ונרות חנוכה: מעגל אור של הודיה

גילוי חדש במנהג הנרות

הגאון רבי אשר וייס שליט"א מאיר את עינינו בתובנה מופלאה: מקור מנהג הנשים להדליק נרות שבת כנגד בני הבית נעוץ בדין הרמב"ם בנרות חנוכה הנזכר מקודם. **אך מה העומק הפנימי בקשר זה?**

הקבלה עמוקה: שתי הודאות מאירות

- **בנרות חנוכה**
- האב מודה על הצלת הזהות היהודית של ילדיו
- כל נר מסמל נשמה יהודית שניצלה מהתייוונות
- **בנרות שבת**
- האם מודה על זכות בניה להיות "בני אל חי"
- כל נר מבטא הודיה על נשמה אלוקית בילדיה

תורת המהר"ל: עומק מהות נרות שבת

• השלמת הבריאה

המהר"ל ב"נר מצוה" חושף רובד עמוק:

- ביום השביעי העולם קיבל צורה אלוקית
- כמו גוף המקבל נשמה לאחר השלמתו
- הנר מסמל את הנשמה ("נר ה' נשמת אדם")

• סוד החיבור

- כשם שהאש מתחברת לשמן
- כך הנשמה מתחברת לגוף
- וכך השבת משלימה את העולם בנשמה יתירה

תפקיד האישה: תיקון והשלמה

• התיקון ההיסטורי

- חווה כיבתה "נרו של עולם" (נשמת אדם הראשון)
- האישה מתקנת זאת בהדלקת נרות
- הדלקתה מחזירה את הצורה האלוקית לעולם

• ההודיה המיוחדת

- על כל ילד שזכה לקבל צורה אלוקית
- על היכולת להיות שותפה בהשלמת הבריאה
- על המשכיות הקדושה בדורות הבאים

חיבור הרעיונות

נמצאנו למדים שהן בנרות חנוכה והן בנרות שבת:

1. הנר מסמל את הנשמה האלוקית
2. ההדלקה מבטאת הודיה על כל נשמה יהודית
3. ההורים שותפים בהארת העולם בנשמות ילדיהם

מסקנה מאירה

מנהג הדלקת הנרות כנגד בני הבית, הן בחנוכה והן בשבת, מבטא:

- הכרת הטוב על כל נשמה יהודית
- שותפות בהשראת הקדושה בעולם
- המשכיות מסירת האור האלוקי מדור לדור

כד. תפקידי האיש והאישה: תובנה עמוקה בנרות שבת וחנוכה

המנהג המיוחד

אף שהדלקת נרות חנוכה ושבת הן חובה על שני בני הזוג, התפתח מנהג מעניין:

- האיש מדליק נרות חנוכה
- האישה מדליקה נרות שבת

העומק הרוחני שבחלוקה

- **תפקיד האיש: הארה כלפי חוץ**
- ייעודו העיקרי - להאיר את אור ה' בעולם
- נרות חנוכה מסמלים את ההארה החוצה
- פרסום הנס והאמונה ברשות הרבים
- **תפקיד האישה: הארה בפנים**
- ייעודה העיקרי - להאיר את הבית פנימה
- חינוך הילדים וחיזוק הבעל בעבודת ה'
- נרות שבת מסמלים את האור הפנימי בבית

השלמה ההדדית

- **כשאין אישה בבית**
- האיש מדליק גם נרות שבת
- בדומה לאחריותו לחינוך הילדים כשהאם אינה יכולה
- **כשאין איש בבית**
- האישה מדליקה גם נרות חנוכה
- משלימה את תפקיד ההארה כלפי חוץ

המסר העמוק

חלוקת התפקידים בהדלקת הנרות משקפת:

1. את המבנה האידיאלי של הבית היהודי
2. את השלמה ההדדית בין בני הזוג
3. את הגמישות הנדרשת במצבים מיוחדים

מסקנה מעשית

הבנת עומק המנהג מלמדת אותנו:

- לכבד את התפקיד הייחודי של כל אחד מבני הזוג
- להעריך את השלמה ההדדית ביניהם

- להבין שבשעת הצורך כל אחד יכול למלא את תפקיד השני

כה. אור הנרות ואור התורה: עומק בדברי חז"ל על הרגיל בנר

דברי חז"ל המופלאים

רב הונא מלמדנו: "הרגיל בנר - הויין ליה בנים תלמידי חכמים"

- לפי רש"י: מדובר בנרות שבת וחנוכה
- הבטחה מיוחדת: זכייה לבנים תלמידי חכמים

העומק בקשר בין הנרות לבנים ת"ח

- **מעגל של הודיה והשפעה**
 1. האב והאם מדליקים נרות
 2. בהדלקה הם מודים על ילדיהם היהודיים
 3. שמחים בנשמתם היהודית הטהורה
 4. ההודיה והשמחה יוצרות השפעה חיובית
- **כוחה של ההודיה**
 - ההכרה בערך הנשמה היהודית
 - השמחה בזהות היהודית של הילדים
 - יצירת אווירה של קדושה בבית
- **ההשפעה על הילדים**
 - הילדים חשים את ההערכה לנשמתם
 - מתחזק רצונם לגדול בתורה
 - נפתחים שערי שמים להצלחתם

המעגל המושלם

1. הורים מודים על ילדיהם היהודיים
2. השמחה וההודיה משפיעות על הילדים
3. הילדים גדלים ומתעלים בתורה
4. ההורים זוכים לראותם תלמידי חכמים

מסקנה מעשית

בשעת הדלקת הנרות:

- להודות בכוונה על כל ילד

- לשמוח בזהותם היהודית
- לבקש שיזכו לגדול בתורה
- להאמין בכוח ההשפעה של ההודיה

כו. "בני בינה" - השירה כחלק מהותי ממצוות נר חנוכה

תובנה מיוחדת במנחת שלמה

הגרש"ז אויערבך זצ"ל מגלה לנו עומק חדש במצוות הדלקת נר חנוכה:

- ההדלקה עצמה היא צורת ההודאה וההלל
- הנר נועד לעורר את הלב להודות
- השירה היא חלק מהותי מקיום המצווה

ייחודיות נר חנוכה

- **תופעה מיוחדת**
- רק בנר חנוכה נהגו לשיר לאחר קיום המצווה
- לא מצאנו מנהג דומה במצוות אחרות
- זהו מנהג ייחודי של "ישראל קדושים"
- **העומק שבדבר**
- הנר מעורר את הלב
- ההתעוררות מביאה לשירה
- השירה משלימה את המצווה

המעגל המושלם של ההודיה

1. הדלקת הנר - פעולה פיזית
2. התבוננות באור - התעוררות הלב
3. שירה ורננה - ביטוי ההודיה
4. הודאה שלמה - השלמת המצווה

היישום המעשי

לאחר ההדלקה:

- להתבונן באור הנרות
- לשיר בכוונה ובשמחה
- לחוש את ההודיה בלב
- לשתף את כל המשפחה בשירה

מסקנה

השירה אינה רק מנהג יפה או תוספת למצווה:

- היא חלק מהותי מקיום המצווה
- היא משלימה את ההודיה
- היא מבטאת את שמחת הנס

כז. שאלת חיוב נשים בהלל חנוכה: סוגיה מאירת עיניים

הקושיה היסודית בדין הלל בחנוכה

- **המיוחד בהלל חנוכה**
- נאמר הלל שלם כל שמונת הימים
- זאת למרות שאין איסור מלאכה בחנוכה
- חריג מהכלל שהלל נאמר רק בימים טובים
- **תירוץ הגמרא**
- אומרים הלל "משום ניסא"
- לא מדין יום טוב, אלא מדין הודאה על הנס
- נלמד מהפסוק "השיר יהיה לכם כליל התקדש החג"

הקושי בחיוב נשים

- **השוואה בין המצוות**
- נשים חייבות בנר חנוכה - "אף הן היו באותו הנס"
- לכאורה, אותו טעם היה צריך לחייבן בהלל
- בפועל, לפי הרמב"ם נשים פטורות מהלל
- **הדעות השונות**
- יש הסוברים שנשים חייבות בהלל בחנוכה
- הרמב"ם סובר שפטורות
- צריך להבין את שורש המחלוקת

נקודות למחשבה

1. האם יש הבדל מהותי בין הודאה בנר להודאה בהלל?
2. מה משמעות "אף הן היו באותו הנס" לגבי סוגי הודאה שונים?
3. האם יתכן שיש רמות שונות של חיוב בהודאה?

ציפייה להמשך

בסימן הבא יובא תירוץ לשאלה זו, שיש בו כדי:

- להאיר את ההבדל בין נר להלל
- להסביר את שיטת הרמב"ם
- לחדד את מהות חיוב ההודאה

כח. תירוץ המנחת שלמה: הבנה חדשה בגדר הלל בחנוכה

שתי דרכים ליצור יום טוב

- דרך ראשונה - איסור מלאכה
- ימים טובים רגילים
- הקדושה נוצרת מאיסור המלאכה

- כמו פסח, סוכות ושבועות
- **דָּרֵךְ שְׁנִייה - התעוררות הלב**
- ימי חנוכה
- הקדושה נוצרת מהרגשת אהבת ה'
- התעוררות מיוחדת בעקבות הנס

הבדל מהותי בחיובי ההודאה

- **נר חנוכה**
- הודאה ישירה על הנס עצמו
- הנשים היו שותפות בנס
- לכן חייבות בהדלקה
- **הלל בחנוכה**
- לא מדין הודאה על הנס
- מדין שמחת יום טוב
- שנוצר מהתעוררות אהבת ה'

ביאור "קבעום ועשאוים ימים טובים"

- לא רק קביעת ימי הודאה
- יצירת ימים טובים חדשים
- מכוח התעוררות אהבת ה' שבנס

מסקנה מאירת עיניים

1. נשים חייבות בהודאה ישירה (נרות)
2. פטורות משמחת יום טוב (הלל)
3. חנוכה מלמד על כוח הנס ליצור קדושת זמן

כט. ברכת הרואה בנר חנוכה: הבנה מחודשת בגדר החיוב

הקושיה הייחודית

- **תמיהת האבודרהם**
- מדוע דווקא בנר חנוכה תיקנו ברכת הרואה?
- אין דין דומה בשאר מצוות
- תוספות תירצו: "משום חביבות הנס"
- **העומק בתמיהה**
- האם חביבות הנס מספיקה כסיבה?
- מה מיוחד בראיית נר חנוכה?
- למה לא תיקנו ברכה דומה במצוות אחרות?

ביאור מאיר עיניים

יסוד החיוב

- כל יהודי חייב להודות על נס ההצלה
- ההודאה העיקרית היא בהדלקת נרות
- אך מה עם מי שאינו יכול להדליק?

פתרון חז"ל

- תקנת ברכת הרואה
- מאפשרת לכל יהודי להודות
- גם למי שאין לו אפשרות להדליק

הלכה למעשה

דעת חלק מהפוסקים

- אפילו כשמדליקים עליו בביתו
- אם אינו מדליק בעצמו
- יברך ברכת הרואה להודות על הנס

ההכרעה המעשית

- למעשה אין לברך במקרה כזה
- ספק ברכות להקל
- אך עצם הסברא מלמדת על יסוד הדין

מסקנה מאירה

1. ברכת הרואה - השלמת חובת ההודאה
2. הדגשת חשיבות ההודאה לכל יהודי
3. גילוי עומק נוסף במצוות נר חנוכה

ל. הַהִידוּר בְּנֵר חֲנוּכָה: סוּד הַהוֹדָאָה הַשְּׁלֵמָה

הקושיה העמוקה

- מדוע אין שיעור קבוע בנרות חנוכה?
- למה תיקנו מהדרין ומהדרין מן המהדרין?
- מה שונה ממצוות אחרות?

יסוד נפלא מסיפור רשב"י

- המעשה המאלף
- סבא עם שני הדסים בערב שבת
- שאלת רשב"י: "למה שניים"?

- תשובת הסבא : "כנגד זכור ושמור"
- **העומק בסיפור**
- אין חובה בהדסים לשבת
- החיבוב בא מהוספה מרצון
- "חזי כמה חביבין מצות על ישראל!"

הבנה חדשה בהודאה

- **טבע ההודאה האמיתית**
- הודאה אמיתית באה מעבר לחובה
- עשיית המחויב אינה מבטאת אהבה
- ההוספה מרצון מגלה את האהבה
- **היישום בנרות חנוכה**
- נר אחד - החובה הבסיסית
- ההידור - ביטוי ההודאה האמיתית
- ריבוי הנרות - עומק האהבה וההודאה

מסקנה מאירת עיניים

1. דווקא ההידור מאפשר הודאה אמיתית
2. החופש להוסיף מגלה את האהבה
3. נרות ההידור הם לב ההודאה לה'

לא. יסוד ההודאה הבאה מהלב: ראיות מהמקורות

 קרבן תודה - מודל להודאה אמיתית

- המקור בדברי החתם סופר
- קרבן תודה הוא מנדבת הלב
- אינו חובה אלא רשות
- דוד המלך גילה מתי ראוי להביאו
- העומק ברעיון
- הודאה אמיתית באה מרצון הלב
- לא די בחובה חיצונית
- הנדבה מבטאת הכרת הטוב אמיתית

תובנה מיוחדת משירת הים

- המקור להידור מצווה
- "זה א-לי ואנוהו"
- התנאה לפניו במצוות
- נאמר דווקא בשירת הים
- העומק בקשר
- ברגע של הודאה על הנס
- התעורר הרצון להדר
- ההודאה מולידה את ההידור

הקשר לנרות חנוכה

- המעגל המושלם
- הנס מעורר הודאה
- ההודאה מביאה להידור
- ההידור מעמיק את ההודאה

מסקנה למעשה

1. הידור הנרות - ביטוי להודאה פנימית
2. השמחה בהוספה - חלק מההודאה
3. ההתנדבות - מפתח להודאה אמיתית

לב. רעיונות אישיים להידור בנרות חנוכה

היום, כשאנחנו מדליקים נרות מהדרין, האם אנחנו באמת מבטאים את האהבה שבנו?
האם זה לא הפך להיות שגרתו מדי, ללא עומק או רגש?
לכאורה, כל אחד מאיתנו צריך לחפש רעיונות חדשים ויצירתיים כדי לבטא את אהבתנו,
דרך הנרות שאנחנו מדליקים, דרך המסורת שאנחנו חוגגים.
מה אתם מציעים? איך אפשר להפוך את ההדלקה הזו למשהו אישי, לייחודי, כדי שהאהבה
תבוא לידי ביטוי בכל נר שנדלק?
בואו נחשוב יחד על דרכים חדשות לחגוג את האור שבנו, ולחבר את המסורת עם הלב שלנו.

הנה לפניכם רשימת רעיונות

הידורים בזמן ההדלקה

- להקדים ולהגיע הביתה מוקדם במיוחד להדלקה
- לשבת ליד הנרות חצי שעה ולשיר או ללמוד
- לספר לילדים סיפור על נס חנוכה בזמן שהנרות דולקים
- לחשוב על כל נר שמדליקים על מה להודות לה'

הידורים בשמחת המצווה

- לקנות כל יום פתילה חדשה ולכוון בה כוונה מיוחדת
- להכין את השמן והפתילות בעצמך בשמחה
- ללבוש בגדי שבת להדלקה
- לשיר "הנרות הללו" בניגון מיוחד עם המשפחה

הידורים בחינוך

- לתת לכל ילד תפקיד מיוחד בהכנת החנוכייה
- להסביר לילדים את משמעות כל נר שמוסיפים
- לערוך "סעודת הודיה" קטנה ליד הנרות
- לכתוב יחד עם הילדים "ספר הודיה" משפחתי

הידורים בצדקה וחסד

- לתת צדקה לפני כל הדלקה
- להדליק נר נוסף לזכות אדם הזקוק לישועה
- לבקר קשישים או חולים ולהביא להם שמחת חנוכה
- לארגן הדלקת נרות משותפת עם משפחה בודדה

הצעות להעמקת ההידור האישי

• בהכנה להדלקה

1. להכין "יומן הודיה" אישי:

- לכתוב לפני כל הדלקה על מה נודה היום
- לציין נס אישי שקרה השנה
- לחשוב על משמעות אישית של כל נר

2. הכנה רוחנית :

- ללמוד הלכה אחת חדשה בכל יום
- להתבונן במשמעות המספר היומי של הנרות
- להקדיש זמן למחשבה לפני ההדלקה

• **בזמן ההדלקה**

1. כוונות אישיות :

- לייחד כל נר למטרה רוחנית
- להתפלל על צרכים מיוחדים
- לחשוב על אדם שצריך ישועה

2. יצירת אווירה מיוחדת :

- לכבות את האורות החשמליים
- לשבת בשקט ליד הנרות
- לספר סיפור משפחתי של הודיה

 מעבר להדלקה

• **חיזוק התודעה**

- לצלם את הנרות ולכתוב רעיון אישי
- לשתף בשיחה משפחתית על משמעות היום
- ליצור מסורת משפחתית ייחודית

• **מעשים של הודיה**

- לעשות חסד יומי בימי החנוכה
- להתקשר למישהו בודד
- לשמח אחרים באור החג

 מסקנה מעשית

הידור אמיתי הוא:

1. אישי ומותאם לכל אחד
2. מתחדש מדי יום
3. משלב מחשבה ומעשה
4. מבטא אהבה אמיתית

לג. דיוק נפלא בדברי הרמב"ם: שלושה רבדים במצוות נר חנוכה

שני יסודות במצווה

הרמב"ם מגדיר שתי מטרות¹⁵

1. להודיע הנס
 2. להוסיף בשבח והודיה
- התאמה לשתי רמות ההידור**
- נר איש וביתו - פרסום הנס
 - מהדרין ומהדרין מן המהדרין - שבח והודיה

העמקה ברובדי ההידור

מהדרין - הודיה על הצלת הבנים

- נר לכל אחד מבני הבית
- הודאה על הצלתם מהתייוונות
- "ולולא זה היו ילדיו יוונים ח"ו"

מהדרין מן המהדרין - הוספה בשבח

¹⁵. לשון הרמב"ם: מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד וצריך אדם להזהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו.

- מוסיף והולך בכל יום
- בבחינת "כל המרבה לספר"
- הוספה מתמדת בשבח לה'

מסקנה מעשית

1. לכוון בהדלקה לכל שלושת הרבדים
2. להתעלות מפרסום לשבח דרך ההודיה
3. לראות בהידור ביטוי לשבח והודיה

לד. שלושת רבדי נר חנוכה: פרסום, הודיה ושבח

הרובד הראשון : החובה

- **מצוות פרסום הנס**
- נר איש וביתו
- מטרה : להודיע את הנס
- הבסיס של המצווה

הרובד השני : ההודיה

- **מהדרין - הודיה אישית**
- נר לכל אחד מבני הבית
- האב מודה על הצלת כל ילד
- או : כל אחד מודה בעצמו

הרובד השלישי : השבח

- **מהדרין מן המהדרין - אהבה מתפרצת**
- מוסיף והולך מיום ליום
- מודה גם על ניסים שלא נעשו לו
- הביטוי העמוק ביותר של אהבת ה'

ההתפתחות הרוחנית

1. פרסום → הכרה בנס
2. הודיה → הכרת טובה אישית

משמעות מעשית

- להתבונן בכל שלב בהדלקה
- לעבור את התהליך הרוחני
- להגיע לאהבת ה' שלמה

לה. סוד הנרות המופלאים - סיפור לילדים

החלום של דני

דני ישב בחדרו והביט בחנוכייה הקטנה שלו. "סבא, הוא שאל, "למה יש כל כך הרבה דרכים להדליק נרות חנוכה?"
סבא חייך והתיישב ליד דני. "בוא אספר לך סיפור מיוחד על שלושה נרות קסומים," אמר.

שלושת הנרות המיוחדים

"היה היה פעם נר קטן, " התחיל סבא, "שתפקידו היה לספר לכולם על הנס הגדול שעשה ה' לעם ישראל. זה כמו כשאתה רוצה לספר לכולם על משהו נפלא שקרה!"
דני הנהן בהתלהבות. "כמו כשסיפרתי לכולם על הציון המעולה שקיבלתי במבחן?"

הנר השני - נר ההודיה

"וואו, " המשיך סבא, "הגיע נר שני, שרצה להגיד תודה. כמו שאבא מדליק נר מיוחד בשביל כל ילד במשפחה, כי הוא כל כך שמח שה' נתן לו ילדים טובים כמוכם!"
"אה!" קרא דני, "זה כמו כשאני אומר תודה לאמא על העוגה הטעימה, ורוצה לתת לה גם חיבוק?"

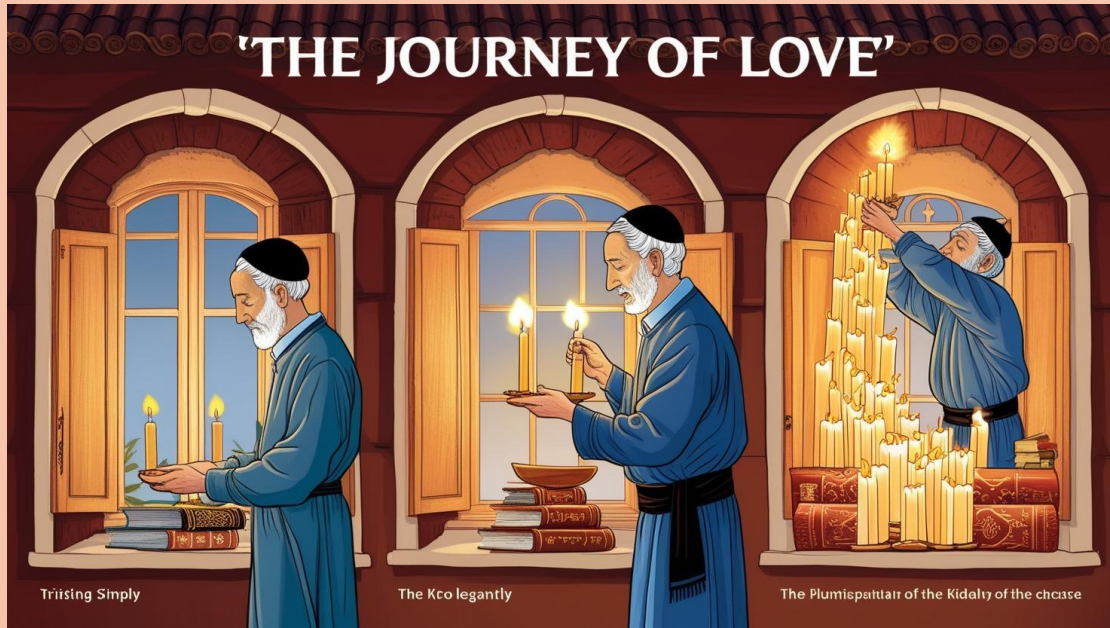
הנר השלישי - נר האהבה

"והנר השלישי, " אמר סבא בקול רך, "הוא הנר שמוסיף והולך. כל יום עוד נר, כי כשאוהבים את ה', רוצים לשבח אותו עוד ועוד!"
"כמו שאני אוהב לשיר 'מודה אני בכל בוקר?' " שאל דני.
"בדיוק!" חייך סבא.

משימה מיוחדת

"עכשיו, " אמר סבא, "בוא נעשה משהו מיוחד. בכל פעם שנדליק נר:

1. נספר על נס אחד שה' עשה לנו
2. נגיד תודה על משהו מיוחד
3. נוסיף שיר חדש של הודיה"

לו. שלושת סוגי האהבה בנרות חנוכה¹⁶

רובד ראשון: אהבת הערב והמועיל

- מצוות הדין הבסיסית
- נר אחד לכל בית
- הכרה בתועלת ובהצלה שקיבלנו
- אהבה הנובעת מההטבה שקיבלנו מה'

רובד שני: אהבת הטוב

- זרגת המהדרין
- נר לכל אחד מבני הבית
- הכרה בטוב האמיתי של ה'
- הודאה מתוך הכרה בגדלות המיטיב

¹⁶. נתבונן ונראה שדבר זה מכוון כלפי ג סוגי אהבה הקיימים שנתבארו בפסוק אָנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דִּוְדֵי דוֹפֵק פְּתִיחַי אַחֲתֵי יוֹנְתֵי יוֹנְתֵי תַמְתֵי שְׂרָאשְׁלֵי נִמְלֵא-טָל קוֹצוֹתַי רְסִיסֵי לְיָלֵה: כמבואר בספר שערי אהבה. אהבת הערב והמועיל - האהבה כלפי דבר הגורם לו נעימות או מועיל לו.

אהבת הטוב - אהבה למה שהוא מכבד (שמרגיש שהוא "טוב" אמיתי).

אהבת הנשמה - ללא טע"מ (טוב ערב ומועיל) רק מחמת שמרגיש שהוא אוהב אותו מתמלא באהבה כלפיו ללא גבול.

וזהו ג' סוגי ההדלקות: מהדין - מחמת התועלת שה' עשה לו בנס חנוכה. מהדרין - הרצון להודות למטיבו. מהדרין מן המהדרין - ללא גבול מוסיף והולך.

רובד שלישי : אהבת הנשמה

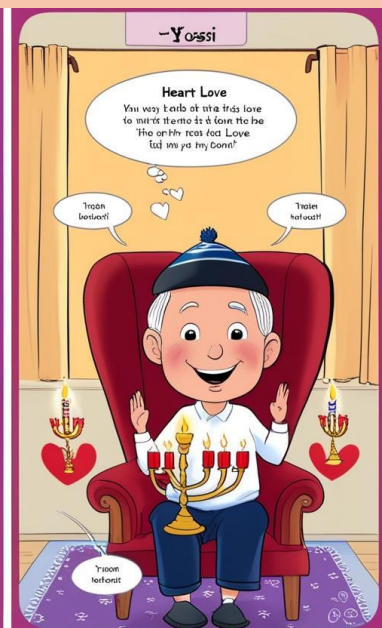
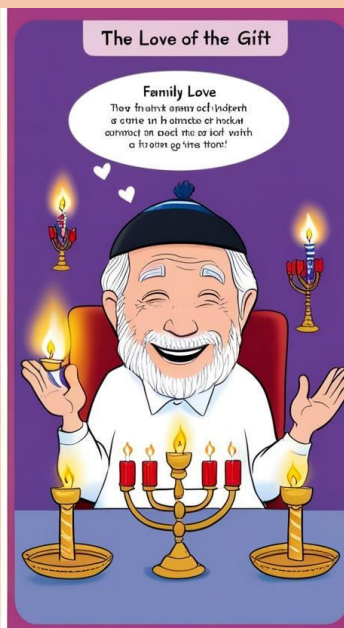
- מהדרין מן המהדרין
- מוסיף והולך בלי גבול
- אהבה שאינה תלויה בדבר
- התפרצות אהבה טהורה לה'

ההתפתחות הרוחנית

1. מהכרת התועלת האישית
2. דרך הכרת הטוב האמיתי
3. עד אהבה בלתי מוגבלת

משמעות לימינו

- בהדלקת הנרות
- להתחיל בהכרת הנס והתועלת
- להעמיק בהכרת טובו של ה'
- לשאוף לאהבה טהורה ובלתי תלויה
- בעבודת ה' היומיומית
- זיהוי חסדי ה' בחיינו
- הכרת ערך הטוב האלוקי
- פיתוח אהבת ה' טהורה

שלוש דרכים לאהוב - סיפור לילדים

המתנה המיוחדת של יוסי

יוסי הקטן קיבל מתנה מיוחדת מסבא - חנוכייה יפהפייה. "סבא, שאל יוסי, "למה יש כל כך הרבה דרכים להדליק נרות בחנוכה?"

סבא התיישב בכורסא האהובה שלו, חיבק את יוסי ואמר: "בוא אספר לך על שלוש דרכים מיוחדות לאהוב".

האהבה הראשונה - כמו גלידה

"תחשוב על הגלידה האהובה עליך, אמר סבא. "אתה אוהב אותה כי היא טעימה, נכון?"

יוסי הנהן בחיידך. "ככה גם אנחנו מדליקים נר ראשון - להודות לה' על הטוב שעשה לנו, על הנס הגדול".

האהבה השנייה - כמו אמא ואבא

"איך אתה אוהב את אמא ואבא?" שאל סבא. "הם כל כך טובים!" קרא יוסי, "הם דואגים לי ומלמדים אותי" "...בדיוק!" חייך סבא. "זו אהבה שבאה מהכרת הטוב. לכן אנחנו מדליקים נר לכל בן משפחה - להודות על כל הטוב".

האהבה השלישית - כמו הלב

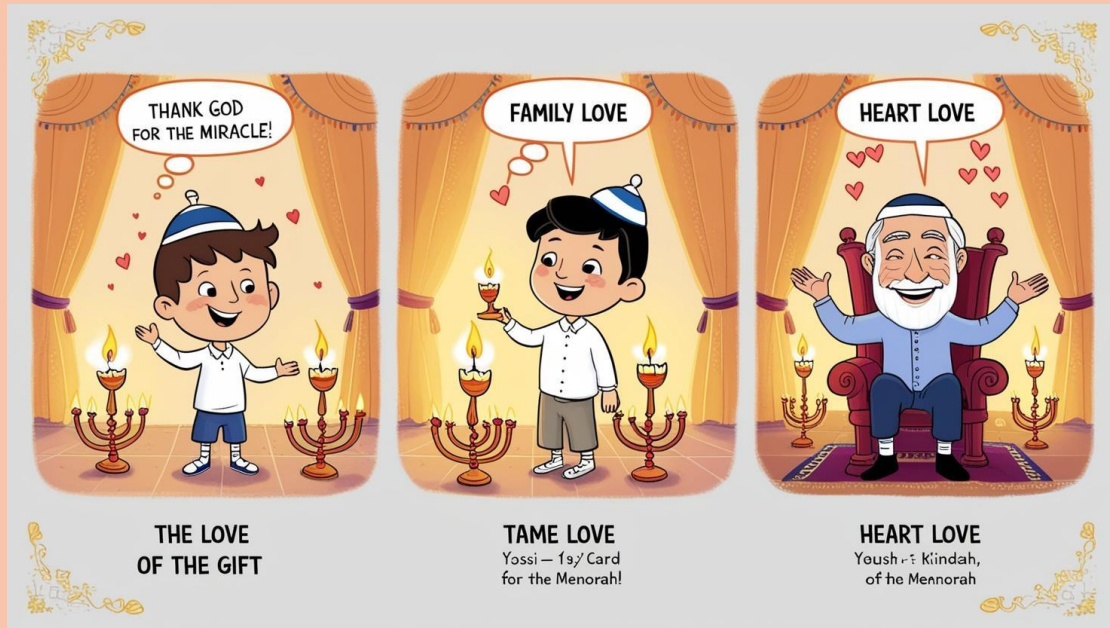
"ויש אהבה, אמר סבא בקול רך, "שהיא כמו הלב שלנו - פשוט אוהבת בלי סיבה. כמו שאתה פתאום רוצה לחבק את אמא, בלי שום סיבה". "כן!" קרא יוסי, "זה קורה לי המון!"

"לכן אנחנו מוסיפים נר בכל יום - כי האהבה שלנו לה' פשוט גדלה והולכת".

משחק האהבה

"בוא נשחק משחק, הציע סבא. "בכל פעם שנדליק נר:

1. נחשוב על משהו טוב שה' נתן לנו
2. נודה למישהו שעשה לנו טוב
3. נחשוב איך אנחנו יכולים להראות אהבה לאחרים"

לז. ן נר חנוכה ופרשת ויגש: סוד ההתקרבות לה'

העומק בשם "יהודה"

- תורת השפת אמת
- יהודה מלשון הודאה
- יהודים נקראו על שם ההודיה
- מודים על כל דבר, קטן כגדול

הכוח המיוחד של ההודיה

- דרך ההתקרבות
- "ויגש אליו" - מתקרב לה'
- ההודיה פותחת שערים
- "בואו שערינו בתודה"
- בזמן הקושי
- עצה לזמן הסתר פנים
- לראות שהכל מה'
- להתבטל לרצונו יתברך

הקשר לנרות חנוכה

- מעגל מופלא
- נר חנוכה - מצוות הודיה
- הודיה מקרבת לה'
- הקרבה מביאה להודיה נוספת

לימוד מעשי

1. להודות גם על דברים קטנים
2. לראות את ה' בכל מצב
3. להשתמש בהודיה כדרך התקרבות

לח. " כבתה אין זקוק לה" - העומק בהלכות נר חנוכה

החידוש המיוחד

- במנורת המקדש
- אם כבתה - זקוק לה
- המצווה: "שיהא דלוק"
- חובת הדלקה מתמדת
- בנרות חנוכה
- אם כבתה - אין זקוק לה

- המצווה: "להדליק"
- די בפעולת ההדלקה

ההבדל בין הנרות

- **נרות שבת**
- צריך שידלקו לאורך זמן
- אם כבו מבעוד יום - מדליקים שוב
- המטרה: אור בבית
- **נרות חנוכה**
- העיקר: ההדלקה וההודיה
- הנרות - אמצעי להודות
- לאחר ההדלקה - מצוות ההלל

העומק הרוחני

- הנרות - כלי להתעוררות
- ההודיה - המטרה העיקרית
- ההדלקה - רגע ההתעלות

סיפור הנר שכבה - סיפור לילדים

המקרה המיוחד של דני

"אוי לא!" קרא דני בצער, "הנר שלי כבה!"
סבא, שישב בכורסא הקרובה, חייך חיוך חכם. "דני יקר," אמר, "בוא אספר לך סיפור מיוחד על שני נרות".

שני הנרות המיוחדים

"בבית המקדש," התחיל סבא, "היה נר מיוחד שהיה צריך לדלוק תמיד. אם הוא כבה, הכהנים מיד הדליקו אותו מחדש".
"כמו האור בחדר שלי?" שאל דני.
"בדיוק!" חייך סבא. "אבל בחנוכה זה קצת שונה..."

הסוד של נרות חנוכה

"אתה יודע למה אנחנו מדליקים נרות חנוכה?" שאל סבא.
"כדי להודות לה!" קרא דני.
"נכון מאוד! ולכן," הסביר סבא, "ברגע שהדלקת את הנר ואמרת תודה לה', כבר קיימת את המצווה. זה כמו לומר 'תודה' - אחרי שאמרת, אמרת!"

משימה מיוחדת

"אז מה נעשה עכשיו?" שאל דני.
"במקום להצטער על הנר שכבה," אמר סבא, "בוא נחשוב על כל הדברים שאנחנו רוצים להודות עליהם לה!"

לט. סוד הנצחיות של חנוכה: הבנה חדשה בדברי המגיד מישרים

התמיהה המרכזית

- המקור במגיד מישרים
- לעתיד לבוא המצוות בטלות
- רק חנוכה ופורים נשארים
- הסיבה: "לית בהו אלא סיפור נסים"
- השאלה המתבקשת
- הרי בחנוכה יש מצוות הדלקת נרות
- איך אפשר לומר שאין בו מצוות?
- מדוע נחשב רק ל"סיפור נסים?"

העומק בדברי הרמב"ם

- **הגדרת מהות המצווה**
- "להודיע הנס"
- "להוסיף בשבח האל"
- "הודיה על הניסים"
- **ההבנה החדשה**
- הנרות הם רק אמצעי
- המטרה האמיתית: ההודיה
- ההדלקה משרתת את ההודיה

יסוד נפלא לעתיד לבוא

- **המצב החדש**
- ביטול היצר הרע
- אין צורך במצוות מעשיות
- נשאר רק שבח והודיה
- **המיוחד בחנוכה**
- כל מהותו הודיה
- אין בו מצווה לעצמה
- לכן נשאר לנצח

מסקנה מאירת עיניים

1. חנוכה - חג של הודיה טהורה
2. הנרות - כלי לביטוי ההודיה
3. לכן נשאר לעתיד לבוא

הסוד הנפלא של נרות חנוכה - סיפור לילדים

המחשבה של יוסי

"סבא, שאל יוסי כשהביט בנרות החנוכה, "למה אנחנו מדליקים נרות?"
סבא חייך. "בוא אספר לך סוד נפלא על הנרות שלנו."

הסוד המיוחד

"אתה יודע, אמר סבא, "הנרות הם כמו מכתב תודה לה'. כשאנחנו מדליקים אותם, אנחנו בעצם אומרים 'תודה רבה' על כל הניסים הנפלאים."
"כמו שאני אומר תודה לאמא כשהיא מכינה לי עוגה?" שאל יוסי.
"בדיוק!" חייך סבא. "רק שכאן אנחנו מודים לה' עם אור יפה ומיוחד."

למה זה כל כך מיוחד?

"ויש עוד משהו מדהים, המשך סבא. "בעתיד, כשמשיח יבוא, הרבה דברים ישתנו. אבל יודע מה? חנוכה תמיד יישאר!"
"למה?" שאל יוסי בהתרגשות.
"כי לומר תודה לה' - זה דבר שתמיד נצטרך לעשות. זה אף פעם לא משתנה!"

משימה מיוחדת

"בוא נעשה משהו, הציע סבא. "בזמן שהנרות דולקים, נחשוב על שלושה דברים:

1. על מה אנחנו רוצים להודות לה'
2. איך אפשר להראות תודה בלי מילים
3. איך לזכור תמיד להודות"

מ. מעלת הזהירות בנר חנוכה

עיון בדברי חז"ל והראשונים בסגולת נר חנוכה

הקושיה והתירוץ של ר' יצחק בן הראב"ד

הבטחת חז"ל:

- "הזהיר בנר חנוכה יהיו לו בנים תלמידי חכמים"

הקושיה:

- הרי כולם מדליקים נרות חנוכה
- ואין כולם, ואף לא רובם, זוכים לבנים תלמידי חכמים

התירוץ:

- דברי חכמים אמת
- רוב העולם אכן מדליקים ויוצאים ידי חובה
- אך מיעוט קטן "זהירין להדליק כפי כל פרטי המצות ודקדוקיהם"
- רק בכוח סגולת המצווה בשלמותה זוכים לבנים תלמידי חכמים

חשיבות הזהירות בנר חנוכה בפוסקים

- הרמב"ם מזהיר להיות זהיר בנר חנוכה
- הטור והשולחן ערוך מדגישים "להיות זהיר מאוד"

ביאור נוסף בעומק העניין

- משמעות "הזהיר בנר חנוכה":
- לא רק הקפדה על פרטי ההלכות
- אלא הזהירות בתכלית המצווה
- להוסיף בשבח והודיה לה'

כיצד זה מוביל לבנים תלמידי חכמים?

- כאשר הילדים רואים את שמחת האב באור התורה והמצוות

- הם מקבלים רצון עצום ללמוד תורה
- השמחה והחיבור לקדושה עוברים מדור לדור

❖ האור המיוחד של חנוכה

סיפור על אבא, ילדים ונרות שמאירים את הלב

"אבא, למה אתה כל כך שמח?" שאל דני את אביו בערב חנוכה.
אבא חיך בחיך רחב והזמין את דני ואחותו רותי לשבת לידו על הספה, ליד החלון שם עמדה החנוכייה המוכנה להדלקה.

"ילדים יקרים שלי," התחיל אבא, "אתם יודעים למה אני כל כך מתרגש לפני הדלקת נרות חנוכה?"

"כי זה יפה?" ניחשה רותי.

"כי יש סופגניות?" הציע דני בחיך.

אבא צחק: "גם זה נכון! אבל יש משהו עוד יותר מיוחד. בואו אספר לכם סיפור על חכם אחד שחי לפני הרבה שנים..."

🕯 המתנה המיוחדת

"החכם הזה סיפר שמי שמדליק נרות חנוכה בשמחה גדולה ובוהירות מיוחדת, ה' נותן לו מתנה מיוחדת - הילדים שלו יגדלו להיות חכמים בתורה!"

"וואו!" קראו הילדים יחד. "אז בגלל זה אתה כל כך שמח כשאתה מדליק?"

"נכון מאוד," הנהן אבא. "אבל יש פה משהו עוד יותר עמוק..."

☀️ הסוד של הנרות

"תראו," המשיך אבא, "כשאני מדליק את הנרות, אני מרגיש הודיה גדולה לה'. הודיה על הניסים שעשה לנו, על התורה שנתן לנו, על המשפחה המתוקה שלנו..."

עיניו של אבא נצצו כשהמשיך: "וכשאתם רואים כמה אני שמח במצוות, כמה אני אוהב את התורה, זה גורם לכם גם לרצות ללמוד וגם להיות קרובים לה', נכון?"

הילדים הנהנו בהתלהבות.

🎁 השמחה שעוברת במשפחה

"אתם יודעים," הוסיף אבא, "יש עוד שני דברים שחכמים אמרו שצריך להיזהר בהם במיוחד: לברך את ברכות התורה בשמחה, ולכבד את אבא ואמא."

"כמו בנרות חנוכה?" שאלה רותי.

"בדיוק!" שמח אבא. "כי בכל הדברים האלה אנחנו מראים תודה - תודה על התורה, תודה על הניסים, ותודה להורים שמגדלים אותנו באהבה."

🎁 המתנה האמיתית

"אז מה המתנה האמיתית של נרות חנוכה?" שאל אבא.

דני חשב רגע: "שאנחנו לומדים להגיד תודה?"

"ושאנחנו רואים כמה יפה לקיים מצוות?" הוסיפה רותי.

"יפה מאוד!" חיבק אבא את שניהם. "וכשאנחנו שמחים במצוות ומודים לה', אנחנו באמת זוכים להיות חכמים יותר - כי אנחנו מבינים מה באמת חשוב בחיים."

שאלות לחשיבה:

1. מה אתם מרגישים כשאתם רואים את ההורים שמחים במצוות?
2. איך אנחנו יכולים להראות תודה לה' על כל הדברים הטובים?
3. למה לדעתכם חשוב כל כך להדליק נרות חנוכה בשמחה?

משימה מיוחדת:

בפעם הבאה שאתם מדליקים נרות עם המשפחה, נסו לחשוב על שלושה דברים שאתם רוצים להודות עליהם!

מא. שלוש מצוות מיוחדות בשולחן ערוך

עיון בלשון "להיזהר מאוד" ויסוד הכרת הטוב

המקורות בשולחן ערוך

1. ברכת התורה (סימן מ"ז סעיף א')
 - "צריך להיזהר בה מאוד"
 - מהות המצווה: הודאה על מתנת התורה
 - עומק החיוב: הכרת הטוב על התורה הקדושה שקיבלנו
2. נר חנוכה (סימן תרע"א סעיף א')
 - "צריך להיזהר מאוד בהדלקת נרות חנוכה"
 - מהות המצווה: פרסום הנס והודאה עליו
 - עומק החיוב: הכרת הטוב על הניסים שעשה ה' לאבותינו
3. כיבוד הורים (סימן ר"מ סעיף א')
 - "צריך להיזהר מאוד בכבוד אביו ואמו ובמוראם"
 - מהות המצווה: כבוד ומורא כלפי ההורים
 - עומק החיוב: הכרת הטוב להורים על כל טרחתם בגידולנו

היסוד המשותף - הכרת הטוב

העיקרון המאחד :

- בכל שלוש המצוות נדרשת זהירות מיוחדת
- הזהירות המיוחדת קשורה להכרת הטוב
- ההקפדה היתרה מבטאת את עומק החובה להכיר טובה

שלושת מעגלי הכרת הטוב :

1. כלפי הקב"ה על התורה - המתנה הרוחנית הגדולה ביותר
2. על ניסי חנוכה - הצלה ניסית והארת אור התורה
3. כלפי ההורים - שותפים לקב"ה בהבאתנו לעולם וגידולנו

משמעות מעשית

הדרישה "להיזהר מאוד" :

- לא רק הקפדה על פרטי ההלכות
- אלא התבוננות עמוקה במהות המצווה
- פיתוח רגש עמוק של הכרת הטוב
- הבנת משמעות המצווה ותכליתה

חינוך לדורות :

- הכרת הטוב כיסוד בעבודת ה'
- העברת המסר לדורות הבאים
- חיבור עמוק למצוות דרך הבנת משמעותן

מב. ייחודיות פרסום הנס בחנוכה

עיון בגדרי פרסום הנס ומהותו

השוואה בין החגים

פרסום הנס בחגים :

1. פורים

- קריאת המגילה היא ההלל
- פרסום מפורש של סיפור הנס

2. פסח

- קריאת ההגדה
- ארבע כוסות דרך חירות
- פרסום מפורט של הניסים

3. חנוכה

- רק "על הניסים" בתפילה
- עיקר פרסום הנס בהדלקת הנרות
- דגש מיוחד על הדלקה ברשות הרבים

הקושיות המתעוררות

1. מדוע בחנוכה אין קריאה מיוחדת לסיפור הנס?

2. מדוע לבטא נס מלחמה בהדלקת נרות?

- אין קשר נראה לעין
- צריך ביאור מיוחד להבנת הקשר

3. מדוע דווקא כאן פרסום ברשות הרבים?

- נוגד את הכלל "והצנע לכת"
- שונה משאר המצוות

שאלות על עצם הנס :

1. למה הוצרך הנס כשטומאה הותרה בציבור?
2. למה לא השאיר ה' פך גדול טהור מלכתחילה?
3. למה לא לחכות שבוע להכנת שמן חדש?

התשובה המהותית :

- הקב"ה רצה לפרסם את ניסיו
- להראות שיד ה' עשתה זאת
- לשלול את תפיסת "כוחי ועוצם ידי"
- להתמודד עם תרבות יוון

העיקרון העמוק

1. מטרת נס פך השמן :

- פרסום ניסי ה' בעולם
- הדלקת המנורה כאמצעי לפרסום
- הוכחה גלויה ליד ה'

2. המשכיות לדורות :

- כשם שה' פרסם ניסיו דרך המנורה
- כך אנו מפרסמים דרך הדלקת נרות
- "והלכת בדרכיו" בפרסום הנס

3. הבנת דברי הרמב"ם :

- "מצווה חביבה היא עד מאוד"
- מלמדת את מטרת הבריאה
- מהניסים הגלויים לניסים הנסתרים
- הכרה שהכל יד ה'

הערה מיוחדת:

לכן דווקא בחנוכה פרסום הנס הוא חלק מהותי מהמצווה, שהרי זו הייתה מטרת הנס מלכתחילה.

מג. ✦ למה מדליקים נרות בחלון? - סיפור על האור המיוחד של חנוכה

”סבא, שאלה רותי בערב חנוכה, ”למה אנחנו שמים את החנוכייה דווקא בחלון? בפורים קוראים מגילה בבית הכנסת, בפסח מספרים על הניסים ליד השולחן, למה בחנוכה צריך שכולם יראו?”

סבא חייך והושיב את רותי על ברכיו. ”בואי אספר לך סיפור מיוחד על פך קטן של שמן...”

📖 הפך הקטן שסיפר סיפור גדול

”את יודעת, ” התחיל סבא, ”כשהיוונים עזבו את בית המקדש, הכהנים יכלו למצוא הרבה שמן, אבל ה' רצה לעשות משהו מיוחד. הוא השאיר רק פך קטן אחד. למה?”

”כדי לעשות נס?” ניחשה רותי.

”נכון מאוד! אבל לא סתם נס. ה' רצה להראות לכולם - גם ליוונים וגם ליהודים - שהוא שומר עלינו ועושה לנו ניסים!”

מה מיוחד בנרות? ✨

"תראי," המשיך סבא, "כשאנחנו מדליקים נרות בחלון, אנחנו עושים בדיוק כמו שה' עשה:

- ה' הראה את הנס שלו דרך האור של המנורה

- אז גם אנחנו מראים את הנס דרך האור של החנוכייה!"

"זה כמו לומר תודה לה' בקול רם?" שאלה רותי.

"בדיוק!" שמח סבא. "זה כמו כשקיבלת מתנה יפה, ואת רוצה להראות לכולם ולספר כמה את שמחה!"

המסר המיוחד של הנרות ✨

"הנרות שלנו מספרים סיפור, "הסביר סבא. "הם אומרים לכל מי שרואה אותם:

- ה' עושה לנו ניסים

- הוא שומר עלינו תמיד

- אנחנו שמחים ומודים לו על כך!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. כשאתם מדליקים נרות, חשבו על הניסים שה' עושה לנו כל יום
2. ספרו לחברים על הנס המיוחד של פך השמן
3. הביטו בחנוכיות בחלונות השכנים וחשבו כמה אור של מצווה יש בעולם

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה ניסים קטנים אתם רואים בכל יום?
2. איך אפשר להודות לה' על כל הטוב שהוא נותן לנו?
3. למה חשוב לספר לאחרים על הניסים שה' עושה?

טיפ מסבא: 🍷

"כל פעם שאתם רואים חנוכייה דולקת בחלון," סיכם סבא, "תזכרו שהאור הקטן הזה מספר סיפור גדול מאוד - על האהבה של ה' אלינו ועל הניסים שהוא עושה לנו תמיד!"

רותי חיבקה את סבא חזק. "עכשיו אני מבינה למה החנוכייה שלנו בחלון! היא כמו מכתב תודה גדול לה', שכולם יכולים לראות!"

מד. חנוכה - ימי הודיה כלליים - ביאור חדש במהות ימי החנוכה

 השאלה היסודית

ייחודיות חנוכה בפרסום הנס :

- בשאר החגים - קריאה מיוחדת (מגילה/הגדה)
- בחנוכה - רק "על הניסים" בתפילה
- עיקר ההודיה דרך הדלקת נרות

 חידושו של הרב שטינהויז

יסוד חדש בהבנת החג :

- חנוכה אינו רק זיכרון לנס ספציפי
- נקבע כימי הודיה כלליים
- זמן להודות על כל חסדי ה' לאורך הדורות

הבנת ההבדל משאר החגים :

1. פורים ופסח :

- הודיה על נס מסוים
- לכן יש קריאה המספרת את הנס

2. חנוכה :

- הודיה כללית על כל החסדים
- לכן אין קריאה ספציפית
- ההודיה מתבטאת באור הנרות

 העומק שבדברים

משמעות הדלקת הנרות :

- האור כסמל להארת כל חסדי ה'

- הדלקה כביטוי להכרת הטוב הכללית
- פרסום הנס כהכרזה על השגחת ה' התמידית

נוסח "הנרות הללו":

- "על הניסים ועל הנפלאות"
- כולל ניסים בכל הדורות
- הודיה כללית על כל החסדים

השלכות מעשיות

1. זמן להתבוננות:

- להכיר בחסדי ה' היומיומיים
- לראות את הניסים בכל דור
- להודות על הטוב התמידי

2. עבודה מיוחדת:

- לא רק זכירת נס ספציפי
- אלא פיתוח מבט של הכרת הטוב
- חיזוק האמונה בהשגחה הפרטית

✦ האור שמזכיר לנו להגיד תודה - סיפור על הודיה מיוחדת בחנוכה

"סבתא, " שאל דניאל בזמן שהביט בנרות החנוכה המרצדים, "למה בפורים קוראים מגילה שמספרת את כל הנס, ובפסח קוראים את ההגדה, אבל בחנוכה רק מדליקים נרות?"

סבתא חייכה וישבה לצד דניאל על הספה מול החנוכייה הדולקת. "בוא אספר לך סוד מיוחד על נרות החנוכה..."

☀ הנרות המיוחדים

"אתה יודע, " התחילה סבתא, "הנרות האלה הם לא רק כדי להזכיר את הנס של פך השמן. הם כמו אור קסום שעוזר לנו לראות את כל הדברים הטובים שה' עושה איתנו!"

"כמו מה?" שאל דניאל בסקרנות.

"תסתכל על האור של הנרות, " אמרה סבתא. "הוא מזכיר לנו להגיד תודה על:

- השמש שזורחת כל בוקר
- הגשם שמצמיח לנו אוכל
- ההורים האוהבים שלנו
- החברים הטובים
- וכל כך הרבה דברים טובים שה' נותן לנו!"

✦ משחק התודה

"בואי נשחק משחק, " הציעה סבתא. "כל נר שדולק, נגיד תודה על משהו אחר!"

דניאל הסתכל על הנרות:

"נר ראשון - תודה על המשפחה שלי

נר שני - תודה על הבית החם

נר שלישי - תודה על התורה..."

🎁 המתנה המיוחדת של חנוכה

"אתה מבין עכשיו?" שאלה סבתא. "בחנוכה אנחנו לא רק מספרים על נס אחד. אנחנו מדליקים נרות שמזכירים לנו להודות על כל הניסים שה' עושה איתנו, בכל יום ובכל שעה!"

משימות מיוחדות :

1. בכל הדלקת נרות, נסו למצוא דבר חדש להודות עליו
2. ציירו "יומן תודה" ובו כתבו כל יום משהו טוב שקרה
3. ספרו למשפחה על דברים טובים שקרו לכם היום

שאלות לחשיבה :

1. על מה אתם רוצים להודות היום?
2. איך אפשר לזכור להודות על דברים טובים?
3. למה חשוב להודות גם על דברים "רגילים"?

טיפ מסבתא :

"כשאתם רואים את נרות החנוכה, סיכמה סבתא, "תזכרו שהם כמו פנסים קטנים שעוזרים לנו לראות את כל הדברים הטובים שיש לנו!"

דניאל חיבק את סבתא. "עכשיו אני מבין למה אין סיפור מיוחד בחנוכה - כי כל אחד יכול לספר את הסיפור הטוב שלו!"

מה. סעודות חנוכה - מרשות למצווה

ביאור דברי הרמ"א והמטה משה

היסוד ההלכתי

דין השולחן ערוך :

- ריבוי הסעודות בחנוכה הן סעודות רשות
- לא נקבעו למשתה ושמחה
- שונה מפורים שנקבע לימי משתה

הגהת הרמ"א :

- המנהג לומר זמירות ושבחות בסעודות
- על ידי כך נהפכת לסעודת מצווה

שתי הבנות אפשריות

1. מדין "שולחן שאמרו עליו דברי תורה":

- כל סעודה שאומרים בה דברי תורה
- מתעלה לדרגת סעודת מצווה
- לא קשור לחנוכה באופן מיוחד

2. מדין סעודת חנוכה:

- הזמירות הופכות אותה לסעודת חנוכה
- חלק ממצוות ההודאה של החג
- סעודת מצווה מיוחדת לחנוכה

הכרעת המטה משה

ראיות להבנה השנייה:

1. לשון "הוי סעודת מצווה לדעת כולם"

- משמע שזו סעודת מצווה מיוחדת
- לא סתם סעודה עם דברי תורה

2. הקשר להודאה:

- חנוכה נקבע להלל והודאה
- הזמירות הופכות את האכילה לאמצעי להודאה
- חלק ממהות החג

3. לשון המשנה ברורה:

- "בצירוף זה" - הזמירות עם הסעודה
- יוצרות יחד מהות חדשה
- סעודת הודאה של חנוכה

הלכה למעשה

1. אופן קיום הסעודה:

- לא די באכילה לבד

- צריך לשלב זמירות ושבחות
- לכוון להודאה על ניסי החג

2. מעלת הסעודה :

- כשמשלבים זמירות
- נהפכת לחלק ממצוות החג
- אמצעי להודאה ושבח

3. המלצות מעשיות :

- להכין זמירות מתאימות
- לספר על ניסי חנוכה
- לשלב דברי תורה והודאה

❖ לשיר ולהודות- סיפור על סעודת חנוכה מיוחדת

"אמא, שאל יוסי כשעזר לערוך את השולחן לסעודת חנוכה, "למה אנחנו עושים סעודה מיוחדת בחנוכה? זה לא כמו בפורים שחייבים לעשות סעודה..."

אמא חייכה והניחה את החנוכייה הגדולה במרכז השולחן. "בוא אספר לך סוד מיוחד על סעודת חנוכה..."

☀️ הארוחה המיוחדת

"אתה יודע," התחילה אמא, "בחנוכה יש לנו הזדמנות מיוחדת להפוך ארוחה רגילה למשהו קדוש ומיוחד!"

"איך?" שאל יוסי בסקרנות.

"כשאנחנו לא רק אוכלים," הסבירה אמא, "אלא גם שרים ומודים לה' על כל הניסים שעשה לנו, האוכל הופך להיות חלק ממצווה מיוחדת!"

✨ השולחן השר

"תראה," המשיכה אמא והוציאה חוברת זמירות, "כשכל המשפחה יושבת יחד, ובין המאכלים אנחנו:

- שרים שירי חנוכה

- מספרים על ניסי ה'

- מודים על כל הטוב

אז הארוחה שלנו הופכת למשהו מיוחד!"

🎵 המתכון המושלם

"אז מה צריך בשביל סעודת חנוכה מיוחדת?" שאל יוסי.

אמא מנתה על אצבעותיה:

1. "אוכל טעים (כמו לביבות וסופגניות!)

2. משפחה אוהבת

3. זמירות ושירים

4. סיפורים על ניסי ה'

5. והרבה הרבה שמחה והודיה!"

💡 משימות מיוחדות:

1. הכינו שיר חנוכה חדש למשפחה

2. ספרו בארוחה על נס שקרה לכם

3. הכינו "תפריט הודיה" - על מה תודו היום?

✨ שאלות לחשיבה:

1. איזה שיר חנוכה אתם הכי אוהבים?
2. איך אפשר להפוך כל ארוחה למיוחדת?
3. למה חשוב לשיר ולהודות יחד?

טיפ מאמא: 🧡

"זכרו, ילדים, "סיכמה אמא, "כשאנחנו אוכלים יחד ושרים להודות לה', השולחן שלנו הופך לשולחן של מצווה!"

יוסי חייך וסידר את הכיסאות: "אז בואי נתחיל לשיר, אמא! אני כבר רוצה להפוך את הארוחה שלנו למצווה!"

מו. חידה הלכתית: בן סורר ומורה בחנוכה

השאלה:

כיצד יתכן שאדם שהתחייב סקילה בבית דין - יפטר מעונשו אם יבואו עדים ויעידו ששר "מעוז צור"?

ביאור הדברים

יסודות החידה:

1. דיני בן סורר ומורה
- נער שאכל ושתה בזלילה וסביאה

- חייב סקילה על שם סופו

- אבל רק באכילת רשות

2. דין סעודות חנוכה

- סעודות רשות מעיקר הדין

- כשאומרים שירות ותשבחות הופכות לסעודות מצווה

- שירת "מעוז צור" הופכת את הסעודה למצווה

התשובה המחודדת

הפתרון:

- בן סורר ומורה שזלל בחנוכה

- אם אכל סתם - חייב סקילה

- אם שרו "מעוז צור" - נהפכה לסעודת מצווה

- ובסעודת מצווה אין דין בן סורר ומורה

הערות והרחבות

1. דיוק בדיני בן סורר:

- פטור בסעודת מצווה

- פטור בסעודת עיבור החודש

- פטור בכל סעודת מצווה

2. דיוק בדיני חנוכה:

- הזמירות מהותיות להפיכת הסעודה

- דווקא זמירות של הודאה ושבת

- "מעוז צור" כשיר הודאה מובהק

חידה זו ממחישה:

- דקדוק ההלכה

- חשיבות כוונת המצווה

- כוחה של שירת ההודאה

הילד ששר ונפטר - סיפור על כוחה של שירת הודיה ✨

"אבא, שאל מוישי אחרי שהדליקו נרות חנוכה, "אתה יכול לספר לי סיפור מעניין על 'מעוז צור'?"

אבא חייך. "בוא אספר לך סיפור מיוחד על כוחה של שירת הודיה..."

הסיפור המיוחד ✨

"לפני הרבה שנים, התחיל אבא, "היה ילד שאהב מאוד לאכול. אבל הוא לא אכל כמו שצריך - הוא היה זולל בלי חשבון, בלי ברכה, בלי לחשוב על אחרים."

"זה לא יפה!" אמר מוישי.

"נכון מאוד, "הסכים אבא. "בזמן בית המקדש, ילד כזה היה נקרא 'בן סורר ומורה' והיה נענש בעונש חמור מאוד."

השינוי הגדול ✨

"אבל, "המשיך אבא, "משהו מיוחד קרה כשהגיע חנוכה. בסעודת החג, במקום שתם לאכול, הילד התחיל לשיר 'מעוז צור' בכוונה גדולה."

"פתאום האכילה שלו הפכה למשהו אחר לגמרי - היא הפכה לחלק ממצווה! כי כשאוכלים ושרים שירי הודיה לה, זו כבר לא שתם אכילה - זו סעודת מצווה!"

🎵 הכוח של השירה

"אתה מבין?" שאל אבא. "השירה שלו - 'מעוז צור' - הצילה אותו! כי היא הפכה את האכילה שלו ממשוה לא טוב למשהו קדוש ומיוחד."

🗨️ לקחים חשובים:

1. איך אוכלים חשוב לא פחות ממה שאוכלים
2. שירי הודיה הופכים דברים רגילים למיוחדים
3. כל דבר אפשר לעשות בקדושה

💡 שאלות לחשיבה:

1. איך אתם אוכלים את הסופגניות שלכם?
2. למה חשוב לשיר שירי הודיה?
3. איך אפשר להפוך דברים רגילים למצווה?

👉 טיפ מאבא:

"זכרו, ילדים, סיכם אבא, "כשאנחנו שרים ומודים לה", כל דבר יכול להפוך למשהו קדוש ומיוחד!"

מוישי חייד: "אז בוא נשיר 'מעוז צור' בקול גדול, אבא!"

מז. מידת הבינה וכוח ההודיה - עיון בקשר בין בינה, הודיה וחנוכה

היסוד הראשון : חלום פרעה כמשל

תיאור החלום :

- שבע פרות טובות ושבע רעות
- הרעות בולעות את הטובות
- "ולא נודע כי באו אל קרבנה"
- מראיהן רע כבתחילה

המשל לחיי האדם :

1. תקופות טובות :

- שנות שובע והצלחה
- ברכה ושמחה
- הרגשת קרבת ה'

2. תקופות קשות :

- שנות רעב וקושי
- צרות ויסורים
- הסתר פנים

הבעיה האנושית

"ולא נודע כי באו אל קרבנה" :

- שכחת הטוב בזמן הקושי
- איבוד זכר החסדים
- תחושת נטישה וריחוק

פתרון יוסף כדרך חיים

העצה החכמה :

1. בזמן הטוב :

- לאסוף ולשמור

- לתעד חסדי ה'

- ליצור "מאגרי הודיה"

2. בזמן הקושי :

- לפתוח את האוצרות

- להיזכר בחסדי העבר

- להאיר את החושך

הקשר לחנוכה

חנוכה כדוגמה מושלמת :

- זיכרון ניסי העבר

- הארה בחשכת הגלות

- כוח ההודיה מאיר את ההווה

מידת הבינה :

- כוח לראות את התמונה השלמה

- חיבור בין עבר להווה

- הבנת משמעות האירועים

הלכה למעשה :

1. לתעד חסדי ה'

2. לקבוע ימי זיכרון והודיה

3. להשתמש בזיכרונות הטוב בעת קושי

4. להאיר את החושך באור ההודיה

האוצר המיוחד - סיפור על כוח הזיכרון וההודיה ✨

"אבא, שאל דני בערב חנוכה, "למה אנחנו מדליקים נרות ומודים על ניסים שקרו לפני כל כך הרבה שנים?"

אבא חייך. "בוא אספר לך סיפור מיוחד על יוסף הצדיק ועל אוצר מיוחד שכדאי לכל אחד לאסוף..."

החלום המיוחד 🌟

"פעם אחת, התחיל אבא, "חלם פרעה מלך מצרים חלום מוזר: הוא ראה שבע פרות שמנות ויפות, ואחריהן שבע פרות רזות ורעות. והנה הפרות הרעות אכלו את הפרות היפות!"

"מה זה אומר?" שאל דני בסקרנות.

"יוסף הצדיק הסביר שזה משל לחיים שלנו, אמר אבא. "לפעמים יש לנו תקופות טובות, ולפעמים קשות. והסוד הוא - לדעת מה לעשות בזמנים הטובים!"

העצה החכמה ✨

"יוסף נתן עצה נפלאה, המשיך אבא. "הוא אמר: 'כשטוב לכם - תאספו ותשמרו! כמו שאוספים אוכל לזמן של רעב'."

אבל אתה יודע מה אנחנו צריכים לאסוף?" שאל אבא.

דני חשב רגע: "אולי... זיכרונות טובים?"

"בדיוק!" שמח אבא. "אנחנו אוספים זיכרונות של חסדי ה', של ניסים ונפלאות. וכשמגיע זמן קשה - יש לנו אוצר שלם להאיר את החושך!"

האוצר שלנו 📖

"וזה בדיוק מה שאנחנו עושים בחנוכה," הסביר אבא. "מדליקים נרות ונזכרים בניסים הגדולים שה' עשה לנו. זה כמו לפתוח אוצר של אור ושמחה!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. הכינו "יומן הודיה" ורשמו בו דברים טובים שקורים לכם
2. ספרו בכל יום על נס קטן שקרה לכם
3. הדליקו נר והודו לה' על משהו מיוחד

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה "אוצרות" של זיכרונות טובים יש לכם?
2. איך אפשר לזכור את הטוב גם כשקשה?
3. למה חשוב להודות על ניסים ישנים?

טיפ מאבא: 🗨️

"זכרו, ילדים," סיכם אבא, "כל פעם שאתם מדליקים נר חנוכה, אתם פותחים אוצר של אור ושמחה שיכול להאיר גם בזמנים חשוכים!"

דני חיבק את אבא: "אז בוא נתחיל לאסוף אוצרות של הודיה!"

מח. איש נבון וכוח ההודיה - עיון במהות הנבון וייחוד חנוכה

שאלת המפרשים

הקושיה היסודית:

- מדוע נדרש לאחסון המזון לשנות הרעב "איש נבון וחכם"?
- האם לא די במומחה לאחסון?
- מה הקשר בין נבונות לאגירת מזון?

תשובת ר' אליהו לאופין

מהות הנבונות:

1. ראיית העתיד בהווה:

- הבנת המחר כבר היום
- תפיסת ערך כל פירור
- חיבור בין זמנים שונים

2. יכולת מיוחדת:

- להרגיש עוני בזמן עושר
- לראות חושך בזמן אור

- להבין ערך הקטנות בזמן גדלות

הקשר לחנוכה

ייחודיות חנוכה :

1. שאר מועדים :

- זכירת הנס בלבד

- התמקדות באירוע העבר

- "לזכר" ותו לא

2. חנוכה :

- הודאה והלל

- חיבור העבר להווה

- כוח מתמשך לדורות

העומק שבדברים

1. תפקיד הנבון :

- לחיות את העתיד בהווה

- לשמר את האור לזמן החושך

- להבין ערך ההודיה תמיד

2. מהות חנוכה :

- הנס האחרון עד הגאולה

- כוח להאיר את כל הגלות

- שמירת אור העבר לחושך העתיד

3. כוח ההודיה :

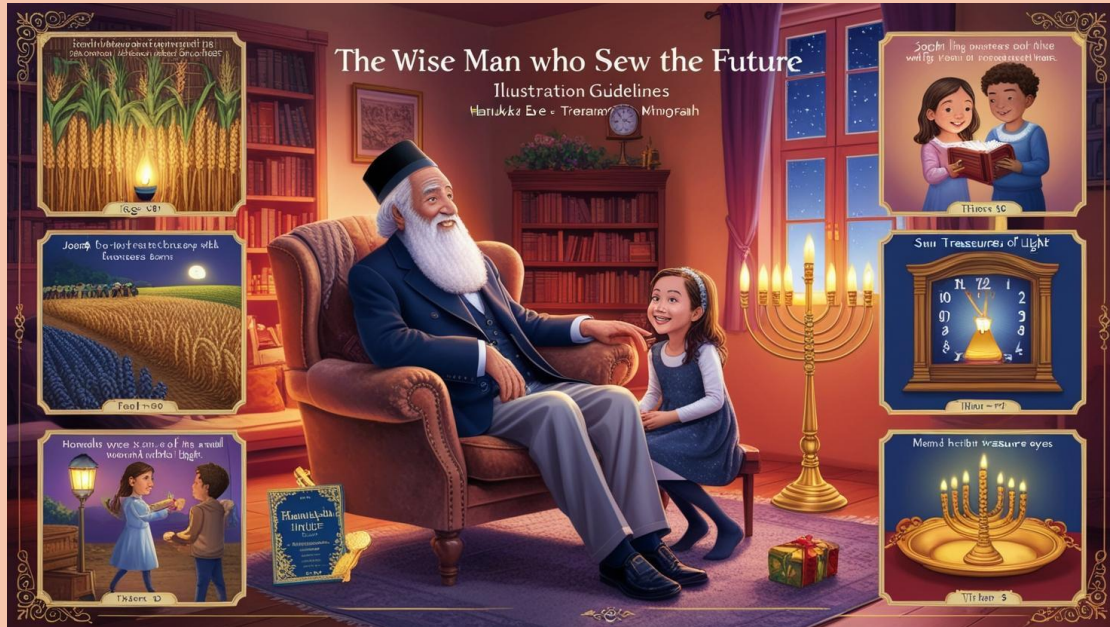
- מחבר בין הזמנים

- מאיר את החושך

- נותן כוח להמשך

הלכה למעשה :

1. לפתח מבט של נבון
2. לאגור אורות בזמן הטוב
3. להשתמש בכוח ההודיה
4. לחבר בין העבר להווה

◆ האיש החכם שראה את העתיד - סיפור על יוסף הצדיק וכוח ההודיה

”סבא, שאלה מירי בזמן שהדליקו נרות חנוכה, איך ידע יוסף הצדיק מה לעשות עם כל האוכל במצרים?”

סבא חייך וישב בכורסה. ”בואי אספר לך על סוג מיוחד של חכמה...”

☀ החכמה המיוחדת

”את יודעת, התחיל סבא, יש אנשים שהם לא סתם חכמים - הם 'נבונים'. אתה יודעת מה זה אומר?”

מירי הניעה ראשה לשלילה.

”נבון הוא מישהו שיכול לראות את העתיד כבר עכשיו! כמו יוסף הצדיק - כשהיה הרבה אוכל, הוא כבר הרגיש כמה חשוב יהיה כל פירור בזמן הרעב.”

◆ המשל הקטן

"תארי לעצמך, " המשיך סבא, "ילדה שיש לה המון סוכריות. ילדה רגילה אולי תאכל הכל מיד. אבל ילדה נבונה תגיד - 'אשמור כמה לאחר כך, כשארצה לשמח חברה עצובה!'"

"כמו לחסוך?" שאלה מירי.

"בדיוק! אבל לא רק כסף וממתקים - גם זיכרונות טובים וניסים של ה'!"

 האור של חנוכה

"וזה בדיוק מה שמיוחד בחנוכה, " הסביר סבא. "אנחנו לא רק זוכרים את הנס - אנחנו שומרים את האור שלו! כמו פנס קטן שעוזר לנו להאיר גם כשחשוך!"

 משימות מיוחדות:

1. כתבו "יומן אור" - רשמו דברים טובים שקורים לכם
2. שמרו "אוצר שמחה" - דברים שמשמחים אתכם במיוחד
3. ספרו כל ערב על משהו טוב שקרה היום

 שאלות לחשיבה:

1. איך אפשר להיות "נבון" כמו יוסף?
2. מה אתם יכולים לשמור להמשך?
3. איך האור של חנוכה עוזר לנו כל השנה?

 טיפ מסבא:

"זכרי, מירי'לה, " סיכם סבא, "להיות נבון זה לדעת להודות על הטוב ולשמור את האור הזה בלב. ככה תמיד יהיה לנו אור, גם כשקצת חשוך בחוץ!"

מירי חיבקה את סבא: "אז אני רוצה להיות נבונה! אתחיל לאסוף את כל האורות היפים!"

🕯️ תיקון החורבן דרך ההודיה - עיון בכוח ההודיה כתיקון (הטוב והמטיב)

סיבת החורבן 🕯️

- שורש ההרס:
- "תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה"
 - חוסר הכרת הטוב
 - העדר הודיה ושמחה בעבודת ה'

- הקושי שנוצר:
- איך מתקנים פגם של חוסר הודיה?
 - כיצד מוצאים שמחה בתוך החורבן?
 - איך בונים מחדש דרך ההודיה?

תקנת חכמי יבנה 🕯️

- המעשה:
- הרוגי ביתר ניתנו לקבורה
 - תיקנו ברכת "הטוב והמטיב"
 - ברכה לדורות בברכת המזון

העומק בתקנה :

1. מציאת הטוב בתוך הרע :

- גם באסון יש חסד
- בתוך החושך יש אור
- בכל מצב יש על מה להודות

2. דרך התיקון :

- חיפוש נקודות טובות
- הכרת הטוב על הקטנות
- הודיה על כל פרט חיובי

הדרך לגאולה

המפתח לבניין :

- חיפוש הטוב תמיד
- הודיה על כל דבר קטן
- שמחה בכל מה שיש

רמז נפלא :

- "טוב אב" - יבנה המקדש
- כשנאמר "טוב" על כל דבר
- אז יבוא התיקון השלם

הלכה למעשה

1. עבודה יומיומית :

- לחפש נקודות טובות
- להודות על הקטנות
- לשמוח במה שיש

2. דרך ההצלה :

- מול חשכת יון

- נגד העצבות
- דרך אור ההודיה

3. חינוך לדורות:

- להנחיל דרך של הודיה
- לראות טוב בכל מצב
- לבנות עתיד של שמחה

◆ המשקפיים המיוחדות - סיפור על כוח ההודיה והשמחה

"סבתא, שאל דודי בערב חנוכה, "למה דווקא כשהיה עצוב, החכמים תיקנו לומר 'הטוב והמטיב'?"

סבתא הוציאה זוג משקפיים ישנות מהארון. "בוא אספר לך סיפור על משקפיים מיוחדות..."

☀ המשקפיים הקסומות

"פעם, התחילה סבתא, "היו חכמים גדולים בעיר יבנה. הם ידעו שכדי לבנות את בית המקדש מחדש, צריך משהו מיוחד - צריך לדעת להסתכל על העולם במשקפיים מיוחדות!"

"איזה משקפיים?" שאל דודי בסקרנות.

"משקפיים שעוזרות לראות את הטוב בכל דבר!" חייכה סבתא. "גם כשקשה, גם כשעצוב - תמיד יש משהו טוב שאפשר למצוא!"

המתנה המיוחדת ✨

"החכמים נתנו לנו מתנה," המשיכה סבתא. "הם לימדו אותנו לומר 'הטוב והמטיב' - לחפש תמיד את הדברים הטובים ולהודות עליהם. זה כמו לשים משקפיים קסומות שעוזרות לראות את האור גם כשחשוך!"

משחק "מוצאים טוב" 📖

"בואו נשחק משחק, הציעה סבתא. "בכל דבר שקורה, ננסה למצוא משהו טוב :

- יורד גשם? - הפרחים שמחים!

- נשבר צעצוע? - הזדמנות לתקן ביחד!

- חושך בחוץ? - אפשר להדליק נרות יפים!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. כתבו "יומן טוב" - כל יום משהו טוב שקרה

2. חפשו בכל דבר "נקודה טובה"

3. אמרו תודה על דברים קטנים

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה דברים טובים קרו לכם היום?

2. איך אפשר למצוא טוב גם כשקשה?

3. למה חשוב להגיד תודה על דברים קטנים?

טיפ מסבתא: 📖

"זכרו, ילדים," סיכמה סבתא, "כשאנחנו מחפשים את הטוב ואומרים תודה, אנחנו עוזרים לבנות את בית המקדש!"

דודי חיבק את סבתא: "אז גם אני רוצה משקפיים כאלה! אני רוצה לראות את כל הדברים הטובים!"

מט. חנוכה - האור שמאיר בחושך - עיון בייחודיות החג

סימני החושך בחנוכה ✨

1. זמן הלבנה:

- כל החגים במילוי הלבנה
- חנוכה במיעוטה
- מגיע עד העדר הלבנה לגמרי

2. זמן היממה:

- מצוותו דווקא בלילה
- בניגוד לשאר מצוות
- (מלבד ליל הסדר שהוא "לילה כיום יאיר")

3. עונת השנה:

- רוב החגים בקיץ
- חנוכה בשיא החורף
- בלילות טבת הארוכים

מיקום הנרות המיוחד

1. בצד שמאל :

- ימין מסמל חסד
- שמאל מסמל דין
- דווקא בצד החושך

2. למטה מעשרה :

- שכינה לא יורדת למטה מעשרה
- נרות דווקא במקום הנמוך
- הארה במקום הרחוק ביותר

העומק שבדברים

המסר העמוק :

1. דווקא בחושך הגדול :

- בלילה הארוך ביותר
- בתקופה החשוכה
- במקום הנמוך

2. שם מאיר האור :

- אור ההודיה
- זיכרון חסדי העבר
- כוח האמונה

3. העיקרון המנחה :

- בכוח ההודיה
- אפשר להאיר כל חושך
- אפילו בתחתית המדרגה

משמעות לדורות

1. כוח מיוחד :

- להאיר בכל מצב
- גם בחושך הגלות
- אפילו בירידה הגדולה

2. דרך ההארה :

- זיכרון חסדי העבר
- הודיה מתמדת
- הכרת הטוב

3. המסר לדורות :

- אין חושך שאי אפשר להאיר
- בכוח ההודיה והאמונה
- אפשר להאיר כל מצב

❖ הנר הקטן שהאיר את החושך - סיפור על אור מיוחד במיוחד

”סבא, שאל יוסי בליל חנוכה אפל במיוחד, ”למה מדליקים נרות דווקא בלילה החשוך?
ולמה דווקא בחורף כשכל כך קר וחשוך?”

סבא חייד וכיוון את החנוכייה בצד שמאל של החלון. ”בוא אספר לך סוד מיוחד על האור
של חנוכה...”

הנר המיוחד 🌟

"אתה יודע, " התחיל סבא, "יש אור רגיל, ויש אור מיוחד במיוחד. האור של חנוכה הוא כזה מיוחד, שהוא יכול להאיר אפילו במקומות הכי חשוכים!"

"כמו פנס קסמים?" שאל יוסי בהתרגשות.

"אפילו יותר מזה!" חייך סבא. "זה אור שמאיר בדיוק כשהכי צריכים אותו - בלילה הכי ארוך, בחורף הכי קר, במקום הכי נמוך!"

סוד האור ✨

"תראה, " המשיך סבא והצביע על הנרות, "כל החגים שלנו הם בזמנים יפים - כשהירח מלא, כשחם ונעים. אבל חנוכה... חנוכה בא דווקא כשהכי חשוך!"

"למה?" התפלא יוסי.

"כי ה' רצה ללמד אותנו משהו מיוחד: שאפשר להאיר כל חושך! כשאנחנו זוכרים את כל הניסים שה' עשה לנו, ומודים לו - אנחנו יכולים להאיר אפילו את החושך הכי גדול!"

המתנה המיוחדת 🎁

"וזה המתנה המיוחדת של חנוכה, " הסביר סבא. "ללמד אותנו שגם כשקשה, גם כשחשוך - אפשר תמיד למצוא אור. צריך רק להדליק נר קטן של הודיה!"

משימות מיוחדות: 🧠

1. בכל פעם שחשוך, נזכור משהו טוב שקרה לנו
2. נדליק "נר של תודה" - נודה על משהו טוב כל יום
3. נחפש דרכים להאיר לאחרים כשקשה להם

שאלות לחשיבה: ✨

1. איך אפשר להאיר כשעצוב?
2. מה עוזר לכם כשחשוך?
3. איך אפשר לעזור לאחרים למצוא אור?

טיפ מסבא: 🐣

"זכרו, ילדים, " סיכם סבא, "כל נר קטן של הודיה יכול להאיר את החושך הכי גדול!"

יוסי הביט בנרות המרצדים: "אז זה כמו שהנרות הקטנים האלה מאירים את כל הרחוב החשוך!"

"בדיוק!" חיבק סבא את יוסי. "וככה גם אנחנו יכולים להאיר את העולם - נר קטן של תודה בכל פעם!"

ג. חנוכה - נקודת אור במרכז החורף - עיון במיקום המיוחד של החג

חלוקת השנה

סמליות העונות:

1. קיץ ואביב:

- זמן פריחת ישראל

- רוב החגים

- סמל לגאולה

2. חורף:

- רמז לגלות

- חושך והסתר

- מיעוט בחגים

מיקום חנוכה

החשבון המדויק:

- ארבעה חודשי חורף (לא כולל אדר)

- שניים לפני חנוכה

- שניים אחרי חנוכה

- **חנוכה בדיוק באמצע**

המשמעות העמוקה:

1. נקודת האור:

- באמצע החושך

- במרכז הגלות

- בלב החורף

2. כוח האיזון:

- מחלק את החורף

- מאיר לשני הכיוונים

- מקשר תחילה לסוף

העומק הרעיוני

תפקיד החג:

1. גירוש החושך:

- אור ההודאה

- מאיר את הגלות

- מפיג את החורף

2. נקודת משען:

- מחזק בזמן הקושי

- נותן כוח להמשך

- מזכיר את האור

3. חיבור הקצוות :

- מחבר תחילה וסוף
- מאחד זמני הגלות
- מקשר לגאולה

הלכה למעשה

המסר לדורות :

1. בכל חושך :

- יש נקודת אור
- יש מקור חיזוק
- יש כוח להמשיך

2. כוח ההודאה :

- מאיר את ההווה
- מחבר לעבר
- נותן תקווה לעתיד

3. לימוד לחיים :

- למצוא את נקודת האור
- להודות גם בחושך
- להאיר לשני הכיוונים

✦ הפנס שבאמצע החורף - סיפור על אור מיוחד בלב החורף

"אבא, שאלה שרה'לה כשהביטה מהחלון על השלג היורד, "למה כל החגים שלנו בקיץ ובאביב כשחם ונעים, ורק חנוכה בא באמצע החורף הקר?"

אבא חיך והושיב את שרה'לה על ברכיו. "בואי אספר לך סיפור על פנס מיוחד..."

☀️ הדרך הארוכה

"תארי לעצמך, "התחיל אבא, "שאת הולכת בדרך ארוכה וחשוכה בחורף. הדרך ארוכה, קרה וחשוכה. פתאום, בדיוק באמצע הדרך, את רואה פנס גדול ומאיר!"

"כמו החנוכייה שלנו?" שאלה שרה'לה.

"בדיוק!" חיך אבא. "ה' שם את חנוכה בדיוק באמצע החורף - כמו פנס גדול שמאיר לנו את כל הדרך!"

✦ הפנס המיוחד

"אתה יודע מה מיוחד בפנס הזה?" המשך אבא. "הוא מאיר לשני הכיוונים! הוא עוזר לנו לראות כמה דרך כבר עברנו, וכמה נשאר לנו ללכת. הוא נותן לנו כוח להמשיך!"

"כמו שהנרות נותנים לנו כוח?" שאלה שרה'לה.

"בדיוק! כשאנחנו מדליקים נרות ומודים לה' על כל הטוב, זה כמו להדליק פנס גדול שמאיר לנו את כל החורף!"

האור שבלב 🎁

"וכשאנחנו מודים לה'", "הסביר אבא, "זה כמו להדליק אור קטן בלב. האור הזה עוזר לנו לזכור שגם בחורף הכי קר, ה' תמיד איתנו ושומר עלינו."

משימות מיוחדות:

1. להיות "פנס קטן" - להאיר לאחרים כשקשה להם
2. לספור כמה ימי חורף עברנו וכמה נשארו
3. להודות על דברים טובים שקורים גם בחורף

שאלות לחשיבה: ✨

1. איך אפשר להיות כמו פנס לאחרים?
2. מה אתם אוהבים בחורף?
3. איך נרות החנוכה עוזרים לנו להרגיש טוב?

טיפ מאבא: 🍷

"זכרי, שרה'לה, "סיכם אבא, "כשקר וחשוך בחוץ, אנחנו מדליקים נרות ומודים לה', וזה מחמם לנו את הלב ומאיר לנו את הדרך!"

שרה'לה חיבקה את אבא: "אז זה כמו שיש לנו פנס קסום בדיוק באמצע החורף!"

"נכון מאוד!" צחק אבא. "ועכשיו בואי נדליק את הפנס הקסום שלנו - החנוכייה!"

נא. סוד ימי החנוכה - עיון בקשר בין שמונה, נשמה והודיה

הקשר המשולש

1. חנוכה ושמונה :
 - החג היחיד של שמונה ימים
 - קושיית הבית יוסף הידועה
 - גילוי אור השמונה (בינה)

2. שמונה ונשמה :
 - נשמה אותיות שמנה
 - עולם השמיני בקבלה
 - למעלה מהטבע (שבעה)

3. נשמה והודיה :
 - ברכת "אלוקי נשמה"
 - תפילת "נשמת כל חי"
 - "כל הנשמה תהלל יה"

עומק הרעיון

תכנית היוונים :

1. הרס הנשמה :

- פגיעה ברוחניות
- טשטוש הקדושה
- החשכת הנשמה

2. התיקון בחנוכה :

- גילוי אור הנשמה
- שמונה ימי אור
- הודיה מעומק הנשמה

מקורות להקשר

1. בתפילה :

- "כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני"
- "נשמת כל חי תברך"
- שבת ונשמה יתירה

2. בחז"ל :

- "כל הנשמה תהלל יה"
- דיני ברכת הריח
- נשמות הצדיקים

המשמעות העמוקה

1. מהות ההודיה :

- נובעת מהנשמה
- למעלה מהשכל
- חיבור לקב"ה

2. תיקון החנוכה :

- הארת הנשמה

- גילוי כוח ההודיה
- שמונה ימי התעלות

3. למעשה:

- לפתח הודיה פנימית
- להאיר את הנשמה
- להתחבר לאור השמיני

✦ הנשמה המאירה - סיפור על האור המיוחד שבתוכנו

”אבא, שאל מוישי בליל שמיני של חנוכה, ”למה חנוכה הוא החג היחיד שיש בו שמונה ימים?”

אבא חיך והצביע על הנר האחרון שעדיין לא הודלק. ”בוא אספר לך סוד מיוחד על המספר שמונה...”

☀ הסוד המיוחד

”אתה יודע, התחיל אבא, ”המילה ‘נשמה’ והמילה ‘שמונה’ מורכבות מאותן אותיות בדיוק! וזה לא במקרה - כי בחנוכה מאירה הנשמה המיוחדת שלנו!”

”איך הנשמה מאירה?” שאל מוישי בסקרנות.

"כל פעם שאנחנו אומרים תודה לה', "הסביר אבא, "זו הנשמה שלנו שמאירה! כמו שאנחנו אומרים כל בוקר 'כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך!'"

האור שבפנים ✨

"היוונים הרעים, "המשיך אבא, "רצו לכבות לנו את האור של הנשמה. אבל ה' עשה נס, ובמקום שהאור יכבה - הוא דווקא האיר שמונה ימים שלמים!"

"כמו הנרות שלנו?" שאל מוישי.

"בדיוק! כל נר שאנחנו מדליקים מזכיר לנו את האור המיוחד שיש בתוך הנשמה שלנו!"

שמונה אורות מיוחדים 🎁

"בוא נספור יחד, "הציע אבא, "שמונה דברים שהנשמה שלנו עושה :

1. מודה לה' כל בוקר

2. שרה שירי שבת

3. מברכת על דברים טובים

4. שמחה במצוות

5. מתפללת מכל הלב

6. עוזרת לאחרים

7. לומדת תורה

8. מדליקה נרות חנוכה!"

משימות מיוחדות: 🧠

1. לומר "תודה" מכל הלב

2. לשיר שירי הודיה

3. לחפש דברים טובים להודות עליהם

שאלות לחשיבה: ✨

1. איך אתם מרגישים כשאומרים תודה?

2. מתי הנשמה שלכם שמחה במיוחד?

3. איך אפשר להאיר את הנשמה?

טיפ מאבא: 🧡

"זכור, מוישי, סיכס אבא, "כל פעם שאתה אומר תודה לה', הנשמה שלך מאירה כמו נר חנוכה!"

מוישי חיבק את אבא: "אז בוא נדליק מהר את הנר השמיני, שהנשמה שלנו תאיר הכי חזק!"

נב. חן תענוג הנשמה בהודיה - עיון בהבדל בין חנוכה לפורים

שתי גזירות שונות

1. גזירת פורים:

- איום על הגוף

- "להשמיד ולהרוג"

- גם המרת דת לא הייתה מצילה

2. גזירת חנוכה:

- איום על הנשמה

- "להשכיחם תורתך"

- המרת דת הייתה פותרת

שני סוגי תיקון

1. תיקון פורים :

- הצלת הגוף
- תקנו משתה ושמחה
- עונג גשמי לגוף שניצל

2. תיקון חנוכה :

- הצלת הנשמה
- תקנו הלל והודיה
- עונג רוחני לנשמה שניצלה

עומק התענוג הרוחני

יסוד המסילת ישרים :

- האדם נברא להתענג על ה'
- ליהנות מזיו שכינתו
- זהו התענוג האמיתי

דרך התענוג :

1. הודיה והלל :

- הכרה בטובות ה'
- שבח והודיה
- חיבור לשורש

2. כוח ההודיה :

- מענג את הנשמה
- מחבר לקב"ה
- מרומם את הרוח

לקחים מעשיים

1. תענוג הנשמה :

- לא רק בהנאות גשמיות
- אלא בהודיה לה'

- בהכרת טובו וחסדו

2. דרך העבודה :

- לפתח כוח ההודיה

- להתענג בהלל

- לשמוח בקרבת ה'

3. ימי חנוכה :

- זמן מיוחד לתענוג רוחני

- להרגיש שמחת הנשמה

- להתחבר לאור הפנימי

◆ השמחה המיוחדת - סיפור על שמחת הנשמה

”סבא, שאלה חני בזמן שהביטה בנרות החנוכה, ”למה בפורים יש סעודה גדולה ובחנוכה רק מדליקים נרות ושרים?”

סבא חייך חיוך חכם. ”בואי אספר לך על שני סוגים של שמחה...”

☀ שתי שמחות

”תראי, התחיל סבא, ”כשאנחנו שמחים, יש שתי דרכים להראות את זה :

- לפעמים אנחנו רוקדים ואוכלים דברים טעימים

- ולפעמים אנחנו שרים ומודים לה' מכל הלב"

"כמו בפורים וחנוכה?" ניחשה חני.

"בדיוק!" שמח סבא. "בפורים המן הרשע רצה לפגוע בגוף שלנו, אז כשניצלנו אנחנו שמחים עם הגוף - אוכלים ורוקדים. אבל בחנוכה היוונים רצו לפגוע בנשמה שלנו, אז אנחנו שמחים עם הנשמה - שרים ומודים!"

🌟 השמחה של הנשמה

"איך הנשמה שמחה?" שאלה חני.

"אה, "חייך סבא, "הנשמה שמחה כשאנחנו :

- מדליקים נרות בקדושה

- שרים שירי הודיה

- מספרים על ניסי ה'

- מודים על כל הטוב"

📁 המתנה המיוחדת

"וכשהנשמה שמחה, "הסביר סבא, "זו שמחה מיוחדת במינה. זו שמחה שממלאת את כל הלב באור, כמו הנרות האלה!"

💡 משימות מיוחדות :

1. לשיר שיר הודיה בזמן הדלקת נרות

2. לספר על ניסים שה' עשה לנו

3. למצוא דרכים חדשות להודות לה'

🌟 שאלות לחשיבה :

1. איך אתם מרגישים כשרים להודות לה'?

2. מה משמח יותר - לאכול ממתק או לעשות מצווה?

3. איך אפשר לשמח את הנשמה?

👉 טיפ מסבא :

"זכרי, חני'לה, " סיכס סבא, "כשאנחנו מודים לה', הנשמה שלנו מאירה ושמחה יותר מכל השמחות שבעולם!"

חני חיבקה את סבא: "אז בוא נשיר ביחד 'הנרות הללו', שהנשמה שלנו תשמח הכי חזק!"

נג. חניה מול מנוחה בחגי ישראל - עיון בהבדל בין פורים לחנוכה

שני סוגי שקט

1. פורים - "נחו":

- מנוחה מוחלטת

- המן מת פיזית

- סוף מוחלט לאיום

2. חנוכה - "חנו":

- רק חניה זמנית

- יון ממשיכה לחיות

- איום מתמשך

עומק האיום היווני

מהות החושך :

1. "וחושך על פני תהום" :

- חושך = יון

- תהום = אדום

- החושך היווני נמשך

2. הרומאים ויון :

- כבשו פיזית

- אימצו תרבותית

- המשכיות התרבות

תופעת המתיוונים

ייחודיות יון :

1. שאר הגויים :

- מי שנפל - עזב

- הפך לגוי מוצהר

- ניתוק מוחלט

2. יון :

- נשארו בירושלים

- "גם יהודי וגם יווני"

- ראשית ההשכלה

סכנת ההרגל

1. האתגר המתמיד :

- התרגלות לטוב

- שכחת המתנות

- אובדן ההודיה

2. "עד שתכלה רגלי" :

- ביטול ההרגל
- התחדשות מתמדת
- הודיה רעננה

3. המאבק המתמשך :

- להילחם בשגרה
- לחדש את ההודיה
- לשמור על הערנות

לקחים מעשיים :

1. לא להתרגל לטוב
2. לחדש את ההודיה
3. להיות ערניים לסכנה
4. לזכור שהמאבק נמשך

✦ המנוחה שלא נגמרת - סיפור על זכירה והודיה

"אבא," שאל דודי בערב חנוכה, "למה בפורים אומרים שהיהודים 'נחו' מהאויבים שלהם, ובחנוכה אומרים רק שהם 'נחנו'?"

אבא חיך והוציא שתי כריות מהארון. "בוא נעשה ניסוי קטן..."

שתי מנוחות ☀️

"שב כאן," אמר אבא והניח כרית על הספה. "זו מנוחה כמו בפורים - אפשר באמת לנוח, כי המן כבר לא יחזור."

"ועכשיו," המשיך אבא והניח את הכרית השנייה על הרצפה, "זו חניה כמו בחנוכה - רק עצירה קטנה, כי צריך להמשיך להיזהר מהיוונים."

"אבל היוונים כבר לא כאן!" אמר דודי בפליאה.

הסכנה הנמשכת ✨

"נכון," הסביר אבא, "אבל היוונים השאירו לנו משהו מסוכן - הם לימדו אותנו להתרגל לדברים טובים ולשכוח להגיד תודה!"

"כמו שאני מתרגל לצעצועים שלי?" שאל דודי.

"בדיוק! ולכן בחנוכה אנחנו מדליקים נרות ואומרים תודה כל יום מחדש, כדי לא לשכוח!"

המשימה המיוחדת 📖

"אתה יודע," אמר אבא, "יש לנרות חנוכה תפקיד מיוחד - הם צריכים לדלוק עד שתכלה רגל מן השוק. אתה יודע מה זה אומר?"

דודי חשב רגע.

"זה אומר שהנרות צריכים לעזור לנו לא להתרגל! להסתכל על כל דבר טוב כאילו הוא חדש, ולהגיד עליו תודה מכל הלב!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. כל יום למצוא משהו חדש להודות עליו
2. לא להתרגל לדברים טובים
3. לספר לאחרים על הניסים של ה'

שאלות לחשיבה: ✨

1. על מה אתם רגילים לשכוח להגיד תודה?
2. איך אפשר לזכור להודות כל יום?

3. למה חשוב לא להתרגל לדברים טובים?

טיפ מאבא: 🧡

"זכור, דודי," סיכם אבא, "כל פעם שאתה רואה את נרות החנוכה, תחשוב על משהו טוב שיש לך ותגיד עליו תודה, כאילו קיבלת אותו היום בפעם הראשונה!"

דודי הביט בנרות המרצדים: "אז בוא נגיד תודה על האור היפה הזה, כאילו ראינו אותו בפעם הראשונה!"

נד. 🕒 קידוש החודש - עיון במשמעות העמוקה של קידוש החודש

התנגדות היוונים 🌟

- השאלה היסודית:
- מדוע גזרו על קידוש החודש?
- מה מיוחד במצווה זו?
- למה דווקא זו המצווה הראשונה?

התשובה העמוקה:

1. הנהגת העולם:

- ב"ד קובעים את הזמנים
- הטבע משתנה לפי דבריהם
- שותפות בבריאה

2. השפעה על המציאות :

- עיבור שנה משנה עונות
- קביעת מועדים משפיעה
- כוח לשנות טבע

המאבק הרעיוני

תפיסת היוונים :

1. ה' רק צופה :

- עולם פועל לבד
- חוקי טבע קבועים
- אין התערבות אלוהית

2. אמונת ישראל :

- ה' אוהב ומשגיח
- נותן כוח לעמו
- משתף בהנהגה

משמעות המצווה

עומק הדברים :

1. אהבת ה' לישראל :

- נותן להם כוח
- סומך על דעתם
- משתף אותם בהנהגה

2. שינוי הטבע :

- הדין נקבע לפי ב"ד
- המועדים לפי קביעתם

- העולם מתנהג לפיהם

לקחים מעשיים

1. הכרת גדולת ישראל:

- שותפים בבריאה

- משפיעים על העולם

- אהובים לפני המקום

2. משמעות המצוות:

- לא רק ציווי

- אלא שותפות

- חיבור מיוחד

3. תיקון היוונות:

- לא רק טבע

- אלא השגחה

- אהבת ה' לעמו

✦ המתנה הראשונה - סיפור על אהבת ה' לעם ישראל

"סבא," שאל יוסי בערב ראש חודש, "למה היוונים לא רצו שנקדש את החודש? מה כל כך מיוחד במצווה הזו?"

סבא חייד וניגש לחלון. "בוא נביט בירח ואספר לך על המתנה המיוחדת שהי נתן לנו ראשונה..."

המתנה המיוחדת 🌞

"תראה," התחיל סבא, "כשאבא נותן לילד שלו מפתח לבית, זה אומר שהוא סומך עליו מאוד, נכון?"

יוסי הנהן.

"אז ה' נתן לנו מתנה עוד יותר גדולה - הוא נתן לחכמים שלנו את הכוח לקבוע מתי יהיה ראש חודש! זה כמו לתת להם מפתח להנהגת העולם!"

הכוח המיוחד ✨

"אתה יודע מה קורה כשהחכמים קובעים את ראש חודש?" המשך סבא. "כל העולם מתנהג לפי מה שהם אומרים:

- החגים נקבעים לפי דבריהם

- ה' דן את העולם ביום שהם קובעים

- אפילו הטבע משתנה לפי החלטתם!"

"וואו!" התפעל יוסי. "אז זה כמו שהי נותן לנו להיות שותפים שלו?"

"בדיוק!" שמח סבא. "וזה מראה כמה ה' אוהב אותנו!"

למה היוונים התנגדו 📅

"היוונים," הסביר סבא, "חשבו שהי רק מסתכל על העולם מרחוק. הם לא יכלו להבין שהי כל כך אוהב אותנו שהוא נותן לנו להיות שותפים שלו בהנהגת העולם!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. להסתכל על הירח ולחשוב על אהבת ה'
2. לשמוח בכל ראש חודש על המתנה המיוחדת
3. להודות להי על האמון שנתן בנו

שאלות לחשיבה: ✨

1. איך אתם מרגישים כשסומכים עליכם?
2. למה חשוב שנדע שה' אוהב אותנו?
3. איך אפשר להיות שותפים טובים של ה'?

טיפ מסבא: 🧐

"זכור, יוסי'לה, "סיכם סבא, "כל פעם שאתה רואה את הירח החדש, תזכור שה' נתן לנו מתנה מיוחדת - להיות השותפים האהובים שלו!"

יוסי הביט בירח המתחדש: "תודה ה', שאתה כל כך אוהב אותנו ונותן לנו להיות שותפים שלך!"

נה. ה' המלחמה על השמחה - עיון בעומק מאבק החשמונאים

גזירות יון - מלחמה בשמחה ✨

שלוש הגזירות:

1. שבת
2. מילה

3. חודש

העומק שבדברים :

- ראשי תיבות : שמ"ח
- מטרה : ביטול שמחת ישראל
- פגיעה בשורש ההודיה

עדות המהרש"א

דוגמאות לפגיעה בשמחה :

1. קרבן עצים :
 - יום שמחה מיוחד
 - חיבור לעבודת המקדש
 - ביטלו שמחה זו

2. ביכורים :

- הבאה בשמחה
- חליל מכה
- גזרו על השמחה

תיקון החשמונאים

משמעות השם :

1. חשמונאים = חש-מונה :
 - להחזיר את השמ"ח
 - תיקון הגזירות
 - החזרת השמחה

2. רמז בתורה :

- "ויחנו בחשמונה"
- חניה כ"ה
- קשר לחנוכה

משמעות המאבק

מלחמה רוחנית :

1. היוונים :

- ביטול שמחת המצוות
- מניעת ההודיה
- החשכת האור

2. החשמונאים :

- החזרת השמחה
- חידוש ההודיה
- הדלקת האור

מסר לדורות :

1. שמירת השמחה :

- בקיום המצוות
- בהודיה לה'
- בעבודת המקדש

2. ניצחון הרוח :

- אור מול חושך
- שמחה מול עצבות
- הודיה מול כפירה

גיבורי השמחה - סיפור על החשמונאים ושמחת המצוות ✨

"סבא, " שאל אברהמי בזמן הדלקת נרות, "למה קראו לגיבורים שלנו 'חשמונאים'?"

סבא חייך וישב בכורסה. "בוא אספר לך סיפור מיוחד על גיבורים שנלחמו להחזיר את השמחה..."

השמחה שנעלמה ✨

"היוונים, " התחיל סבא, "רצו לקחת מעם ישראל שלושה דברים מאוד חשובים:

- שבת קודש

- ברית מילה

- קידוש החודש

אתה יודע מה מיוחד באותיות הראשונות של המילים האלו?"

אברהמי חשב רגע: "ש... מ... ח... שמח!"

"בדיוק!" שמח סבא. "היוונים רצו לקחת מאיתנו את השמחה של המצוות!"

הגיבורים המיוחדים ✨

"ואז, " המשיך סבא, "קמו גיבורים מיוחדים שנקראו 'חשמונאים'. אתה יודע למה הם נקראו כך?"

"למה?" שאל אברהמי בסקרנות.

"כי הם באו להחזיר את ה'שמח' שהיוונים לקחו! הם רצו שעם ישראל ישוב לשמוח במצוות ולהודות לה'!"

📁 השמחה חוזרת

"תראה, " הצביע סבא על הנרות, "כל נר שאנחנו מדליקים מזכיר לנו לשמוח:

- לשמוח בשבת קודש

- לשמוח במצוות

- לשמוח בכל מה שה' נותן לנו!"

💡 משימות מיוחדות:

1. למצוא בכל יום משהו משמח במצוות

2. לספר בשמחה על ניסי ה'

3. להדליק נרות מתוך שמחה והודיה

🌟 שאלות לחשיבה:

1. מה משמח אתכם במצוות?

2. איך אפשר להוסיף שמחה בעבודת ה'?

3. למה חשוב לשמוח כשעושים מצוות?

👉 טיפ מסבא:

"זכור, אברהמי'לה, " סיכם סבא, "כשאתה שמח במצוות, אתה ממשיך את הניצחון של החשמונאים!"

אברהמי קפץ בשמחה: "אז בוא נדליק את הנרות בשמחה גדולה, כמו החשמונאים!"

נו. חנוכה שמח - משמעות וסודות - עיון ברמזי השמחה בחנוכה

”חנוכה שמח” - מנהג עמוק

מנהג החיד"א:

- הברכה המיוחדת: "חנוכה שמח"
- רמז לשלוש המצוות
- שבת, מילה, חודש

שיטת הרמב"ם:

- ימי שמחה והלל
- תקנת חכמים מיוחדת
- שמחה כחלק מהותי

רמזים בחנוכה

שלושה סימנים בחג:

1. שבת:

- תמיד בחנוכה
- קדושת השבת

- אור קבוע

2. מילה :

- שמונה ימים

- כנגד ברית מילה

- אות בבשר

3. חודש :

- ראש חודש בחנוכה

- התחדשות הלבנה

- קידוש הזמן

סוד הסופגניה

רמזים במאכל :

1. החלה - שבת :

- בצק מתוק

- כנגד החלות

- קדושת שבת

2. הריבה האדומה - מילה :

- צבע אדום

- ברית קודש

- חותם בבשר

3. אבקת סוכר - חודש :

- לבנה כלבנה

- צורה עגולה

- סמל להתחדשות

משמעות מעשית

1. בברכת "חנוכה שמח" :

- לא סתם ברכה

- רמז עמוק

- זכר לניצחון

2. באכילת סופגניה :

- אכילה בכוונה

- זכירת שלוש המצוות

- חיבור למסורת

3. בימי החג :

- שמחה מיוחדת

- הודיה על הניצחון

- חיבור למצוות

✦ הסופגניה המיוחדת - סיפור על סודות מתוקים

"סבתא, קראה רבקי בהתרגשות כשנכנסה למטבח, "מה הסוד של הסופגניות המיוחדות שלך?"

סבתא חייכה וניגבה את ידיה בסינר. "בואי אספר לך סוד מתוק במיוחד..."

☀️ המתכון הקסום

"תראי, התחילה סבתא, "בסופגניה יש שלושה דברים מיוחדים:

- הבצק העגול והרך

- הריבה האדומה בפנים

- ואבקת הסוכר הלבנה מלמעלה

וכל אחד מהם מספר לנו סיפור מיוחד!"

✦ שלושה סודות

"הבצק, הסבירה סבתא, "מזכיר לנו את החלות של שבת קודש - רך ומתוק כמו שבת!"

"והריבה האדומה?" שאלה רבקי.

"הריבה האדומה מזכירה לנו את ברית המילה - המצווה המיוחדת שמחברת אותנו לה!"

"ואבקת הסוכר הלבנה?" התפעלה רבקי.

"היא עגולה ולבנה כמו הלבנה בשמיים - מזכירה לנו את ראש חודש!"

השמחה המיוחדת 📺

"ועכשיו את מבינה, חייכה סבתא, "למה אומרים 'חנוכה שמח'? כי בחנוכה יש לנו:

- תמיד שבת אחת או שתיים

- שמונה ימים כמו ברית מילה

- וראש חודש טבת!"

משימות מיוחדות: 🗨️

1. לחפש את שלושת הסודות בכל סופגניה

2. לספר את הסיפור המיוחד למשפחה

3. לשמוח במצוות המיוחדות

שאלות לחשיבה: ✨

1. איזה חלק בסופגניה אתם הכי אוהבים?

2. למה לדעתכם דווקא סופגניה בחנוכה?

3. איך אפשר לשמוח במצוות?

טיפ מסבתא: 🍪

"זכרי, רבקי'לה, "סיכמה סבתא, "כל פעם שאת אוכלת סופגניה, את מקיימת זכר למצוות היקרות שלנו!"

רבקי חיבקה את סבתא: "עכשיו הסופגניות שלך עוד יותר מתוקות, כי יש בהן סודות מיוחדים!"

נז. הודיה - שער השמחה - עיון בקשר העמוק בין הודיה לשמחה

תיקון היוונים

התקנה המיוחדת:

- ימי הודאה והלל
- כנגד ביטול השמחה
- תיקון דרך ההודיה

המהלך העמוק:

1. היוונים:

- רצו לבטל שמחה
- לקחת את השמחה
- להחשיך את האור

2. התיקון:

- דרך ההודיה
- שער לשמחה
- מקור האור

מקורות השמחה

1. השראת השכינה :

- יהודה = ד' + הוי"ה
- הודיה משכינה שכינה
- "עוז וחדוה במקומו"

2. מפסוקי התורה :

- "עבדו את ה' בשמחה"
- "ושמחת בכל הטוב"
- קשר הדוק להודיה

סוד האותיות

התהליך הרוחני :

1. האות י' :

- המודה נקרא י'
- על שם "יודוך"
- מקור ההודיה

2. האות ד' :

- בעל ההודאה
- מרגיש דל
- נקודת ההכנעה

3. האות ה' :

- חיבור י' לדי
- מד' נהיה ה'
- גימטריה "שמח"

דרך העבודה

1. הכרה בחסד :

- להודות על הטוב
- להכיר בחסדי ה'
- לראות את הניסים

2. דרך השמחה :

- שמחה דרך הודיה
- הכנעה מביאה שמחה
- חיבור לשכינה

3. תיקון שלם :

- מהודיה לשמחה
- משמחה לאור
- מאור לגאולה

◆ המפתח לשמחה - סיפור על הודיה ושמחה

”אבא, שאלה שרה'לה בזמן הדלקת נרות, איך אפשר להיות שמח כל הזמן?”

אבא חיך וישב לידה. ”בואי אספר לך על המפתח המיוחד לשמחה...”

☀ המפתח הקסום

”את יודעת, התחיל אבא, שכשאנחנו אומרים תודה לה', קורה דבר מיוחד?”

"מה קורה?" שאלה שרה'לה בסקרנות.

"הלב שלנו מתמלא באור ושמחה! זה כמו מפתח קסום שפותח את השער לשמחה!"

✨ סוד השם

"תראי, המשך אבא, "את יודעת למה קוראים ליהודה 'יהודה'?"

שרה'לה הניעה ראשה לשלילה.

"כי כשלאה אמא שלו הודתה לה, השם של ה' שכן עליו! וכשה' שוכן עלינו - אנחנו מתמלאים בשמחה!"

📁 איך זה עובד?

"כשאנחנו אומרים תודה, "הסביר אבא, "קורים שלושה דברים נפלאים:

1. הלב נפתח
2. האור נכנס
3. השמחה מתמלאת!"

💡 משימות מיוחדות:

1. למצוא בכל יום משהו להודות עליו
2. לומר תודה בשמחה
3. לשים לב איך הלב מתמלא אור

✨ שאלות לחשיבה:

1. על מה אתם רוצים להודות היום?
2. איך אתם מרגישים כשאומרים תודה?
3. למי אתם יכולים לעזור להיות שמח?

👉 טיפ מאבא:

"זכרי, שרה'לה, "סיכם אבא, "כל פעם שאת רוצה להיות שמחה - פשוט תתחילי להודות לה!"

שרה'לה חיבקה את אבא : "אז בוא נגיד תודה על הנרות היפים האלה, ונהיה שמחים ביחד!"

נה. ׀ מוסיף והולך בהודיה - עיון בדרך ההודיה המתרחבת

היסוד בחנוכה ✨

תקנת חז"ל :

1. מוסיף והולך בנרות :

- מנר אחד לשמונה

- הוספה יומית

- התרחבות האור

2. העיקרון הרוחני :

- הודיה מתרחבת

- שבח מתעצם

- אור מתגבר

מקורות ליסוד ✨

1. תהילים :

- "והוספתי על כל תהילתך"

- הודיה מתמדת

- הוספה תמידית

2. ברכת הניסים :

- מזכיר כל הניסים

- כולל כולם יחד

- מרחיב את ההודיה

3. ביכורים :

- מזכיר כל החסדים

- מארמי אובד עד עתה

- שרשרת הטובות

העומק הרוחני

דרך ההודיה :

1. התחלה :

- הודיה על ההווה

- הכרת הטוב הגלוי

- נקודת הפתיחה

2. התרחבות :

- זכירת העבר

- ראיית שרשרת החסדים

- חיבור כל הטובות

3. שלמות :

- "ועל הכול"

- הודיה כוללת

- ראייה שלמה

הדרכה מעשית

1. בהודיה יומית :
 - להתחיל מהפרט
 - להרחיב למכלול
 - לראות את השרשרת

2. בהזכרת חסדים :
 - לחבר בין הטובות
 - לראות את הרצף
 - להוסיף תמיד

3. בעבודת ה' :
 - להתקדם בהדרגה
 - להוסיף אור
 - לגדול בהודיה

✦ שרשרת התודה - סיפור על הודיה שגדלה והולכת

”אבא, שאל מוישי בזמן שהדליקו נר שלישי, ”למה בכל יום מדליקים נר נוסף?”

אבא חייך והצביע על הנרות המרצדים. ”בוא אספר לך סוד מיוחד על איך להגיד תודה...”

הנרות המספרים ☀

"תראה," התחיל אבא, "כל נר שאנחנו מדליקים מספר לנו משהו חדש להודות עליו:

- נר ראשון מספר על הנס הראשון

- נר שני מזכיר עוד נס

- וככה כל נר מוסיף עוד סיבה לומר תודה!"

✦ שרשרת הפלאים

"אתה יודע," המשיך אבא, "כשדוד המלך הודה לה', הוא תמיד הוסיף עוד ועוד תודות. זה כמו לעשות שרשרת ארוכה של תודה!"

"איך עושים את זה?" שאל מוישי בסקרנות.

"בוא ננסה: כשאתה אומר תודה על הסופגניה הטעימה, אתה יכול להוסיף תודה על:

- אמא שהכינה אותה

- ה' שנתן לנו קמח

- החנות שמוכרת את המצרכים

וככה השרשרת גדלה והולכת!"

📦 המשחק המיוחד

"בואו נשחק משחק," הציע אבא. "כל אחד אומר תודה על משהו, והשני מוסיף עוד סיבה לתודה שקשורה לזה!"

💡 משימות מיוחדות:

1. לעשות שרשרת תודה כל יום

2. להוסיף תמיד עוד סיבה להודות

3. לחשוב על כל הטוב שמאחורי כל דבר

✦ שאלות לחשיבה:

1. על מה אתם רוצים להתחיל את שרשרת התודה שלכם?

2. כמה חוליות אתם יכולים להוסיף?

3. איך אפשר לעזור לאחרים לראות את כל הטוב?

👉 טיפ מאבא:

"זכור, מוישי, " סיכס אבא, " כמו שהנרות מוסיפים אור בכל יום, ככה אנחנו יכולים להוסיף תודות!"

מוישי הביט בנרות המרצדים: "אז בוא נתחיל שרשרת תודה על האור היפה הזה!"

נט. ׀ מעוז צור עד חד גדיא - עיון בביטויי ההודיה המתרחבת

פזמוני ההודיה

1. מעוז צור:

- הודיה על כל הגלויות
- לא רק על חנוכה
- מרחיב את ההודיה

2. ליל הסדר:

- חד גדיא
- אחד מי יודע
- הרחבת מעגל ההודיה

מקורות היסוד

1. הרמב"ם בספר המצוות :

- סיפור יציאת מצרים
- להוסיף ולהאריך
- להודות על כל החסדים

2. ברכת המזון :

- מתחיל במזון
- מוסיף ברית ותורה
- מרחיב לארץ וירושלים

העומק שבדברים

משמעות ההרחבה :

1. בזמן :

- עבר והווה
- כל הדורות
- שרשרת החסדים

2. במרחב :

- פרט וכלל
- יחיד וציבור
- כל העולמות

3. בהבנה :

- מגלוי לנסתר
- מפשוט לעמוק
- מקטן לגדול

הדרכה מעשית

1. בהודיה יומית :

- לזכור חסדי העבר
- להודות על ההווה

- להוסיף תמיד

2. בלימוד הדרך :

- להתחיל מהפשוט

- להרחיב המבט

- לראות את הכל

3. בעבודה תמידית :

- לשגר על הלשון

- להרגיל בהודיה

- להוסיף כל יום

הלכה למעשה :

- לזכור תמיד הטובות

- להודות על העבר וההווה

- להיות מוסיף והולך באור ההודיה

❖ השיר שממשיך וממשיך - סיפור על שירי הודיה

”סבא, שאלה חני בזמן ששרו מעוז צור, ”למה אנחנו שרים בחנוכה על כל מיני דברים שקרו לעם ישראל, ולא רק על נס חנוכה?”

סבא חייך וישב בכורסה. "בואי אספר לך על השיר המיוחד שממשיך וממשיך..."

☀️ השיר שגדל

"את יודעת, התחיל סבא, "כשאנחנו מודים לה", זה כמו שיר שממשיך להתארך :

- מתחילים בתודה אחת קטנה

- ופתאום נזכרים בעוד טובות

- והשיר גדל וגדל!"

🌟 המנגינה המיוחדת

"זה כמו בליל הסדר, "המשיך סבא, "כשאנחנו שרים 'חד גדיא' ו'אחד מי יודע'. מתחילים ממשוהו קטן, וממשיכים להוסיף עוד ועוד!"

"כמו שרשרת?" שאלה חני.

"בדיוק! וכל חוליה בשרשרת מזכירה לנו עוד דברים טובים שהי עשה לנו!"

🎁 ברכת המזון המיוחדת

"תראי, הסביר סבא, "גם כשאנחנו מברכים על האוכל :

- מתחילים להודות על הלחם

- ומוסיפים תודה על ארץ ישראל

- ועל ירושלים

- ועל כל הדברים הטובים!"

💡 משימות מיוחדות :

1. להתחיל כל יום עם תודה אחת
2. להוסיף במשך היום עוד תודות
3. לשיר שיר תודה שממשיך להתארך

🌟 שאלות לחשיבה :

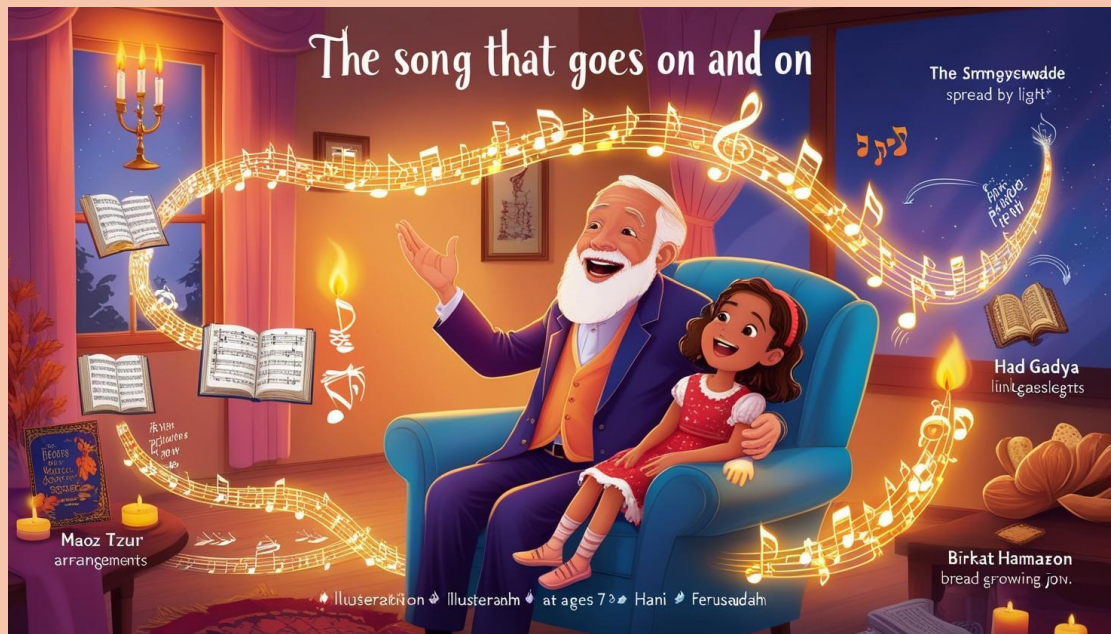
1. על מה התחלתם להודות היום?
2. מה עוד אפשר להוסיף לשיר התודה?
3. איך אפשר לעזור לאחרים לראות את כל הטוב?

טיפ מסבא : 🕯️

"זכרי, חנילה, " סיכום סבא, " כל פעם שאת מודה לה' על משהו, תנסי להוסיף עוד דבר טוב - וככה השיר שלך ימשיך וימשיך!"

חני חיבקה את סבא : "אז בוא נתחיל שיר חדש! אני רוצה להודות על... הנרות היפים, והסופגניות הטעימות, והסבא המתוק שלי..."

"והנכדה המקסימה שלי!" הוסיף סבא בחיוך, "הנה, השיר כבר מתארך!"

ס. אור החנוכה - סיכום והתבוננות 🕯️

מסע מופלא של גילויים

זכינו לטייל בשבילי אורה, בנתיבות עמוקים של מהות ימי החנוכה. כל צעד חשף בפנינו עוד רובד, עוד עומק, עוד אור.

הארות בהודיה 🕯️

למדנו על עומק ההודיה :

- לא רק על הניסים ההם

- אלא על כל חסדי ה'

- הודיה שאין לה גבול וקצבה

- ראינו את יופי ההידור :
- חיבור אישי למצווה
 - התעלות הגברא
 - שאיפה אינסופית למעלה

מסרים לדורות

גילינו יסודות נפלאים :

1. בכוח ההודיה :
 - לגרש כל חושך
 - להאיר כל מצב
 - לגלות אור בכל
2. בעומק המצווה :
 - הדלקה כהודיה
 - מעשה של התעלות
 - חיבור אישי לה'
3. בנס המתמשך :
 - גילוי יד ה' תמיד
 - הכל ניסים ונפלאות
 - הכל מאתו יתברך

אור לנתיבתנו

- למדנו לראות :
- איך נס קטן מגלה גדול
 - איך אור מפזר חושך
 - איך הודיה בונה עולם

- קיבלנו כלים :
- לראות טוב בכל
 - להודות תמיד

- להוסיף אור

לקחים לחיים

בכל יום :

- לחפש נקודות אור

- להוסיף והולך

- לגלות ניסים

בכל מצב :

- להודות על העבר

- להאיר את ההווה

- לבנות עתיד

ובעיקר :

- לראות יד ה' בכל

- להודות מעומק הלב

- להאיר את העולם

❖ האור שלמדנו - סיפור על כל האורות המיוחדים

"ילדים יקרים, " אמר המלמד בסוף ימי החנוכה, "בואו נזכור יחד את כל האורות המיוחדים שגילינו השנה..."

☀ האור הראשון - להגיד תודה

"למדנו שכשאנחנו מדליקים נרות, אנחנו בעצם אומרים תודה :

- תודה על כל הניסים

- תודה על כל הטוב

- תודה לה' על הכל!"

❖ האור השני - להוסיף אור

"גילינו שבכל יום אפשר להוסיף :

- עוד נר קטן
- עוד מעשה טוב
- עוד חיוך ושמחה"

האור השלישי - לראות ניסים 📺

"למדנו לראות ניסים בכל מקום :

- בנרות הקטנים
- בדברים הפשוטים
- בכל מה שקורה לנו"

האור הרביעי - להאיר לאחרים 📺

"גילינו שכל אחד יכול להאיר :

- עם חיוך קטן
- עם מעשה טוב
- עם מילה טובה"

מה למדנו? ✨

אז מה באמת למדנו בחנוכה?

למדנו :

1. להגיד תודה בשמחה
2. להוסיף אור כל יום
3. לראות את הטוב בכל דבר
4. לעזור לאחרים להאיר

משימות לכל השנה: 📺

1. למצוא כל יום משהו להודות עליו
2. להוסיף כל יום משהו טוב
3. לחפש ניסים קטנים
4. להאיר למישהו את היום

ולסיום ✨

"זכרו, ילדים יקרים, סיים המלמד, "כל אחד מכם הוא נר קטן שיכול להאיר את כל העולם! וכשכולנו מאירים יחד - איזה אור גדול יש בעולם!"

והילדים? הם יצאו מהכיתה עם חיוך גדול, יודעים שגם הם יכולים להיות נרות קטנים שמאירים את העולם באור גדול של שמחה, טוב והודיה.

